

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/22-01/50

URBROJ: 65-22-07

Zagreb, 15. rujna 2022.

P.Z. br. 300

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Konačni prijedlog zakona o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti***, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 14. rujna 2022. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra znanosti i obrazovanja dr. sc. Radovana Fuchsa i državne tajnike Stipu Mamića, Ivicu Šuška i Tomislava Paljka.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/22-01/15
URBROJ: 50301-04/12-22-8

Zagreb, 14. rujna 2022.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Konačni prijedlog zakona o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. u vezi s člankom 190. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 123/20.), Vlada Republike Hrvatske podnosi Konačni prijedlog zakona o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra znanosti i obrazovanja dr. sc. Radovana Fuchsa i državne tajnike Stipu Mamića, Ivicu Šuška i Tomislava Paljka.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O VISOKOM OBRAZOVANJU I
ZNAJSTVENOJ DJELATNOSTI**

Zagreb, rujna 2022.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O VISOKOM OBRAZOVANJU I ZNAJSTVENOJ DJELATNOSTI

PRVI DIO

OPĆE ODREDBE

Predmet normiranja

Članak 1.

(1) Ovim Zakonom uređuju se temeljna načela obavljanja djelatnosti visokog obrazovanja, znanstvene i umjetničke djelatnosti, osnivanje i djelovanje ustanova u sustavu visokog obrazovanja, znanstvene, odnosno umjetničke djelatnosti, postupak zapošljavanja i napredovanja nastavnika, znanstvenika i suradnika te njihova prava i obveze, osnovna pitanja izvođenja studija, prava i obveze studenata, obavljanje znanstvene, umjetničke i stručne djelatnosti, potpora i financiranje ovih djelatnosti te nadzor i prekršajne sankcije.

(2) Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod.

Osnovna načela visokog obrazovanja, znanstvene i umjetničke djelatnosti

Članak 2.

(1) Djelatnost visokog obrazovanja, znanstvena i umjetnička djelatnost od interesa su za Republiku Hrvatsku te su dio međunarodnog, posebno europskog obrazovnog, znanstvenog i umjetničkog prostora.

(2) Visoko obrazovanje temelji se na:

1. europskoj humanističkoj i demokratskoj tradiciji te europskom sustavu visokog obrazovanja
2. otvorenosti visokih učilišta prema javnosti, građanima i lokalnoj zajednici
3. uzajamnosti i partnerstvu pripadnika akademske zajednice
4. nedjeljivosti i visokoj kvaliteti nastavnog rada i znanstvenog istraživanja, odnosno umjetničkog stvaralaštva na sveučilištima
5. jedinstvu stručnog i obrazovnog rada u svrhu osposobljavanja za specifična stručna znanja i vještine
6. konceptu cjeloživotnog obrazovanja
7. obvezi razvijanja društvene odgovornosti studenata i drugih članova akademske zajednice
8. interakciji s društvenom zajednicom.

(3) Djelatnost visokog obrazovanja obavlja se kao javna služba.

(4) Znanstvena i umjetnička djelatnost temelji se na:

1. slobodi i autonomiji znanstvenog i umjetničkog stvaralaštva
2. otvorenoj znanosti
3. etičnosti znanstvenika, umjetnika i nastavnika
4. javnoj dostupnosti rezultata znanstvenih istraživanja i umjetničkog stvaralaštva
5. istraživanjima u svrhu inovacija i razvoja tehnologija u Europskom istraživačkom prostoru
6. povezanosti sa sustavom obrazovanja
7. međunarodnim mjerilima kvalitete
8. poticanju i prihvaćanju specifičnosti nacionalnih sadržaja
9. zaštiti intelektualnog vlasništva
10. društvenoj odgovornosti znanstvenika, umjetnika i nastavnika.

(5) Jamči se sloboda znanstvenog i umjetničkog stvaralaštva.

Akadska zajednica

Članak 3.

(1) Akademska zajednica čine nastavnici, znanstvenici, suradnici, studenti i drugi sudionici u procesu visokog obrazovanja.

(2) Članovima akademske zajednice jamče se akademske slobode, koje posebno obuhvaćaju slobodu znanstvenog istraživanja i umjetničkog stvaralaštva, slobodu izražavanja, objavljivanja i poučavanja, slobodu izražavanja mišljenja o sustavu i ustanovi u kojima djeluju, pravo na međusobnu suradnju i udruživanje te pravo na izravno i neizravno participiranje u kolegijalnim tijelima upravljanja i stručnim tijelima ustanova u sustavu visokog obrazovanja, znanstvene i umjetničke djelatnosti.

(3) Članovi akademske zajednice u radu trebaju štiti znanstvenu istinu i istraživačku nepristranost, poštovati autorska prava te postupati odgovorno i angažirano prema društvenoj zajednici u kojoj djeluju. Članovi akademske zajednice obvezni su poštovati etička načela pri znanstvenom istraživanju, umjetničkom stvaralaštvu i poučavanju te rezultate znanstvenog istraživanja učiniti dostupnim javnosti. Članovi akademske zajednice obvezni su svoje odnose temeljiti na međusobnom povjerenju te poštovanju dostojanstva svake osobe.

Akadska samouprava i autonomija sveučilišta

Članak 4.

(1) Visoko obrazovanje u Republici Hrvatskoj temelji se na akademskoj samoupravi visokih učilišta i autonomiji sveučilišta u skladu s Ustavom, međunarodnim ugovorima i ovim Zakonom.

(2) Akademska samouprava obuhvaća:

1. utvrđivanje pravila studiranja i upisa studenata
2. predlaganje, odnosno izbor čelnika te izbor nastavnika
3. upravljanje financijskim i drugim resursima, u skladu s načelom javne odgovornosti, ovim Zakonom i drugim propisima.

(3) Autonomija sveučilišta obuhvaća:

1. uređenje unutarnjeg ustroja u skladu s ovim Zakonom
2. utvrđivanje obrazovnih, znanstvenih, umjetničkih i stručnih programa
3. odlučivanje o prihvaćanju projekata i međunarodnoj suradnji
4. financijsku autonomiju u sklopu programskog ugovora u skladu s ovim Zakonom
5. ostale oblike autonomije u skladu s ovim Zakonom.

(4) Autonomija sveučilišta predstavlja institucionalni okvir čija je svrha zaštita akademskih prava i sloboda članova akademske zajednice te intelektualne neovisnosti sveučilišta od svakog političkog pritiska i ekonomske moći. Autonomija sveučilišta uključuje odgovornost prema društvenoj zajednici.

(5) Prostor sveučilišta je nepovrediv. Nadležna državna tijela i tijela državne uprave na prostoru sveučilišta mogu postupati samo uz suglasnost rektora ili na temelju odluke nadležnog suda ili u slučaju neposredne opasnosti za život i zdravlje ljudi ili imovinu veće vrijednosti.

(6) Državna tijela i tijela državne uprave ovlaštena obavljati inspekcijski nadzor mogu djelovati na prostoru sveučilišta bez suglasnosti rektora, u skladu s propisima kojima se uređuje obavljanje inspekcijskog nadzora.

(7) Pretraga prostora sveučilišta može se poduzeti bez nazočnosti rektora, odnosno osobe koju on ovlasti, samo ako se bez opravdanog razloga nisu odazvali pravodobnom pozivu.

Podredna primjena propisa

Članak 5.

(1) Na pitanja ustroja i upravljanja ustanovama u sustavu visokog obrazovanja te znanstvene i umjetničke djelatnosti koja nisu drukčije uređena ovim Zakonom, primjenjuje se zakon kojim se uređuju ustanove.

(2) Postupak inicijalne akreditacije i reakreditacije ustanova iz drugoga dijela ovoga Zakona te postupak inicijalne akreditacije i reakreditacije studija provodi se u skladu s propisima kojima se uređuje osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju i znanosti.

(3) Na postupak kojim se odlučuje o pravima i obvezama nastavnika, znanstvenika, suradnika i studenata te na postupak koji vode matični odbori i matična povjerenstva primjenjuju se odredbe zakona kojim je uređen opći upravni postupak.

(4) Na financijsko poslovanje javnih visokih učilišta i javnih znanstvenih instituta primjenjuje se zakon kojim se uređuje sustav proračuna i podzakonski propisi doneseni na temelju njega.

DRUGI DIO**USTANOVE U SUSTAVU VISOKOG OBRAZOVANJA, ZNANSTVENE I
UMJETNIČKE DJELATNOSTI****Glava I.****VISOKA UČILIŠTA***Visoko učilište***Članak 6.**

- (1) Visoko učilište osniva se s ciljem obavljanja djelatnosti visokog obrazovanja te znanstvene, umjetničke i stručne djelatnosti.
- (2) Visoko učilište je sveučilište, fakultet, umjetnička akademija i veleučilište.
- (3) Visoko učilište je ustanova. Temeljni opći akt visokog učilišta je statut.
- (4) Iznimno od stavka 3. ovoga članka javno visoko učilište osnovano za potrebe vojnog, policijskog i diplomatskog obrazovanja može biti ustrojeno kao ustrojstvena jedinica nadležnog tijela državne uprave.

*Osnivanje visokog učilišta***Članak 7.**

- (1) Visoko učilište osniva se kao javno ili privatno visoko učilište.
- (2) Javno visoko učilište osniva Republika Hrvatska. Javno sveučilište osniva se zakonom. Javno veleučilište osniva se uredbom Vlade Republike Hrvatske. Javni fakultet, odnosno javna umjetnička akademija osniva se odlukom sveučilišta, odnosno tijela državne uprave nadležnog za poslove obrane, unutarnje poslove te vanjske i europske poslove.
- (3) Osnivačka prava nad javnim visokim učilištem u ime Republike Hrvatske obavlja ministarstvo nadležno za poslove znanosti i obrazovanja (u daljnjem tekstu: Ministarstvo), u skladu s ovim Zakonom i aktom o osnivanju.
- (4) Privatno visoko učilište osniva fizička ili pravna osoba.
- (5) Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ne može osnovati visoko učilište.

*Naziv visokog učilišta i znanstvenog instituta***Članak 8.**

- (1) Naziv sveučilište, fakultet, umjetnička akademija, veleučilište i znanstveni institut mogu nositi samo ustanove osnovane u skladu s ovim Zakonom.

(2) Umjetnička akademija u svom nazivu umjesto riječi umjetnička može koristiti naziv područja umjetnosti u kojemu djeluje.

(3) Suglasnost na naziv visokog učilišta koji izvodi studije u području reguliranih profesija daje Ministarstvo.

(4) Ako pravna osoba koja nije osnovana u skladu s ovim Zakonom u nazivu koristi neki od pojmova propisanih u stavku 1. ovoga članka, sud ili drugo nadležno državno tijelo neće odobriti upis u odgovarajući registar pravne osobe ili njezine podružnice.

Upis u Upisnik visokih učilišta

Članak 9.

(1) Visoko učilište započinje obavljati djelatnost nakon upisa u Upisnik visokih učilišta.

(2) Upis visokog učilišta u Upisnik visokih učilišta provodi Ministarstvo na temelju ishodne dopusnice za rad visokog učilišta koja se donosi u postupku inicijalne akreditacije, koji provodi Agencija za znanost i visoko obrazovanje (u daljnjem tekstu: Agencija).

(3) Upisnik visokih učilišta vodi Ministarstvo. Ministar nadležan za poslove znanosti i obrazovanja (u daljnjem tekstu: ministar) pravilnikom uređuje ustroj i način vođenja Upisnika visokih učilišta te postupak upisa i brisanja.

Poglavlje I.

Sveučilište

Ustroj sveučilišta

Članak 10.

(1) Sveučilište obavlja djelatnost visokog obrazovanja, znanstvenu, odnosno umjetničku djelatnost i stručnu djelatnost u najmanje dva znanstvena područja ili u znanstvenom i umjetničkom području te u najmanje tri polja. Sveučilište može obavljati i druge djelatnosti u skladu sa zakonom i statutom.

(2) Sveučilište kao sastavnicu s pravnom osobnosti može osnovati fakultet ili umjetničku akademiju.

(3) Sveučilište kao sastavnicu bez pravne osobnosti može osnovati sveučilišni odjel, fakultet odnosno umjetničku akademiju bez pravne osobnosti, institut, centar, zavod, kliniku ili drugu ustrojstvenu jedinicu sveučilišta.

(4) Sveučilišni odjel, fakultet bez pravne osobnosti, odnosno umjetnička akademija bez pravne osobnosti izvodi studije te razvija znanstveni, umjetnički i stručni rad u jednom polju ili interdisciplinarnom znanstvenom ili umjetničkom području.

(5) Sveučilište može osnovati pravnu osobu čijom se osnovnom djelatnošću ostvaruje misija sveučilišta te se zadovoljavaju potrebe studenata i sveučilišta.

(6) Unutarnji ustroj sveučilišta i njegovih sastavnica uređuje se statutom sveučilišta u skladu s ovim Zakonom.

Tijela sveučilišta

Članak 11.

(1) Sveučilištem upravljaju senat i rektor. Rad javnog sveučilišta i njegovih sastavnica nadzire sveučilišno vijeće.

(2) Sveučilište ima gospodarski savjet te može imati druga nadzorna, stručna i savjetodavna tijela. Sastav, način osnivanja, djelokrug i ovlasti ovih tijela uređuje se statutom, u skladu s ovim Zakonom.

Senat

Članak 12.

(1) Sastav senata, izbor članova senata i njihov mandat uređuje se statutom sveučilišta.

(2) Studentski predstavnici koje biraju studenti u skladu sa zakonom kojim se uređuju studentske organizacije i statutom sveučilišta, čine 10 % članova senata od čega najviše 20 % čine studenti poslijediplomskih studija.

(3) Senat ima sljedeće ovlasti:

1. donosi odluke o nastavnim, znanstvenim, odnosno umjetničkim i stručnim pitanjima
2. donosi statut i druge opće akte utvrđene statutom
3. donosi misiju i strategiju razvoja sveučilišta
4. usvaja prijedlog programskog ugovora
5. donosi sveučilišni financijski plan
6. odlučuje o statusnim promjenama sveučilišta
7. daje suglasnost na statut fakulteta, umjetničke akademije i druge pravne osobe čijom se osnovnom djelatnošću ostvaruje misija sveučilišta te se zadovoljavaju potrebe studenata i sveučilišta
8. odlučuje o osnivanju i ukidanju te promjeni statusa sastavnica
9. odlučuje o osnivanju pravne osobe čijom se osnovnom djelatnošću ostvaruje misija sveučilišta te se zadovoljavaju potrebe studenata i sveučilišta
10. provodi postupak izbora rektora i imenovanja prorektora te postupak razrješenja rektora i prorektora
11. imenuje čelnike pravnih osoba čijom se osnovnom djelatnošću ostvaruje misija sveučilišta te se zadovoljavaju potrebe studenata i sveučilišta
12. donosi dodatne kriterije za izbor na znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, nastavna, suradnička i stručna radna mjesta zaposlenika sveučilišta
13. provodi reizbore i izbore na znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, nastavna, suradnička i stručna radna mjesta zaposlenika sveučilišta, ako statutom sveučilišta nije drukčije uređeno

14. provodi reizbore i izbore naslovnih nastavnika sveučilišta, ako statutom sveučilišta nije drukčije uređeno
15. provodi postupak stjecanja doktorata ili povjerava sastavnicama provedbu postupka stjecanja doktorata
16. dodjeljuje počasne doktorate
17. bira professore emerituse iz reda zaposlenika sveučilišta
18. usvaja godišnje izvješće rektora
19. obavlja druge poslove u skladu sa statutom i drugim općim aktima sveučilišta.

(4) Senat odluke donosi na sjednicama. Sjednicu saziva i njome predsjedava rektor. Način rada i odlučivanja senata uređuje se poslovníkom o njegovu radu. Na sjednice senata poziva se predstavnik reprezentativnih sindikata na sveučilištu u djelatnosti znanosti i visokog obrazovanja koji sudjeluje u radu senata bez prava glasa.

(5) Studentski predstavnici u senatu imaju pravo suspenzivnog veta pri odlučivanju o pitanjima promjene uvjeta studiranja, izmjene nastavnih programa i izvedbenog plana studija, pitanjima studentskog standarda te drugim pitanjima važnim za studente koja su utvrđena statutom sveučilišta. Način upotrebe suspenzivnog veta i potrebna većina prilikom obveznoga ponovnog odlučivanja uređuje se statutom sveučilišta.

(6) Studentski predstavnici u senatu ne sudjeluju u glasanju u postupku izbora nastavnika i suradnika na radna mjesta.

Rektor

Članak 13.

(1) Rektor je čelnik sveučilišta. Rektor predstavlja i zastupa sveučilište te odgovara za zakonitost rada sveučilišta. Rektor ima ovlasti i obveze ravnatelja ustanove.

(2) Rektor javnog sveučilišta ima sljedeće ovlasti:

1. organizira rad i poslovanje sveučilišta
2. saziva i predsjedava sjednicama senata
3. predlaže senatu donošenje općih akata te donosi opće akte koji nisu u nadležnosti senata
4. u suradnji s čelnicima sastavnica izrađuje prijedlog programskog ugovora sveučilišta
5. predlaže sveučilišni financijski plan
6. upravlja izvršenjem sveučilišnog financijskog plana u skladu s ovim Zakonom, statutom sveučilišta i odredbama programskog ugovora
7. upravlja imovinom sveučilišta uz prethodnu suglasnost senata
8. obavlja druge poslove utvrđene zakonom, statutom i drugim općim aktima sveučilišta.

(3) Rektor javnog sveučilišta obavezan je podnijeti senatu i sveučilišnom vijeću godišnje izvješće o provedbi strategije razvoja sveučilišta, izvješće o poslovanju i provedbi programskog ugovora te druga izvješća određena statutom sveučilišta.

(4) Rektor u radu pomažu prorektori. Prorektore imenuje i razrješava senat na prijedlog rektora.

Izbor i razrješenje rektora

Članak 14.

- (1) Rektora javnog sveučilišta bira senat.
- (2) Postupak i uvjeti izbora rektora uređuju se statutom sveučilišta. Ako u postupku izbora rektor ne bude izabran, izbori će se ponoviti.
- (3) Na javnom sveučilištu rektor zasniva radni odnos u punom radnom vremenu.
- (4) Mandat rektora na javnom sveučilištu traje četiri godine te se ista osoba može još jednom ponovo izabrati.
- (5) Rektor mandatu prestaje prije isteka vremena na koje je izabran:
 1. ostvarivanjem prava na mirovinu
 2. prestankom ugovora o radu
 3. prelaskom na drugu dužnost
 4. zasnivanjem radnog odnosa s drugom pravnom osobom ili nastavnom bazom izvan sveučilišta.
- (6) Rektor može biti razriješen prije isteka vremena na koje je izabran:
 1. ako zatraži razrješenje
 2. ako nastupe razlozi koji prema zakonu, statutu sveučilišta ili propisima o radu dovode do prestanka radnog odnosa
 3. ako ne postupa prema zakonu, statutu sveučilišta i drugim općim aktima
 4. ako nesavjesnim ili nepravilnim radom prouzroči sveučilištu ili sastavnici veću štetu ili ako zanemaruje ili nesavjesno obavlja svoje dužnosti.
- (7) Postupak razrješenja rektora javnog sveučilišta pokreće se na prijedlog sveučilišnog vijeća ili jedne trećine članova senata u skladu sa statutom sveučilišta. O razrješenju rektora odlučuje senat natpolovičnom većinom glasova svih članova. Sjednicom senata na kojoj se odlučuje o razrješenju rektora predsjedava najstariji član senata.
- (8) Ako rektor nije izabran u postupku izbora ili ako rektoru prestane mandat, odnosno ako je razriješen dužnosti prije vremena na koje je izabran, do izbora rektora na javnom sveučilištu senat imenuje vršitelja dužnosti rektora najdulje do godinu dana, u skladu sa statutom sveučilišta.

Sveučilišno vijeće

Članak 15.

- (1) Sveučilišno vijeće na javnom sveučilištu sastoji se od predsjednika i četiri, šest ili osam članova. Polovinu članova sveučilišnog vijeća imenuje senat sveučilišta, a polovinu osnivač.

(2) Predsjednika sveučilišnog vijeća zajednički izabiru članovi sveučilišnog vijeća na temelju javnog poziva. Javni poziv raspisuje rektor, najkasnije u roku 15 dana od imenovanja posljednjeg člana sveučilišnog vijeća. Ako predsjednik sveučilišnog vijeća ne bude izabran u roku 30 dana od proteka roka za prijavu na javni poziv, rektor najkasnije u roku od 15 dana još jednom raspisuje javni poziv za izbor predsjednika sveučilišnog vijeća. Ako predsjednik sveučilišnog vijeća ne bude izabran niti u roku 30 dana od proteka roka za prijavu na drugom javnom pozivu, predsjednika sveučilišnog vijeća imenuje Hrvatski sabor na prijedlog Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje, znanost i tehnološki razvoj (u daljnjem tekstu: Nacionalno vijeće) iz reda pristupnika na prvi i drugi javni poziv za izbor predsjednika sveučilišnog vijeća.

(3) Za predsjednika i člana sveučilišnog vijeća može biti imenovana osoba koja ima završen najmanje sveučilišni prijediplomski i diplomski studij ili sveučilišni integrirani prijediplomski i diplomski studij. Član sveučilišnog vijeća kojeg imenuje osnivač te predsjednik sveučilišnog vijeća ne smije biti državni dužnosnik, član Nacionalnog vijeća, službenik Ministarstva ni zaposlenik i vanjski suradnik javnog sveučilišta.

(4) Mandat člana sveučilišnog vijeća na javnom sveučilištu traje šest godina. Ista osoba može se jednom ponovo izabrati za predsjednika, odnosno člana sveučilišnog vijeća. Ako članu sveučilišnog vijeća prestane dužnost prije isteka mandata, novi član imenuje se do isteka mandata u postupku propisanom ovim Zakonom.

(5) Sveučilišno vijeće brine se o zakonitosti rada javnog sveučilišta, racionalnoj uporabi materijalnih i kadrovskih resursa te ima sljedeće ovlasti:

1. nadzire provedbu odluka senata i rektora
2. nadzire izvršenje sveučilišnog financijskog plana te upravljanje financijskim sredstvima u skladu sa zakonom i statutom
3. pokreće postupak razrješenja rektora
4. potvrđuje godišnje izvješće o poslovanju i provedbi programskog ugovora
5. daje suglasnost na opravdanost prijedloga troškova osnivanja pravne osobe čijom se osnovnom djelatnošću ostvaruje misija sveučilišta te se zadovoljavaju potrebe studenata i sveučilišta
6. obavlja druge poslove u skladu sa statutom i drugim općim aktima sveučilišta.

(6) Sveučilišno vijeće odluke donosi na sjednicama. Sjednicu saziva i njome predsjedava predsjednik sveučilišnog vijeća. Način rada i odlučivanja sveučilišnog vijeća uređuje se poslovnikom o radu sveučilišnog vijeća koji donosi sveučilišno vijeće.

(7) Sveučilišno vijeće osnivaču podnosi godišnje izvješće o djelovanju sveučilišta.

(8) Ako posumnja u nepravilnost u radu sveučilišta, sveučilišno vijeće obvezno je upozoriti senat i rektora, predložiti mjere koje je nužno poduzeti radi otklanjanja nepravilnosti te odrediti rok za otklanjanje nepravilnosti. Ako tijela sveučilišta u roku ne uklone nepravilnost u radu, sveučilišno vijeće može obustaviti od izvršenja odluku senata i rektora ako je u suprotnosti sa zakonom, odnosno statutom sveučilišta te sazvati sjednicu senata radi raspravljanja tog pitanja.

Statusne promjene javnog sveučilišta

Članak 16.

(1) Senat javnog sveučilišta može predložiti Vladi Republike Hrvatske izdvajanje fakulteta, umjetničke akademije ili više fakulteta, odnosno umjetničkih akademija iz sastava postojećega javnog sveučilišta i osnivanje novoga javnog sveučilišta odlukom donesenom natpolovičnom većinom svih članova.

(2) Postupak statusnih promjena javnog sveučilišta uređuje se u skladu s odredbama zakona kojim se uređuju ustanove.

(3) Protiv odluke o statusnim promjenama javnog sveučilišta može se pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

Poglavlje II.

Fakultet i umjetnička akademija

Ustroj fakulteta i umjetničke akademije

Članak 17.

(1) Fakultet, odnosno umjetnička akademija je sastavnica sveučilišta s pravnom osobnosti koja obavlja djelatnost visokog obrazovanja, znanstvenu, umjetničku i stručnu djelatnost.

(2) Unutarnje ustrojstvo fakulteta, odnosno umjetničke akademije uređuje se statutom. Statut fakulteta, odnosno umjetničke akademije mora biti u skladu sa statutom sveučilišta.

(3) Položaj vjerskog fakulteta kao sastavnice javnog sveučilišta uređuje se ugovorom između sveučilišta i osnivača vjerskog fakulteta, u skladu s međunarodnim ugovorima.

Tijela fakulteta i umjetničke akademije

Članak 18.

(1) Fakultetom upravljaju fakultetsko vijeće i dekan. Umjetničkom akademijom upravljaju akademijsko vijeće i dekan.

(2) Fakultet, odnosno umjetnička akademija može imati i druga nadzorna, stručna i savjetodavna tijela. Sastav, način osnivanja, djelokrug i ovlasti ovih tijela uređuju se statutom fakulteta, odnosno umjetničke akademije u skladu s ovim Zakonom.

Fakultetsko, odnosno akademijsko vijeće

Članak 19.

(1) Sastav fakultetskog, odnosno akademijskog vijeća, izbor članova ovoga vijeća i mandat uređuju se statutom fakulteta, odnosno umjetničke akademije.

(2) Studentski predstavnici koje biraju studenti u skladu sa zakonom kojim se uređuju studentske organizacije i statutom fakulteta, odnosno umjetničke akademije čine 10 % članova fakultetskog vijeća od čega najviše 20 % čine studenti poslijediplomskih studija.

(3) Fakultetsko, odnosno akademijsko vijeće ima sljedeće ovlasti:

1. donosi odluke o nastavnim, znanstvenim, odnosno umjetničkim i stručnim pitanjima
2. donosi statut i druge opće akte utvrđene statutom
3. donosi misiju i strategiju razvoja fakulteta, odnosno umjetničke akademije
4. usvaja prijedlog dijela programskog ugovora koji se odnosi na fakultet, odnosno umjetničku akademiju
5. donosi financijski plan fakulteta, odnosno umjetničke akademije
6. provodi postupak izbora dekana i imenovanja prodekana te postupak razrješenja dekana i prodekana
7. donosi dodatne kriterije za izbor na znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, nastavna, suradnička i stručna radna mjesta zaposlenika fakulteta, odnosno umjetničke akademije
8. provodi reizbore i izbore na znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, nastavna, suradnička i stručna radna mjesta zaposlenika fakulteta, odnosno umjetničke akademije
9. utvrđuje broj upisnih mjesta na pojedinom studiju
10. provodi reizbore i izbore naslovnih nastavnika
11. bira professore emerituse iz reda zaposlenika fakulteta, odnosno umjetničke akademije
12. usvaja godišnje izvješće dekana
13. obavlja druge poslove u skladu sa statutom i drugim općim aktima fakulteta, odnosno umjetničke akademije.

(4) Fakultetsko, odnosno akademijsko vijeće odluke donosi na sjednicama. Sjednicu saziva i njome predsjedava dekan. Način rada i odlučivanja fakultetskog, odnosno akademijskog vijeća uređuje se poslovnikom o radu fakultetskog, odnosno akademijskog vijeća. Na sjednice fakultetskog, odnosno akademijskog vijeća poziva se predstavnik na fakultetu, odnosno umjetničkoj akademiji reprezentativnih sindikata u djelatnosti znanosti i visokog obrazovanja, koji sudjeluje u radu fakultetskog, odnosno akademijskog vijeća bez prava glasa.

(5) Studentski predstavnici u fakultetskom, odnosno akademijskom vijeću imaju pravo suspenzivnog veta pri odlučivanju o pitanjima promjene uvjeta studiranja, izmjene nastavnih programa i izvedbenog plana studija, pitanjima studentskog standarda te drugim pitanjima važnim za studente koja su uređena statutom fakulteta, odnosno umjetničke akademije. Način upotrebe suspenzivnog veta i potrebna većina prilikom obveznog ponovnog odlučivanja uređuju se statutom.

(6) Studentski predstavnici u fakultetskom, odnosno akademijskom vijeću ne sudjeluju u glasanju u postupku izbora nastavnika i suradnika na radna mjesta.

*Dekan fakulteta, odnosno umjetničke akademije***Članak 20.**

(1) Dekan je čelnik fakulteta, odnosno umjetničke akademije. Dekan predstavlja i zastupa fakultet, odnosno umjetničku akademiju te odgovara za zakonitost rada fakulteta, odnosno umjetničke akademije. Dekan ima ovlasti i obveze ravnatelja ustanove.

(2) Dekan fakulteta, odnosno umjetničke akademije ima sljedeće ovlasti:

1. organizira rad i poslovanje fakulteta, odnosno umjetničke akademije
2. saziva i predsjedava sjednicama fakultetskog, odnosno akademijskog vijeća
3. predlaže fakultetskom, odnosno akademijskom vijeću donošenje općih akata te donosi opće akte koji nisu u nadležnosti fakultetskog, odnosno akademijskog vijeća
4. izrađuje prijedlog dijela programskog ugovora koji se odnosi na fakultet, odnosno umjetničku akademiju
5. predlaže financijski plan fakulteta, odnosno umjetničke akademije
6. upravlja izvršenjem financijskog plana fakulteta, odnosno umjetničke akademije u skladu s ovim Zakonom, statutom i odredbama programskog ugovora
7. upravlja imovinom fakulteta, odnosno umjetničke akademije uz prethodnu suglasnost fakultetskog, odnosno akademijskog vijeća
8. obavlja druge poslove utvrđene zakonom, statutom i drugim općim aktima fakulteta, odnosno umjetničke akademije.

(3) Dekan je obvezan podnijeti fakultetskom, odnosno akademijskom vijeću godišnje izvješće o provedbi strategije fakulteta, odnosno umjetničke akademije, izvješće o poslovanju i provedbi dijela programskog ugovora i druga izvješća utvrđena statutom fakulteta, odnosno umjetničke akademije.

(4) Dekanu u radu pomažu prodekani. Prodekane imenuje i razrješava fakultetsko, odnosno akademijsko vijeće na prijedlog dekana.

*Izbor i razrješavanje dekana fakulteta, odnosno umjetničke akademije***Članak 21.**

(1) Dekana javnog fakulteta, odnosno javne umjetničke akademije bira fakultetsko, odnosno akademijsko vijeće.

(2) Postupak i uvjeti izbora dekana fakulteta, odnosno umjetničke akademije uređuju se statutom fakulteta, odnosno umjetničke akademije. Ako u postupku izbora dekan ne bude izabran, izbori će se ponoviti.

(3) Dekan javnog fakulteta, odnosno javne umjetničke akademije zasniva radni odnos u punom radnom vremenu.

(4) Mandat dekana javnog fakulteta, odnosno javne umjetničke akademije traje tri godine te se ista osoba može još jednom ponovo izabrati.

(5) Dekanu fakulteta, odnosno umjetničke akademije mandat prestaje prije isteka vremena na koje je izabran:

1. ostvarivanjem prava na mirovinu
2. prestankom ugovora o radu
3. prelaskom na drugu dužnost
4. zasnivanjem radnog odnosa s drugom pravnom osobom ili nastavnom bazom izvan sveučilišta.

(6) Dekan fakulteta, odnosno umjetničke akademije može biti razriješen prije isteka vremena na koje je izabran:

1. ako zatraži razrješenje
2. ako nastupe razlozi koji prema zakonu, statutu fakulteta, odnosno umjetničke akademije ili propisima o radu dovode do prestanka radnog odnosa
3. ako ne postupa prema zakonu, statutu fakulteta, odnosno umjetničke akademije i drugim općim aktima
4. ako nesavjesnim ili nepravilnim radom prouzroči fakultetu, odnosno umjetničkoj akademiji veću štetu ili ako zanemaruje ili nesavjesno obavlja svoje dužnosti.

(7) Postupak razrješenja dekana javnog fakulteta, odnosno javne umjetničke akademije pokreće se na prijedlog jedne trećine članova fakultetskog, odnosno akademijskog vijeća u skladu sa statutom fakulteta, odnosno umjetničke akademije ili u slučaju propisanom člankom 22. stavkom 4. ovoga Zakona na prijedlog rektora. O razrješenju dekana odlučuje fakultetsko, odnosno akademijsko vijeće natpolovičnom većinom glasova svih članova. Sjednicom fakultetskog, odnosno akademijskog vijeća na kojoj se odlučuje o razrješenju dekana predsjednik najstariji član fakultetskog, odnosno akademijskog vijeća.

(8) Ako dekan javnog fakulteta, odnosno javne umjetničke akademije nije izabran u postupku izbora ili ako dekanu prestane mandat, odnosno ako je razriješen dužnosti prije vremena na koje je izabran, do izbora dekana fakultetsko, odnosno akademijsko vijeće imenuje vršitelja dužnosti dekana najdulje do godinu dana, u skladu sa statutom fakulteta, odnosno umjetničke akademije.

Nadzorne ovlasti sveučilišta nad fakultetom, odnosno umjetničkom akademijom

Članak 22.

(1) Ako rektor smatra da je opći akt fakulteta, odnosno umjetničke akademije u suprotnosti sa zakonom, odnosno statutom sveučilišta, obvezan je obustaviti opći akt od izvršenja te Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske podnijeti zahtjev za ocjenu zakonitosti općeg akta.

(2) Ako rektor smatra da je odluka fakulteta, odnosno umjetničke akademije u suprotnosti sa zakonom, odnosno statutom sveučilišta, obvezan je upozoriti dekana, obrazložiti razloge nezakonitosti i odrediti rok za usklađivanje odluke sa zakonom, odnosno statutom sveučilišta.

(3) Ako dekan ne postupi u skladu s upozorenjem rektora iz stavka 2. ovoga članka, rektor je obvezan predložiti senatu ukidanje takve odluke. Prijedlog odluke o ukidanju mora biti

obrazložen. O ukidanju odluke fakulteta, odnosno umjetničke akademije odlučuje senat. Protiv odluke senata fakultet, odnosno umjetnička akademija može pokrenuti upravni spor.

(4) Ako senat ukine odluku fakulteta, odnosno umjetničke akademije, rektor može fakultetskom, odnosno akademijskom vijeću predložiti razrješenje dekana.

Poglavlje III.

Veleučilište

Ustroj veleučilišta

Članak 23.

(1) Veleučilište obavlja djelatnost visokog obrazovanja i stručnu djelatnost. Veleučilište može obavljati znanstvenu, odnosno umjetničku djelatnost te druge djelatnosti u skladu sa zakonom i statutom.

(2) Unutarnji ustroj veleučilišta uređuje se statutom veleučilišta u skladu s ovim Zakonom.

(3) Veleučilište može osnovati pravnu osobu čijom se osnovnom djelatnošću ostvaruje misija veleučilišta te se zadovoljavaju potrebe studenata i veleučilišta. Veleučilište ne može biti osnivač drugoga visokog učilišta.

Tijela veleučilišta

Članak 24.

(1) Veleučilištem upravljaju upravno vijeće, dekan i vijeće veleučilišta.

(2) Veleučilište može imati i druga nadzorna, stručna i savjetodavna tijela. Sastav, način osnivanja, djelokrug i ovlasti ovih tijela uređuju se statutom u skladu s ovim Zakonom.

Upravno vijeće veleučilišta

Članak 25.

(1) Upravno vijeće javnog veleučilišta sastoji se od pet članova. Predsjednika i dva člana upravnog vijeća imenuje osnivač, jednog člana imenuje vijeće veleučilišta, a jedan član se imenuje ili bira iz reda zaposlenika veleučilišta.

(2) Članovi upravnog vijeća javnog veleučilišta moraju imati odgovarajuće obrazovanje i iskustvo nužno za procjenu zakonitosti i svrhovitosti obavljanja djelatnosti veleučilišta.

(3) Mandat članova upravnog vijeća javnog veleučilišta traje četiri godine. Ako članu upravnog vijeća prestane dužnost prije isteka mandata, novi član imenuje se do isteka mandata, u postupku propisanom ovim Zakonom.

(4) Upravno vijeće veleučilišta brine se o zakonitosti rada veleučilišta, racionalnoj uporabi materijalnih i kadrovskih resursa te ima sljedeće ovlasti:

1. donosi statut i druge opće akte utvrđene statutom
2. donosi misiju i strategiju razvoja veleučilišta
3. usvaja prijedlog programskog ugovora
4. donosi financijski plan veleučilišta
5. provodi postupak izbora dekana i imenovanja prodekana te postupak razrješenja dekana i prodekana
6. usvaja godišnje izvješće dekana
7. nadzire provedbu odluka vijeća veleučilišta i dekana
8. nadzire izvršenje financijskog plana te upravljanje financijskim sredstvima u skladu sa zakonom i statutom veleučilišta
9. odlučuje o osnivanju pravne osobe čijom se osnovnom djelatnošću ostvaruje misija, veleučilišta te se zadovoljavaju potrebe studenata i veleučilišta
10. potvrđuje odluke dekana i vijeća veleučilišta određene statutom veleučilišta
11. obavlja druge poslove u skladu sa statutom i drugim općim aktima veleučilišta.

(5) Upravno vijeće veleučilišta odluke donosi na sjednicama. Sjednicu saziva i njome predsjedava predsjednik upravnog vijeća. Način rada i odlučivanja upravnog vijeća uređuje se poslovnikom o radu upravnog vijeća.

(6) Dekan sudjeluje u radu upravnog vijeća veleučilišta bez prava glasa.

Vijeće veleučilišta

Članak 26.

(1) Vijeće veleučilišta čine:

1. dekan
2. predstavnici nastavnika, suradnika i drugih zaposlenika
3. studentski predstavnici.

(2) Sastav vijeća veleučilišta, izbor članova ovoga vijeća i mandat uređuje se statutom veleučilišta. Studentski predstavnici, koje biraju studenti u skladu sa zakonom kojim se uređuju studentske organizacije i statutom veleučilišta, čine 10 % članova vijeća.

(3) Vijeće veleučilišta ima sljedeće ovlasti:

1. donosi odluke o nastavnim, znanstvenim, odnosno umjetničkim i stručnim pitanjima
2. donosi dodatne kriterije za izbor na nastavna, suradnička i stručna radna mjesta
3. provodi reizbore i izbore na nastavna, suradnička i stručna radna mjesta
4. provodi reizbore i izbore naslovnih nastavnika
5. daje dekaneu mišljenje o prijedlogu programskog ugovora veleučilišta
6. utvrđuje broj upisnih mjesta na pojedinom studiju
7. predlaže upravnom vijeću kandidate za dekane
8. predlaže upravnom vijeću strategiju razvoja veleučilišta
9. predlaže upravnom vijeću ustroj novih stručnih studija
10. obavlja druge poslove u skladu sa statutom i drugim općim aktima veleučilišta.

(4) Vijeće veleučilišta odluke donosi na sjednicama. Sjednicu saziva i njome predsjedava dekan. Način rada i odlučivanja vijeća veleučilišta uređuje se poslovníkom o radu vijeća veleučilišta. Na sjednice vijeća veleučilišta poziva se predstavnik na veleučilištu reprezentativnih sindikata u djelatnosti visokog obrazovanja, koji sudjeluje u radu vijeća veleučilišta bez prava glasa.

(5) Studentski predstavnici u vijeću veleučilišta imaju pravo suspenzivnog veta pri odlučivanju o pitanjima promjene uvjeta studiranja, izmjene nastavnih programa i izvedbenog plana studija, pitanjima studentskog standarda te drugim pitanjima važnim za studente koja su uređena statutom veleučilišta. Način upotrebe suspenzivnog veta i potrebna većina prilikom obveznog ponovnog odlučivanja uređuje se statutom veleučilišta.

(6) Studentski predstavnici u vijeću veleučilišta ne sudjeluju u glasanju u postupku izbora nastavnika i suradnika na radna mjesta.

Dekan veleučilišta

Članak 27.

(1) Dekan je čelnik veleučilišta. Dekan predstavlja i zastupa veleučilište te odgovara za zakonitost rada veleučilišta. Dekan ima ovlasti i obveze ravnatelja ustanove.

(2) Dekan veleučilišta ima sljedeće ovlasti:

1. organizira rad i poslovanje veleučilišta
2. saziva i predsjedava sjednicama vijeća veleučilišta
3. predlaže upravnom vijeću donošenje općih akata te donosi opće akte donošenje kojih nije u nadležnosti upravnog vijeća
4. izrađuje prijedlog programskog ugovora veleučilišta
5. predlaže financijski plan veleučilišta
6. upravlja izvršenjem financijskog plana veleučilišta u skladu s ovim Zakonom, statutom i odredbama programskog ugovora
7. upravlja imovinom veleučilišta uz suglasnost upravnog vijeća
8. obavlja druge poslove utvrđene zakonom, statutom i drugim općim aktima veleučilišta.

(3) Dekan je obvezan podnijeti upravnom vijeću i vijeću veleučilišta godišnje izvješće o provedbi strategije razvoja veleučilišta, izvješće o poslovanju i provedbi programskog ugovora te druga izvješća utvrđena statutom veleučilišta.

(4) Dekanu u radu pomažu prodekani. Prodekane imenuje i razrješava upravno vijeće na prijedlog dekana.

*Izbor i razrješenje dekana veleučilišta***Članak 28.**

- (1) Dekana javnog veleučilišta bira upravno vijeće iz reda viših predavača, profesora stručnog studija, profesora stručnog studija u trajnom izboru ili nastavnika izabranih na znanstveno-nastavno, odnosno umjetničko-nastavno radno mjesto.
- (2) Postupak i uvjeti za izbor dekana veleučilišta uređuju se statutom veleučilišta. Ako u postupku izbora dekan ne bude izabran, izbori će se ponoviti.
- (3) Dekan javnog veleučilišta zasniva radni odnos u punom radnom vremenu.
- (4) Mandat dekana na javnom veleučilištu traje tri godine te se ista osoba može još jednom ponovo izabrati.
- (5) Dekanu veleučilišta prestaje mandat prije isteka vremena na koje je izabran:
1. ostvarivanjem prava na mirovinu
 2. prestankom ugovora o radu
 3. prelaskom na drugu dužnost
 4. zasnivanjem radnog odnosa s drugom pravnom osobom izvan veleučilišta.
- (6) Dekan veleučilišta može biti razriješen prije isteka vremena na koje je izabran:
1. ako zatraži razrješenje
 2. ako nastupe razlozi koji prema zakonu, statutu veleučilišta ili propisima o radu dovode do prestanka radnog odnosa
 3. ako ne postupa prema zakonu, statutu veleučilišta i drugim općim aktima
 4. ako nesavjesnim ili nepravilnim radom prouzroči veleučilištu veću štetu ili ako zanemaruje ili nesavjesno obavlja svoje dužnosti.
- (7) Postupak razrješenja dekana javnog veleučilišta pokreće se na prijedlog upravnog vijeća ili jedne trećine članova vijeća veleučilišta u skladu sa statutom veleučilišta. O razrješenju dekana veleučilišta odlučuje upravno vijeće natpolovičnom većinom glasova svih članova.
- (8) Ako dekan javnog veleučilišta nije izabran u postupku izbora ili ako dekanu prestane mandat, odnosno ako je razriješen dužnosti prije vremena na koje je izabran, do izbora dekana upravno vijeće imenuje vršitelja dužnosti dekana iz reda viših predavača, profesora stručnog studija ili profesora stručnog studija u trajnom izboru najdulje do godinu dana.

Glava II.**ZNANSTVENI INSTITUTI***Znanstveni institut***Članak 29.**

- (1) Znanstveni institut osniva se s ciljem obavljanja znanstvene i stručne djelatnosti.
- (2) Znanstveni institut je ustanova.
- (3) Temeljni opći akt znanstvenog instituta je statut.

*Osnivanje znanstvenog instituta***Članak 30.**

- (1) Znanstveni institut osniva se kao javni ili privatni znanstveni institut.
- (2) Javni znanstveni institut osniva Republika Hrvatska. Nadležno ministarstvo odlukom osniva javni znanstveni institut. Osnivačka prava nad javnim znanstvenim institutom u ime Republike Hrvatske obavlja Ministarstvo, u skladu s ovim Zakonom i aktom o osnivanju.
- (3) Privatni znanstveni institut osniva fizička ili pravna osoba.
- (4) Znanstveni institut započinje obavljati djelatnost na temelju ishodišne dopusnice za rad znanstvenog instituta koja se donosi u postupku inicijalne akreditacije, koji provodi Agencija te nakon upisa u sudski registar.

*Javni znanstveni institut***Članak 31.**

- (1) Javni znanstveni institut obavlja temeljnu djelatnost utvrđenu aktom o osnivanju, djelatnost ugovorenu programskim ugovorom te provodi znanstvene i stručne projekte.
- (2) U skladu s nacionalnim znanstvenim prioritetima utvrđenim nacionalnim aktima strateškog planiranja, javni znanstveni institut posebno:
 1. potiče provedbu i sustavno unaprjeđivanje znanstvene djelatnosti
 2. diseminira rezultate istraživanja radi jačanja konkurentnosti hrvatskoga gospodarstva
 3. integrira hrvatski znanstveni sustav u Europski istraživački prostor uz prihvaćanje posebnosti društvenih i humanističkih znanosti
 4. izrađuje znanstvene i stručne podloge za potrebe Republike Hrvatske.

Ustroj znanstvenog instituta

Članak 32.

- (1) Znanstvenim institutom upravljaju upravno vijeće i ravnatelj. Znanstveno vijeće obavlja poslove stručnog vijeća znanstvenog instituta.
- (2) Unutarnji ustroj znanstvenog instituta utvrđuje se statutom.
- (3) Znanstveni institut može imati druga stručna i savjetodavna tijela. Sastav, način osnivanja, djelokrug i ovlasti ovih tijela uređuju se statutom znanstvenog instituta u skladu s ovim Zakonom.
- (4) Na statut i opći akt o unutarnjem ustroju javnog znanstvenog instituta prethodnu suglasnost daje Ministarstvo.

Upravno vijeće znanstvenog instituta

Članak 33.

- (1) Upravno vijeće javnog znanstvenog instituta sastoji se od pet do devet članova. Sastav i način imenovanja upravnog vijeća uređuje se statutom. Natpolovični broj članova upravnog vijeća znanstvenog instituta, koji uključuje predsjednika upravnog vijeća, imenuje osnivač. Najmanje jednog člana upravnog vijeća imenuje znanstveno vijeće, a jedan član se imenuje ili bira iz reda zaposlenika znanstvenog instituta.
- (2) Mandat članova upravnog vijeća javnog znanstvenog instituta traje četiri godine. Ako članu upravnog vijeća prestane dužnost prije isteka mandata, novi član imenuje se do isteka mandata, u postupku propisanom ovim Zakonom.
- (3) Upravno vijeće brine o zakonitosti rada znanstvenog instituta, racionalnoj uporabi materijalnih i kadrovskih resursa te ima sljedeće ovlasti:
 1. donosi statut i druge opće akte utvrđene statutom
 2. donosi misiju i strategiju razvoja znanstvenog instituta
 3. usvaja prijedlog programskog ugovora
 4. donosi financijski plan znanstvenog instituta
 5. imenuje i razrješava ravnatelja i pomoćnike ravnatelja
 6. usvaja godišnje izvješće ravnatelja
 7. nadzire provedbu odluka znanstvenog vijeća i ravnatelja
 8. nadzire izvršenje financijskog plana te upravljanje financijskim sredstvima u skladu sa zakonom i statutom znanstvenog instituta
 9. predlaže osnivaču promjenu djelatnosti i statusne promjene znanstvenog instituta
 10. potvrđuje odluke ravnatelja i znanstvenog vijeća određene statutom
 11. obavlja druge poslove u skladu sa statutom i drugim općim aktima znanstvenog instituta.

(4) Upravno vijeće odluke donosi na sjednicama. Sjednicu saziva i njome predsjedava predsjednik upravnog vijeća. Način rada i odlučivanja upravnog vijeća uređuje se poslovnikom o radu upravnog vijeća.

(5) Ravnatelj sudjeluje u radu upravnog vijeća bez prava glasa.

Znanstveno vijeće

Članak 34.

(1) Znanstveno vijeće javnog znanstvenog instituta čine ravnatelj, predstavnici zaposlenika na znanstvenim radnim mjestima i najmanje jedan predstavnik suradnika. Znanstveno vijeće može imati najviše 40 članova.

(2) Sastav znanstvenog vijeća, izbor članova ovoga vijeća i mandat uređuje se statutom znanstvenog instituta.

(3) Znanstveno vijeće ima sljedeće ovlasti:

1. utvrđuje i provodi znanstvenu politiku instituta
2. donosi odluke o znanstvenim i stručnim pitanjima
3. donosi dodatne kriterije za izbor i reizbor na znanstvena, suradnička i stručna radna mjesta
4. provodi reizbore i izbore na znanstvena, suradnička i stručna radna mjesta
5. provodi reizbore i izbore naslovnih znanstvenika
6. daje ravnatelju mišljenje o prijedlogu programskog ugovora javnog znanstvenog instituta
7. daje upravnom vijeću mišljenje u postupku imenovanja ravnatelja
8. predlaže upravnom vijeću misiju i strategiju razvoja znanstvenog instituta
9. bira znanstvenike emerituse
10. obavlja druge poslove u skladu sa statutom i drugim općim aktima znanstvenog instituta.

(4) Znanstveno vijeće odluke donosi na sjednicama. Sjednicu saziva i njome predsjedava predsjednik znanstvenog vijeća. Način rada i odlučivanja znanstvenog vijeća uređuje se poslovnikom o radu znanstvenog vijeća.

Ravnatelj

Članak 35.

(1) Ravnatelj je čelnik znanstvenog instituta. Ravnatelj predstavlja i zastupa znanstveni institut te odgovara za zakonitost rada znanstvenog instituta. Ravnatelj ima ovlasti i obveze ravnatelja ustanove.

(2) Ravnatelj ima sljedeće ovlasti:

1. organizira rad i poslovanje znanstvenog instituta

2. predlaže upravnom vijeću donošenje općih akata te donosi opće akte koji nisu u nadležnosti upravnog vijeća
3. izrađuje prijedlog programskog ugovora javnog znanstvenog instituta
4. predlaže financijski plan znanstvenog instituta
5. upravlja izvršenjem financijskog plana znanstvenog instituta u skladu s ovim Zakonom, statutom i odredbama programskog ugovora
6. upravlja imovinom znanstvenog instituta uz suglasnost upravnog vijeća
7. obavlja druge poslove utvrđene zakonom, statutom i drugim općim aktima znanstvenog instituta.

(3) Ravnatelj je obavezan podnijeti upravnom vijeću i znanstvenom vijeću godišnje izvješće o provedbi strategije razvoja znanstvenog instituta, izvješće o poslovanju i provedbi programskog ugovora i druga izvješća utvrđena statutom znanstvenog instituta.

(4) Ravnatelj može sazvati sjednicu znanstvenog vijeća s ciljem raspravljanja pitanja od značaja za rad znanstvenog instituta.

(5) Ravnatelju u radu pomažu pomoćnici ravnatelja. Ravnatelj može imati najviše tri pomoćnika ravnatelja. Pomoćnike ravnatelja imenuje i razrješava upravno vijeće na prijedlog ravnatelja.

Imenovanje i razrješenje ravnatelja znanstvenog instituta

Članak 36.

(1) Ravnatelja javnog znanstvenog instituta imenuje upravno vijeće na temelju javnog natječaja iz reda viših znanstvenih suradnika, znanstvenih savjetnika i znanstvenih savjetnika u trajnom izboru.

(2) Postupak i uvjeti za imenovanje ravnatelja uređuju se statutom znanstvenog instituta. Ako u postupku izbora ravnatelj ne bude imenovan, izbori će se ponoviti.

(3) Ravnatelj javnog znanstvenog instituta zasniva radni odnos u punom radnom vremenu.

(4) Mandat ravnatelja javnog znanstvenog instituta traje četiri godine i može se ponoviti.

(5) Ravnatelju prestaje mandat prije isteka vremena na koje je izabran:

1. ostvarivanjem prava na mirovinu
2. prestankom ugovora o radu
3. prelaskom na drugu dužnost
4. zasnivanjem radnog odnosa s drugom pravnom osobom.

(6) Upravno vijeće može razriješiti ravnatelja prije isteka vremena na koje je imenovan:

1. ako zatraži razrješenje
2. ako nastupe razlozi koji prema zakonu, statutu znanstvenog instituta ili propisima o radu dovode do prestanka radnog odnosa

3. ako ne postupa prema zakonu, statutu znanstvenog instituta i drugim općim aktima ili ne izvršava odluke upravnog vijeća i znanstvenog vijeća
4. ako nesavjesnim ili nepravilnim radom prouzroči znanstvenom institutu veću štetu ili ako zanemaruje ili nesavjesno obavlja svoje dužnosti.

(7) Ako ravnatelj javnog znanstvenog instituta nije imenovan u postupku imenovanja ili ako ravnatelju prestane mandat, odnosno ako je razriješen dužnosti prije vremena na koje je imenovan, do imenovanja ravnatelja u postupku pokrenutom javnim natječajem upravno vijeće imenuje vršitelja dužnosti ravnatelja iz reda viših znanstvenih suradnika, znanstvenih savjetnika i znanstvenih savjetnika u trajnom izboru najdulje do godinu dana.

TREĆI DIO

RADNA MJESTA NASTAVNIKA, ZNANSTVENIKA I SURADNIKA

Radna mjesta nastavnika, znanstvenika i suradnika

Članak 37.

(1) Nastavnici na sveučilištu zapošljavaju se na znanstveno-nastavna i umjetničko-nastavna radna mjesta.

(2) Nastavnici na sveučilištu zapošljavaju se na nastavna radna mjesta predavača i višeg predavača samo ako se na sveučilištu izvode kolegiji koji ne zahtijevaju znanstveni pristup za potrebe korepeticije i druge suradnje u obrazovnom procesu, odnosno kada se na sveučilištu izvodi stručni studij. Nastavnici na sveučilištu na sveučilišnom studiju zapošljavaju se i na nastavna radna mjesta za poučavanje jezika, na nastavna radna mjesta za poučavanje stranog jezika te na nastavna radna mjesta u umjetničkom području.

(3) Nastavnici na veleučilištu zapošljavaju se na nastavna radna mjesta. Nastavu na veleučilištu mogu izvoditi i nastavnici izabrani na znanstveno-nastavna radna mjesta.

(4) Znanstvenici na znanstvenim institutima zapošljavaju se na znanstvena radna mjesta.

(5) Suradnici na visokom učilištu i znanstvenom institutu zapošljavaju se na suradnička radna mjesta.

(6) Na stručna radna mjesta zapošljavaju se osobe radi provođenja znanstvenih i stručnih projekata te održavanja nastave koja ne zahtijeva znanstveni pristup.

(7) Ustroj radnih mjesta nastavnika, znanstvenika, suradnika i drugih zaposlenika uređuje se općim aktom visokog učilišta, odnosno znanstvenog instituta.

Ustroj radnih mjesta nastavnika, znanstvenika i suradnika

Članak 38.

(1) Znanstveno-nastavna, odnosno umjetničko-nastavna radna mjesta od najnižeg prema višemu su docent (doc. dr. sc. / doc. dr. art. / doc. art.), izvanredni profesor (izv. prof. dr. sc. /

izv. prof. dr. art. / izv. prof. art.), redoviti profesor i redoviti profesor u trajnom izboru (prof. dr. sc. / prof. dr. art. / prof. art.).

(2) Znanstvena radna mjesta od najnižeg prema višemu su znanstveni suradnik, viši znanstveni suradnik, znanstveni savjetnik i znanstveni savjetnik u trajnom izboru.

(3) Nastavna radna mjesta po skupinama od najnižeg prema višemu su predavač (pred.), viši predavač (v. pred.), profesor stručnog studija i profesor stručnog studija u trajnom izboru (prof. struč. stud.).

(4) Nastavna radna mjesta za poučavanje jezika na sveučilišnom studiju od najnižeg prema višemu su lektor, viši lektor i lektor savjetnik, a nastavna radna mjesta za poučavanje stranog jezika od najnižeg prema višemu su predavač, viši predavač i predavač savjetnik.

(5) Nastavna radna mjesta u umjetničkom području od najnižeg prema višemu su korepetitor, viši korepetitor i korepetitor savjetnik te umjetnički suradnik, viši umjetnički suradnik i umjetnički savjetnik.

(6) Suradnička radna mjesta od najnižeg prema višemu su asistent i viši asistent.

(7) Stručna radna mjesta od najnižeg prema višemu su stručni suradnik, viši stručni suradnik i stručni savjetnik.

(8) Kratice naziva znanstveno-nastavnih i umjetničko-nastavnih radnih mjesta pišu se ispred imena i prezimena osobe koja je zaposlena na navedenom radnome mjestu. Kratice naziva nastavnih radnih mjesta pišu se iza imena i prezimena osobe koja je zaposlena na navedenom radnome mjestu.

Kriteriji za izbor na radno mjesto

Članak 39.

(1) Na znanstveno-nastavno, umjetničko-nastavno, znanstveno i nastavno radno mjesto na sveučilištu i znanstvenom institutu može se zaposliti osoba koja ima odgovarajući stupanj obrazovanja u znanstvenom, odnosno umjetničkom području i polju, koja ispunjava Nacionalne kriterije za izbor na znanstveno-nastavno, umjetničko-nastavno, znanstveno i nastavno radno mjesto na sveučilištu i znanstvenom institutu (u daljnjem tekstu: Nacionalni sveučilišni, znanstveni i umjetnički kriteriji) te dodatne kriterije utvrđene općim aktom visokog učilišta i znanstvenog instituta (u daljnjem tekstu: dodatni kriteriji).

(2) Na nastavno radno mjesto na veleučilištu može se zaposliti osoba koja ima odgovarajući stupanj obrazovanja u znanstvenom, odnosno umjetničkom području i polju, koja ispunjava Nacionalne kriterije za izbor na nastavno radno mjesto na veleučilištu (u daljnjem tekstu: Nacionalni veleučilišni kriteriji) te dodatne kriterije utvrđene općim aktom veleučilišta.

(3) Uz kriterije propisane u stavku 1. ovoga članka, na znanstveno-nastavno, umjetničko-nastavno i znanstveno radno mjesto može se zaposliti osoba koja je stekla akademski stupanj doktora znanosti, odnosno doktora umjetnosti u znanstvenom, odnosno umjetničkom području i polju i koja je upisana u Upisnik znanstvenika i umjetnika. Iznimno, na umjetničko-nastavno radno mjesto može se, u skladu s kriterijima koje općim aktom propiše

sveučilište, fakultet, odnosno umjetnička akademija zaposliti osoba koja nije stekla akademski stupanj doktora umjetnosti.

(4) Na nastavno radno mjesto, suradničko radno mjesto asistenta i stručno radno mjesto na sveučilištu, odnosno znanstvenom institutu može se zaposliti osoba koja je završila sveučilišni diplomski studij u znanstvenom, odnosno umjetničkom području i polju. Iznimno, na nastavno radno mjesto na sveučilištu može se, u skladu s kriterijima koje općim aktom uređuje sveučilište, zaposliti osoba koja je završila stručni diplomski studij u znanstvenom području i polju.

(5) Na nastavno radno mjesto predavača, odnosno višeg predavača te na suradničko radno mjesto i stručno radno mjesto na veleučilištu može se zaposliti osoba koja je završila sveučilišni ili stručni diplomski studij u znanstvenom području i polju. Na nastavno radno mjesto profesora stručnog studija, odnosno profesora stručnog studija u trajnom izboru može se zaposliti osoba koja stekla akademski stupanj doktora znanosti u znanstvenom, odnosno umjetničkom području i polju.

(6) Na suradničko radno mjesto asistenta bira se osoba iz reda posebno uspješnih studenata. Iznimno, na suradničko radno mjesto asistenta u umjetničkom području može se zaposliti osoba koja je ostvarila posebne rezultate na umjetničkom području. Kriterije odabira na suradničko radno mjesto asistenta uređuje visoko učilište, odnosno znanstveni institut općim aktom.

(7) Na suradničko radno mjesto višeg asistenta može se zaposliti osoba koja je stekla akademski stupanj doktora znanosti, odnosno doktora umjetnosti u znanstvenom, odnosno umjetničkom području i polju. Iznimno, na suradničko radno mjesto višeg asistenta u umjetničkom području može se zaposliti osoba koja nije stekla akademski stupanj doktora umjetnosti prema kriterijima koje općim aktom uređuje visoko učilište.

(8) Nacionalne sveučilišne, znanstvene i umjetničke kriterije za pojedina znanstvena, odnosno umjetnička područja ili polja, na prijedlog Rektorskog zbora i nadležnoga matičnog odbora donosi Nacionalno vijeće. Nacionalne veleučilišne kriterije donosi Zbor veleučilišta.

(9) Nacionalni sveučilišni, znanstveni i umjetnički kriteriji i Nacionalni veleučilišni kriteriji objavljuju se u Narodnim novinama. Dodatni kriteriji objavljuju se na mrežnim stranicama visokog učilišta, odnosno znanstvenog instituta na hrvatskom i engleskom jeziku.

Izbor nastavnika, znanstvenika i suradnika na slobodno radno mjesto

Članak 40.

(1) Na slobodno radno mjesto na javnom visokom učilištu i javnom znanstvenom institutu nastavnik, znanstvenik i suradnik zapošljava se u postupku pokrenutom javnim natječajem.

(2) Odluku o raspisivanju javnog natječaja iz stavka 1. ovoga članka donosi senat, fakultetsko ili akademijsko vijeće, vijeće veleučilišta, odnosno znanstveno vijeće. Sastavni dio odluke o raspisivanju javnog natječaja čini odluka o imenovanju stručnog povjerenstva.

(3) Stručno povjerenstvo iz stavka 2. ovoga članka sastoji se od najmanje tri člana zaposlena na radnome mjestu više ili iste hijerarhijske razine u odnosu na radno mjesto za koje se

provodi izbor, u istom znanstvenom, odnosno umjetničkom području i polju. Najmanje jedan član stručnog povjerenstva mora biti zaposlen na visokom učilištu ili znanstvenom institutu različitom od onoga za koje se provodi izbor.

(4) Javni natječaj za izbor nastavnika, znanstvenika i suradnika na slobodno radno mjesto objavljuje se u Narodnim novinama i na mrežnim stranicama visokog učilišta, odnosno znanstvenoga instituta na hrvatskom jeziku te na službenom internetskom portalu za radna mjesta Europskog istraživačkog prostora na engleskom jeziku. Rok za prijavu na javni natječaj ne smije biti kraći od 30 dana od dana raspisivanja natječaja u Narodnim novinama.

(5) Prijave na natječaj i dokazi o ispunjavanju kriterija podnose se u elektroničkom obliku.

(6) Stručno povjerenstvo iz stavka 2. ovoga članka ocjenjuje ispunjavaju li kandidati prijavljeni na natječaj zakonske kriterije, Nacionalne sveučilišne, znanstvene i umjetničke kriterije, odnosno Nacionalne veleučilišne kriterije i dodatne kriterije te obrazloženim mišljenjem u pisanom obliku, koje sadrži ocjenu svih prijavljenih kandidata, predlaže senatu, fakultetskom ili akademjskom vijeću, vijeću veleučilišta, odnosno znanstvenom vijeću najboljeg kandidata, najkasnije u roku 30 dana od dana isteka roka za prijavu na natječaj.

(7) Senat, fakultetsko ili akademjsko vijeće, vijeće veleučilišta, odnosno znanstveno vijeće donosi odluku o usvajanju ili odbijanju mišljenja stručnog povjerenstva u roku 30 dana od dana zaprimanja ovoga mišljenja. Odluka o odbijanju mišljenja stručnog povjerenstva mora biti obrazložena.

(8) Odluku kojom se usvaja mišljenje stručnog povjerenstva sveučilište, fakultet, umjetnička akademija, odnosno znanstveni institut dostavlja nadležnom matičnom odboru, a veleučilište nadležnom matičnom povjerenstvu, najkasnije u roku osam dana od dana usvajanja mišljenja, osim u slučaju izbora na suradničko radno mjesto.

(9) Nadležni matični odbor, odnosno nadležno matično povjerenstvo odlukom utvrđuje ispunjava li predloženi kandidat Nacionalne sveučilišne, znanstvene i umjetničke kriterije, odnosno Nacionalne veleučilišne kriterije, najkasnije u roku 60 dana od dostave odluke.

(10) Ako nadležni matični odbor, odnosno nadležno matično povjerenstvo ne donese odluku iz stavka 9. ovoga članka u propisanom roku, smatra se da kandidat ispunjava Nacionalne sveučilišne, znanstvene i umjetničke kriterije, odnosno Nacionalne veleučilišne kriterije.

(11) Nakon dostave odluke iz stavka 9. ovoga članka, odnosno nastupom pretpostavke iz stavka 10. ovoga članka, visoko učilište, odnosno znanstveni institut s izabranim kandidatom sklapa ugovor o radu. U slučaju izbora suradnika na slobodno radno mjesto nakon donošenja odluke o usvajanju mišljenja stručnog povjerenstva iz stavka 2. ovoga članka visoko učilište, odnosno znanstveni institut s izabranim kandidatom sklapa ugovor o radu.

(12) S osobama izabranima na radna mjesta nastavnika i znanstvenika zaključuje se ugovor o radu na neodređeno vrijeme, s obvezom provođenja reizbora ili izbora na više radno mjesto.

Trajanje izbora na radno mjesto nastavnika i znanstvenika**Članak 41.**

- (1) Izbor nastavnika, odnosno znanstvenika na radno mjesto provodi se na pet godina.
- (2) Nakon proteka roka iz stavka 1. ovoga članka nastavnik, odnosno znanstvenik reizabire se na postojeće radno mjesto ili se izabire na više radno mjesto u skladu s člancima 42. i 43. ovoga Zakona.
- (3) Izborom nastavnika, odnosno znanstvenika na radno mjesto redovitog profesora u trajnom izboru, znanstvenog savjetnika u trajnom izboru i profesora stručnog studija u trajnom izboru okončan je postupak napredovanja, odnosno reizbora.

Reizbor na radno mjesto nastavnika i znanstvenika**Članak 42.**

- (1) Postupak reizbora pokreće se protekom pet godina od posljednjeg izbora, odnosno reizbora, a treba biti okončan najkasnije u roku šest mjeseci od dana pokretanja postupka. Postupak reizbora pokreće se ako nastavnik, odnosno znanstvenik nije, prije proteka roka na koji je izabran, odnosno reizabran, podnio zahtjev za izbor na više radno mjesto
- (2) Reizbor nastavnika, odnosno znanstvenika provodi se prema postupku koji je člankom 43. ovoga Zakona propisan za izbor nastavnika, odnosno znanstvenika na više radno mjesto.
- (3) Nastavnik, odnosno znanstvenik reizabire se na postojeće radno mjesto ako je od posljednjeg izbora, odnosno reizbora ispunio polovinu Nacionalnih sveučilišnih, znanstvenih i umjetničkih kriterija, odnosno Nacionalnih veleučilišnih kriterija i dodatnih kriterija za izbor na više radno mjesto.
- (4) Reizbor nastavnika, odnosno znanstvenika na radno mjesto provodi se na pet godina.
- (5) Nastavniku, odnosno znanstveniku koji nije reizabran na postojeće radno mjesto prestaje radni odnos u skladu sa zakonom koji uređuje radne odnose.

Izbor na više radno mjesto nastavnika i znanstvenika**Članak 43.**

- (1) Nastavnik, odnosno znanstvenik koji smatra da ispunjava kriterije za izbor na više radno mjesto obavezan je podnijeti zahtjev za izbor na više radno mjesto prije proteka roka na koji je izabran, odnosno reizabran.
- (2) Postupak izbora na više radno mjesto pokreće se odlukom senata, fakultetskog ili akademijskog vijeća, vijeća veleučilišta, odnosno znanstvenog vijeća po proteku roka na koji je nastavnik, odnosno znanstvenik izabran odnosno reizabran. Sastavni dio odluke o pokretanju postupka izbora nastavnika, odnosno znanstvenika na više radno mjesto čini odluka o imenovanju stručnog povjerenstva.

(3) Stručno povjerenstvo iz stavka 2. ovoga članka sastoji se od najmanje tri člana zaposlena na radnome mjestu više ili iste hijerarhijske razine u odnosu na radno mjesto za koje se provodi izbor u istom znanstvenom, odnosno umjetničkom području i polju. Najmanje jedan član stručnog povjerenstva mora biti zaposlen na visokom učilištu ili znanstvenom institutu različitom od onoga na kojem se provodi izbor.

(4) Nastavnik, odnosno znanstvenik obavezan je dostaviti dokaze o ispunjavanju kriterija za izbor na više radno mjesto u elektroničkom obliku, najkasnije u roku 15 dana od pokretanja postupka izbora. U postupku izbora na više radno mjesto nastavnik, odnosno znanstvenik dostavlja dokaze o postignućima ostvarenim nakon posljednjeg izbora, odnosno reizbora na radno mjesto, kojima ispunjavaju Nacionalne sveučilišne, znanstvene i umjetničke kriterije, odnosno Nacionalne veleučilišne kriterije i dodatne kriterije.

(5) Stručno povjerenstvo iz stavka 2. ovoga članka ocjenjuje ispunjava li nastavnik, odnosno znanstvenik zakonske kriterije, Nacionalne sveučilišne, znanstvene i umjetničke kriterije, odnosno Nacionalne veleučilišne kriterije i dodatne kriterije te podnosi senatu, fakultetskom ili akademijskom vijeću, vijeću veleučilišta, odnosno znanstvenom vijeću obrazloženo mišljenje u pisanom obliku o ispunjavanju kriterija za izbor na više radno mjesto najkasnije u roku 30 dana od dana zaprimanja dokaza o ispunjavanju kriterija.

(6) Senat, fakultetsko ili akademijsko vijeće, vijeće veleučilišta, odnosno znanstveno vijeće donosi odluku o usvajanju ili odbijanju mišljenja stručnog povjerenstva u roku 30 dana od dana zaprimanja ovoga mišljenja. Odluka o odbijanju mišljenja stručnog povjerenstva mora biti obrazložena.

(7) Odluku kojom se utvrđuje kako nastavnik, odnosno znanstvenik ispunjava kriterije za izbor na više radno mjesto sveučilište, fakultet, umjetnička akademija, odnosno znanstveni institut dostavlja nadležnom matičnom odboru, a veleučilište nadležnom matičnom povjerenstvu u roku osam dana od dana usvajanja mišljenja.

(8) Nadležni matični odbor, odnosno nadležno matično povjerenstvo odlukom utvrđuje ispunjava li nastavnik, odnosno znanstvenik Nacionalne sveučilišne, znanstvene i umjetničke kriterije, odnosno Nacionalne veleučilišne kriterije, najkasnije u roku 60 dana od dostave odluke.

(9) Ako nadležni matični odbor, odnosno nadležno matično povjerenstvo ne donese odluku iz stavka 8. ovoga članka u propisanom roku, smatra se da kandidat ispunjava Nacionalne sveučilišne, znanstvene i umjetničke kriterije, odnosno Nacionalne veleučilišne kriterije.

(10) Nakon dostave odluke iz stavka 8., odnosno nastupom pretpostavke iz stavka 9. ovoga članka visoko učilište, odnosno znanstveni institut s izabranim kandidatom sklapa aneks ugovora o radu.

(11) Ako se u postupku izbora na više radno mjesto utvrdi kako nastavnik, odnosno znanstvenik ne ispunjava kriterije za izbor na više radno mjesto, najkasnije u roku od 30 dana pokreće se postupak reizbora na radno mjesto.

Suradnici

Članak 44.

(1) Asistent se zapošljava na temelju ugovora o radu na određeno vrijeme u trajanju od šest godina na visokom učilištu, odnosno od pet godina na znanstvenom institutu na teret sredstava osnivača, projekta ili vlastitih prihoda.

(2) Viši asistent se zapošljava na temelju ugovora o radu na određeno vrijeme u trajanju najdulje četiri godine na visokom učilištu, odnosno znanstvenom institutu na teret sredstava osnivača, projekta ili vlastitih prihoda.

(3) Suradnik ima pravo i obvezu:

1. sudjelovati u izvođenju nastave, obavljanju znanstvene, odnosno umjetničke djelatnosti
2. sudjelovati na znanstvenim skupovima i konferencijama
3. sudjelovati u projektnim i drugim aktivnostima visokog učilišta, odnosno znanstvenog instituta
4. podnositi institucijskom mentoru izvješće o radu najmanje jednom godišnje
5. obavljati druge poslove po nalogu mentora i čelnika visokog učilišta, odnosno znanstvenog instituta.

(4) Asistent ima pravo i obvezu:

1. upisati i pohađati doktorski studij na teret visokog učilišta, odnosno znanstvenog instituta
2. na vlastiti zahtjev jednom promijeniti mentora u skladu s kadrovskim mogućnostima visokog učilišta, odnosno znanstvenog instituta.

(5) Stavak 4. ovoga članka ne odnosi se na asistenta u umjetničkom području i asistenta na veleučilištu.

Ocjena rada suradnika

Članak 45.

(1) Suradniku se imenuje mentor iz reda nastavnika, odnosno znanstvenika, u skladu s postupkom utvrđenim općim aktom visokog učilišta, odnosno znanstvenog instituta.

(2) Visoko učilište, odnosno znanstveni institut ocjenjuje rad suradnika najmanje jednom godišnje, u skladu s postupkom utvrđenim općim aktom visokog učilišta, odnosno znanstvenog instituta.

(3) O ocjeni suradnika odlučuje se rješenjem. Protiv ovoga rješenja nije dopuštena žalba, ali može se pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

(4) Suradniku koji je negativno ocijenjen dvije godine uzastopno danom izvršnosti rješenja prestaje radni odnos u skladu sa zakonom koji uređuje radne odnose.

Slobodna studijska godina

Članak 46.

(1) Senat, odnosno fakultetsko ili akademijsko vijeće, u skladu s općim aktom visokog učilišta može odlukom odobriti osobi izabranoj na znanstveno-nastavno, odnosno umjetničko-nastavno radno mjesto plaćenu slobodnu studijsku godinu (*sabbatical*) radi znanstvenog ili umjetničkog rada.

(2) Visoko učilište obvezno je u tom razdoblju organizirati redovito obavljanje nastave i drugih obveza nastavnika kojemu je odobrena plaćena slobodna studijska godina.

Prava nastavnika i znanstvenika imenovanih na rukovodeće dužnosti

Članak 47.

(1) Nastavniku, odnosno znanstveniku jamči se povratak na radno mjesto nakon isteka mandata u slučaju izbora ili imenovanja na rukovodeću dužnost na sveučilištu ili u sustavu visokog obrazovanja i znanstvene djelatnosti te javnu dužnost u smislu propisa kojim se uređuje sprječavanje sukoba interesa, i to u roku 30 dana od dana prestanka obavljanja rukovodeće ili javne dužnosti.

(2) Za vrijeme obavljanja rukovodeće ili javne dužnosti visoko učilište, odnosno znanstveni institut može na temelju ugovora o radu na određeno vrijeme zaposliti zaposlenika koji zamjenjuje zaposlenika iz stavka 1. ovoga članka.

Mirovanje rokova i produljenje ugovora o radu

Članak 48.

(1) Na zahtjev nastavnika, znanstvenika i suradnika rokovi za izbor i reizbor na radno mjesto ne teku za vrijeme trajanja roditeljskog dopusta, privremenih nesposobnosti za rad duljih od tri mjeseca, obavljanja rukovodeće dužnosti na visokom učilištu ili u sustavu visokog obrazovanja i znanstvene djelatnosti, odnosno javne dužnosti u smislu propisa kojim se uređuje sprječavanje sukoba interesa te u drugim opravdanim slučajevima propisanim zakonom, kolektivnim ugovorom ili općim aktom visokog učilišta, odnosno znanstvenog instituta.

(2) Na zahtjev suradnika ugovor o radu na određeno vrijeme produljit će se za onoliko vremena koliko je trajao roditeljski dopust, privremena nesposobnost za rad, obavljanje rukovodeće, odnosno javne dužnosti ili drugi opravdani slučaj propisan zakonom, kolektivnim ugovorom ili općim aktom visokog učilišta, odnosno znanstvenog instituta.

Rad zaposlenika izvan javnog visokog učilišta, odnosno javnog znanstvenog instituta

Članak 49.

(1) U skladu sa zakonom koji uređuje radne odnose nastavnika, znanstvenika i suradnika zaposlen na javnom visokom učilištu, odnosno javnom znanstvenom institutu može obavljati

poslove koji su predmet djelatnosti ili su vezani uz predmet djelatnosti visokog učilišta, odnosno znanstvenog instituta izvan visokog učilišta, odnosno znanstvenog instituta na kojemu je zaposlen, samo uz odobrenje čelnika visokog učilišta, odnosno znanstvenog instituta.

(2) Postupak izdavanja suglasnosti za rad zaposlenika izvan javnog visokog učilišta, odnosno javnog znanstvenog instituta uređuje se općim aktom javnog visokog učilišta, odnosno javnog znanstvenog instituta.

Lektori stranih jezika i lektori hrvatskog jezika

Članak 50.

(1) Za potrebe izvođenja sveučilišnog studija jezika i književnosti na visokom učilištu može se zaposliti lektor hrvatskog, odnosno stranog jezika. Kriterije za izbor na radno mjesto lektora hrvatskog, odnosno stranog jezika utvrđuje visoko učilište općim aktom.

(2) Na visokom učilištu u inozemstvu može se zaposliti lektor hrvatskog jezika i književnosti na osnovi ugovora o radu na određeno vrijeme sklopljenog s visokim učilištem u Republici Hrvatskoj ili Ministarstvom. Kriterije za izbor na radno mjesto lektora hrvatskog jezika i književnosti na visokom učilištu u inozemstvu ministar uređuje pravilnikom.

(3) Osobi zaposlenoj na radnome mjestu iz stavka 2. ovoga članka koja je bila zaposlena u Republici Hrvatskoj na neodređeno vrijeme, jamči se povratak na radno mjesto u roku 30 dana od dana prestanka ugovora o radu na visokom učilištu u inozemstvu.

Prestanak ugovora o radu nastavnika i znanstvenika

Članak 51.

(1) Na javnom visokom učilištu nastavniku prestaje ugovor o radu radi odlaska u mirovinu istekom akademske godine u kojoj je nastavnik stekao uvjete za prestanak ugovora o radu u skladu sa zakonom koji uređuje radne odnose. Na javnom znanstvenom institutu znanstveniku prestaje ugovor o radu radi odlaska u mirovinu istekom kalendarske godine u kojoj je znanstvenik stekao uvjete za prestanak ugovora o radu u skladu sa zakonom koji uređuje radne odnose.

(2) Iznimno, s redovitim profesorom u trajnom izboru, znanstvenim savjetnikom u trajnom izboru i profesorom stručnog studija u trajnom izboru iz stavka 1. ovoga članka javno visoko učilište, odnosno javni znanstveni institut na teret vlastitih sredstava može sklopiti ugovor o radu najdulje do isteka akademske, odnosno kalendarske godine u kojoj je navršio sedamdeset godina života.

Zamjena privremeno nenazočnog zaposlenika

Članak 52.

(1) U slučaju privremene nenazočnosti nastavnika, znanstvenika ili suradnika visoko učilište, odnosno znanstveni institut može sklopiti ugovor o radu na određeno vrijeme, bez provedbe

javnog natječaja, s osobom koja zamjenjuje privremeno nenazočnog zaposlenika najdulje na šest mjeseci.

(2) Stručno povjerenstvo koje se sastoji od najmanje tri člana zaposlena na radnome mjestu više ili iste hijerarhijske razine u odnosu na radno mjesto na koje se zapošljava osoba koja zamjenjuje privremeno nenazočnog zaposlenika, u istom znanstvenom odnosno umjetničkom području i polju, mišljenjem u pisanom obliku utvrđuje ispunjavanja li kandidat kriterije za predmetno radno mjesto.

(3) Senat, fakultetsko ili akademijsko vijeće, vijeće veleučilišta, odnosno znanstveno vijeće donosi odluku o usvajanju ili odbijanju mišljenja stručnog povjerenstva iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Na zaposlenika koji zamjenjuje privremeno nenazočnog suradnika ne primjenjuje se pravo i obveza upisa i pohađanja doktorskog studija.

Naslovni nastavnik, naslovni znanstvenik i naslovni suradnik

Članak 53.

(1) Visoko učilište, odnosno znanstveni institut može angažirati naslovnog nastavnika, naslovnog znanstvenika, odnosno naslovnog suradnika.

(2) Naslovni nastavnik, naslovni znanstvenik, odnosno naslovni suradnik je osoba koja nije u radnom odnosu s visokim učilištem, odnosno znanstvenim institutom, ali ispunjava kriterije za izbor na znanstveno-nastavno, umjetničko-nastavno, znanstveno, nastavno i suradničko radno mjesto.

(3) Naslovni nastavnik, naslovni znanstvenik, odnosno naslovni suradnik bira se u skladu s odredbama članka 40. i 43. ovoga Zakona, pri čemu se za izbor naslovnog nastavnika, naslovnog znanstvenika, odnosno naslovnog suradnika ne raspisuje javni natječaj.

(4) Naslovni nastavnik ispred kratice iz članka 38. ovoga Zakona treba istaknuti riječ „naslovni“.

Počasni naslov nastavnika, odnosno znanstvenika

Članak 54.

(1) Sveučilište, fakultet, umjetnička akademija i znanstveni institut istaknutom umirovljenom nastavniku, odnosno znanstveniku može dodijeliti počasni naslov professor emeritus, odnosno znanstvenik emeritus.

(2) Professor emeritus, odnosno znanstvenik emeritus može u skladu s potrebama sveučilišta, fakulteta, umjetničke akademije i znanstvenog instituta sudjelovati u izvođenju nastave na doktorskome studiju, odnosno u obavljanju znanstvene ili umjetničke djelatnosti.

(3) Postupak imenovanja i prava profesora emeritusa, odnosno znanstvenika emeritusa sveučilište, fakultet, umjetnička akademija, odnosno znanstveni institut uređuje statutom.

*Etička odgovornost nastavnika, znanstvenika i suradnika***Članak 55.**

- (1) Visoko učilište, odnosno znanstveni institut osniva etičko povjerenstvo radi promicanja i zaštite etičkih načela u nastavnoj, znanstvenoj, odnosno umjetničkoj djelatnosti, stručnom radu, međusobnim odnosima i javnom istupanju nastavnika, znanstvenika, suradnika i drugih zaposlenika.
- (2) Etički kodeks donosi senat, fakultetsko vijeće, akademjsko vijeće, vijeće veleučilišta, odnosno znanstveno vijeće. Etičkim kodeksom utvrđuju se etička djela te postupak sprječavanja i sankcioniranja neetičkog postupanja.
- (3) Odluka etičkog povjerenstva o kršenju etičkog kodeksa dostavlja se čelniku visokog učilišta, odnosno znanstvenog instituta koji je dužan postupiti u skladu s pravilnikom o stegovnoj odgovornosti.
- (4) Nacionalno vijeće donosi smjernice kojim utvrđuje minimalna etička načela. Minimalna etička načela čine sastavni dio etičkog kodeksa visokog učilišta, odnosno znanstvenog instituta.

*Stegovna odgovornost***Članak 56.**

- (1) Zaposlenik visokog učilišta, odnosno znanstvenog instituta stegovno odgovara za povrede svojih radnih obveza te za narušavanje ugleda visokog učilišta, odnosno znanstvenog instituta.
- (2) Visoko učilište, odnosno znanstveni institut osniva stegovno povjerenstvo.
- (3) Senat, fakultetsko vijeće, akademjsko vijeće, vijeće veleučilišta, odnosno upravno vijeće znanstvenog instituta donosi pravilnik o stegovnoj odgovornosti kojim se utvrđuje sastav stegovnog povjerenstva, stegovna djela, stegovne sankcije i stegovni postupak.
- (4) Stegovna odgovornost utvrđena u stegovnom postupku za posljedicu može imati otkaz ugovora o radu.
- (5) Zaposlenik visokog učilišta, odnosno znanstvenog instituta može stegovno odgovarati samo za djelo koje je u vrijeme počinjenja prema pravilniku o stegovnoj odgovornosti iz stavka 3. ovoga članka bilo propisano kao stegovno djelo i za koje je bila propisana stegovna sankcija.

ČETVRTI DIO

VISOKO OBRAZOVANJE

Glava I.

Studiji

Vrste studija

Članak 57.

- (1) Na visokim učilištima ustrojavaju se i izvode sveučilišni i stručni studiji.
- (2) Sveučilišni studij osposobljava studente za obavljanje poslova u znanosti, umjetnosti i visokom obrazovanju, u poslovnom svijetu, javnom sektoru i društvu općenito te za razvoj i primjenu znanstvenih, umjetničkih i stručnih dostignuća.
- (3) Stručni studij osposobljava studente za obavljanje stručnih poslova u poslovnom svijetu, javnom sektoru i društvu općenito.
- (4) Sveučilišni studiji ustrojavaju se i izvode na sveučilištu te obuhvaćaju sveučilišni prijediplomski studiji, sveučilišni diplomski studiji, sveučilišni integrirani studiji, sveučilišni specijalistički studiji i doktorski studij.
- (5) Stručni studiji ustrojavaju se i izvode na veleučilištima i sveučilištima te obuhvaćaju stručni kratki studij, stručni prijediplomski studij i stručni diplomski studij.
- (6) Visoka učilišta mogu ustrojiti programe stručnog usavršavanja za potrebe cjeloživotnog učenja kojima se stječu kompetencije usklađene sa standardom zanimanja ili skupom kompetencija i standardom kvalifikacije ili skupom ishoda učenja iz Registra Hrvatskog kvalifikacijskog okvira te razlikovne obveze studenata za potrebe promjene studija, odnosno upisa na studij, dovršetka ranije započetog studija i priznavanja kompetencija stečenih izvan studija, a koje su uvjet za upis na studij. Program stručnog usavršavanja za potrebe cjeloživotnog učenja ne smatra se studijem, a može se financirati putem vaučera u svrhu pristupa tržištu rada.

Prijediplomski studij

Članak 58.

- (1) Sveučilišni, odnosno stručni prijediplomski studij osposobljava studenta za zapošljavanje na određenim stručnim poslovima te ih priprema za nastavak studija na diplomskoj razini.
- (2) Sveučilišni, odnosno stručni prijediplomski studij traje tri godine i njegovim se završetkom stječe najmanje 180 ECTS bodova ili traje četiri godine i njegovim se završetkom stječe najmanje 240 ECTS bodova.
- (3) Sveučilišni, odnosno stručni prijediplomski studij može upisati osoba koja je završila odgovarajući program srednjoškolskog obrazovanja u trajanju od najmanje četiri godine i

položila državnu maturu. Stručni prijediplomski studij može upisati osoba koja je završila odgovarajući stručni kratki studij. Uvjete upisa na sveučilišni, odnosno stručni prijediplomski studij odlukom utvrđuje visoko učilište.

(4) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, u umjetničkom području, pod uvjetima koji su utvrđeni statutom visokog učilišta, sveučilišni, odnosno stručni prijediplomski studij može upisati osoba i bez prethodno završenog odgovarajućeg srednjoškolskog obrazovanja, ako se radi o iznimno darovitoj osobi za koju je vrednovanjem utvrđeno da će bez prethodnog školovanja uspješno završiti studij. Postupak upisa ove osobe temelji se na priznavanju neformalnog i informalnog učenja.

(5) Sveučilišni, odnosno stručni prijediplomski studij završava polaganjem ispita, izvršenjem drugih studijskih obveza te izradom i obranom završnog rada ili polaganjem završnog ispita. Visoko učilište dužno je objaviti završni rad u roku 30 dana od dana obrane na nacionalnom repozitoriju, odnosno repozitoriju visokog učilišta.

Diplomski studij

Članak 59.

(1) Sveučilišni, odnosno stručni diplomski studij osposobljava studenta za zapošljavanje na određenim poslovima koji zahtijevaju specijalistička znanja, vještine i kompetencije, pri čemu sveučilišni diplomski studij priprema studenta i za nastavak studija na poslijediplomskoj razini.

(2) Sveučilišni, odnosno stručni diplomski studij koji student upisuje nakon trogodišnjeg sveučilišnog, odnosno stručnog prijediplomskog studija, traje dvije godine te se njegovim završetkom stječe najmanje 120 ECTS bodova. Sveučilišni, odnosno stručni diplomski studij koji student upisuje nakon četverogodišnjeg sveučilišnog, odnosno stručnog prijediplomskog studija traje jednu godinu te se njegovim završetkom stječe najmanje 60 ECTS bodova ili traje dvije godine te se njegovim završetkom stječe najmanje 120 ECTS bodova.

(3) Sveučilišni diplomski studij može upisati osoba koja je završila odgovarajući sveučilišni prijediplomski studij ili sveučilišni integrirani studij. Stručni diplomski studij može upisati osoba koja je završila odgovarajući stručni ili sveučilišni prijediplomski studij. Iznimno, sveučilišni diplomski studij može upisati i osoba koja je završila odgovarajući stručni prijediplomski studij u skladu s općim aktom visokog učilišta koje provodi taj studij te uz polaganje razlikovnih ispita koje određuje visoko učilište. Uvjete upisa na sveučilišni, odnosno stručni diplomski studij odlukom utvrđuje visoko učilište.

(4) Sveučilišni, odnosno stručni diplomski studij završava polaganjem ispita, izvršenjem drugih studijskih obveza te izradom i obranom diplomskog rada ili polaganjem diplomskog ispita. Visoko učilište dužno je objaviti diplomski rad u roku 30 dana od dana obrane na nacionalnom repozitoriju odnosno repozitoriju visokog učilišta.

Integrirani studij

Članak 60.

- (1) Sveučilišni integrirani prijediplomski i diplomski studij osposobljava studenta za zapošljavanje na određenim poslovima koji zahtijevaju specijalistička znanja, vještine i kompetencije te ga priprema za nastavak studija na poslijediplomskoj razini.
- (2) Sveučilišni integrirani prijediplomski i diplomski studij traje pet godina i njegovim se završetkom stječe najmanje 300 ECTS bodova ili traje šest godina i njegovim se završetkom stječe najmanje 360 ECTS bodova.
- (3) Sveučilišni integrirani prijediplomski i diplomski studij može se ustrojiti na temelju odobrenja Agencije izdanog u skladu s propisima kojima se uređuje osiguravanje kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju.
- (4) Sveučilišni integrirani prijediplomski i diplomski studij može upisati osoba koja je završila odgovarajući program srednjoškolskog obrazovanja u trajanju od najmanje četiri godine i položila državnu maturu. Uvjete upisa na sveučilišni integrirani prijediplomski i diplomski studij odlukom utvrđuje visoko učilište.
- (5) Iznimno od stavka 4. ovoga članka, sveučilišni integrirani prijediplomski i diplomski studij u umjetničkom području može upisati osoba i bez prethodno završenog odgovarajućega srednjoškolskog obrazovanja, ako se radi o iznimno darovitoj osobi za koju je vrednovanjem utvrđeno da će se bez prethodnog školovanja uspješno završiti studij. Postupak upisa temelji se na priznavanju neformalnog i informalnog učenja.
- (6) Sveučilišni integrirani prijediplomski i diplomski studij završava polaganjem ispita, izvršenjem drugih studijskih obveza te izradom i obranom diplomskog rada ili polaganjem diplomskog ispita. Visoko učilište dužno je objaviti diplomski rad u roku 30 dana od dana obrane na nacionalnom repozitoriju odnosno repozitoriju visokog učilišta.

Specijalistički studij

Članak 61.

- (1) Sveučilišni specijalistički studij izvodi se na poslijediplomskoj razini.
- (2) Sveučilišni specijalistički studij osposobljava studenta za zapošljavanje na poslovima koji zahtijevaju visoka specijalistička znanja, vještine i kompetencije.
- (3) Sveučilišni specijalistički studij traje najmanje jednu godinu, a najviše dvije godine i njegovim se završetkom steče najmanje 60 ECTS bodova, a najviše 120 ECTS bodova.
- (4) Sveučilišni specijalistički studij može upisati osoba koja je završila odgovarajući sveučilišni diplomski studij ili sveučilišni integrirani prijediplomski i diplomski studij. Iznimno, sveučilišni specijalistički studij može upisati i osoba koja je završila stručni diplomski studij uz polaganje razlikovnih ispita koje određuje visoko učilište, odnosno uz najmanje pet godina radnoga staža u području izvođenja studija. Uvjete upisa na sveučilišni specijalistički studij odlukom utvrđuje visoko učilište.

(5) Sveučilišni specijalistički studij završava polaganjem ispita, izvršenjem drugih studijskih obveza te izradom i obranom specijalističkog rada ili polaganjem specijalističkog ispita. Visoko učilište dužno je objaviti specijalistički rad u roku 30 dana od dana obrane na nacionalnom repozitoriju odnosno repozitoriju visokog učilišta.

Doktorski studij

Članak 62.

- (1) Doktorski studij izvodi se na poslijediplomskoj razini.
- (2) Doktorski studij osposobljava studenta za samostalan znanstveni ili umjetnički rad.
- (3) Doktorski studij traje tri godine i njegovim se završetkom stječe 180 ECTS bodova.
- (4) Doktorski studij može upisati osoba koja je završila odgovarajući sveučilišni diplomski studij ili sveučilišni integrirani prijediplomski i diplomski studij ili sveučilišni specijalistički studij. Uvjete upisa na doktorski studij odlukom utvrđuje visoko učilište.
- (5) Doktorski studij završava polaganjem ispita, izvršenjem drugih studijskih obveza te izradom i obranom doktorskog rada, odnosno izradom, izvedbom i prikazivanjem umjetničkog djela.
- (6) Postupak prijave, ocjene i obrane doktorskog rada ili izrade, izvedbe i prikazivanja umjetničkog djela uređuje se statutom, odnosno općim aktom sveučilišta.
- (7) Nositelj doktorskog studija obavezan je doktorski rad učiniti dostupnim javnosti objavom na mrežnim stranicama najmanje 30 dana prije dana obrane doktorskog rada. Nositelj doktorskog studija dužan je objaviti doktorski rad u roku 30 dana od dana obrane na nacionalnom repozitoriju odnosno repozitoriju visokog učilišta.

Kratki studij

Članak 63.

- (1) Stručni kratki studij osposobljava studenta za zapošljavanje na određenim specijaliziranim stručnim poslovima.
- (2) Stručni kratki studij traje dvije godine i njegovim se završetkom stječe najmanje 120 ECTS bodova.
- (3) Stručni kratki studij može upisati osoba koja je završila odgovarajući program srednjoškolskog obrazovanja. Uvjete upisa na stručni kratki studij odlukom utvrđuje visoko učilište.
- (4) Stručni kratki studij završava polaganjem ispita i izvršenjem drugih studijskih obveza. U skladu sa studijskim programom stručni kratki studij može završiti izradom ili izradom i obranom završnog rada ili polaganjem završnog ispita. Visoko učilište dužno je objaviti

završni rad u roku 30 dana od dana obrane na nacionalnom repozitoriju odnosno repozitoriju visokog učilišta.

Združeni studij

Članak 64.

(1) Združeni studij je studij koji zajednički izvode najmanje dva domaća ili najmanje jedno domaće i jedno inozemno visoko učilište. Iznimno, združeni doktorski studij mogu zajednički izvoditi najmanje jedno visoko učilište i javni znanstveni institut.

(2) Ustroj, izvedba, završetak, mjesto izvođenja, nositelj i način izdavanja završne isprave združenog studija te nositelj akreditacijskog postupka združenog studija utvrđuje se ugovorom između visokih učilišta, odnosno visokog učilišta i javnog znanstvenog instituta.

(3) Združeni studij akreditira se pred Agencijom ili drugom međunarodnom akreditacijskom agencijom u Europskoj uniji koja je upisana u Europski registar za osiguravanje kvalitete (EQAR). Akreditacijski postupak združenog studija provodi se u skladu s propisima kojima se uređuje osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju i znanosti.

Upis studija u Upisnik studijskih programa

Članak 65.

(1) Studij se može započeti izvoditi nakon upisa u Upisnik studijskih programa.

(2) Upis studija u Upisnik studijskih programa provodi Ministarstvo na temelju ishodišne dopusnice za izvođenje studija koja se donosi u postupku inicijalne akreditacije studija, koji provodi Agencija. Iznimno, združeni studij koji je akreditiran na drugoj međunarodnoj akreditacijskoj agenciji u Europskoj uniji upisuje se u Upisnik studijskih programa na temelju akreditacijskog odobrenja koji izdaje ta agencija.

(3) Upisnik studijskih programa vodi Ministarstvo. Ministar pravilnikom uređuje ustroj i način vođenja Upisnika studijskih programa te postupak upisa i brisanja iz Upisnika.

Studijski program

Članak 66.

(1) Studiji na visokim učilištima organiziraju se i izvode u skladu sa studijskim programom.

(2) Studijskim programom utvrđuje se:

1. stručni ili akademski naziv ili akademski stupanj koji se stječe završetkom studija
2. usklađenost studijskog programa s pripadajućom kvalifikacijom u Registru Hrvatskog kvalifikacijskog okvira, ako je ista upisana u Registar Hrvatskog kvalifikacijskog okvira
3. uvjeti upisa na studij, uvjeti upisa u idući semestar, trimestar ili studijsku godinu te uvjeti upisa drugih studijskih obveza

4. popis obveznih i izbornih kolegija s naznakom ECTS opterećenja, oblika izvođenja nastave, sadržaja kolegija, planiranih ishoda učenja i nositelja kolegija
5. predviđeni ishodi učenja koji se stječu završetkom studija
6. broj upisnih mjesta na studiju
7. ustroj i oblik izvođenja nastave
8. način provjere stečenih ishoda učenja za svaki kolegij, odnosno drugu studijsku obvezu i
9. način završetka studija.

(3) Studijski program donosi visoko učilište u skladu s ovim Zakonom i propisima kojima se uređuje osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju i znanosti.

ECTS bodovi

Članak 67.

(1) Pojedini kolegij, odnosno druga studijska obveza vrednuje se ECTS bodovima koji odražavaju prosječno ukupno utrošen rad koji student mora uložiti kako bi ostvario predviđene ishode učenja kolegija.

(2) Jedan ECTS bod predstavlja 30 sati procijenjenog prosječno utrošenog studentskog rada pri ostvarivanju ishoda učenja.

(3) Kriteriji i uvjeti priznavanja i prijenosa ECTS bodova između različitih studija utvrđuju se općim aktom visokog učilišta.

Studij u redovitom i izvanrednom statusu

Članak 68.

(1) Student upisuje studij u redovitom ili izvanrednom statusu.

(2) Student upisan u redovitom statusu upisuje u pravilu 60 ECTS bodova u akademskoj godini u skladu s izvedbenim planom nastave te studira u sklopu pune nastavne satnice.

(3) Student upisan u izvanrednom statusu upisuje u pravilu 30 do 60 ECTS bodova u akademskoj godini u skladu s izvedbenim planom nastave te studira u sklopu pune ili prilagođene nastavne satnice.

Upis na studij

Članak 69.

(1) Visoko učilište utvrđuje postupak upisa na studij tako da jamči ravnopravnost svih pristupnika.

(2) Upis na studij provodi visoko učilište na temelju javnog natječaja objavljenog na mrežnim stranicama visokog učilišta najkasnije 1. svibnja tekuće godine.

(3) Javni natječaj sadrži broj upisnih mjesta, uvjete upisa, rok za prijavu na natječaj te podatke o postupku upisa i ispravama potrebnim za upis.

Akadska godina

Članak 70.

(1) Akadska godina započinje 1. listopada, a završava 30. rujna iduće godine.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, kada je tako utvrđeno izvedbenim planom, nastava može započeti prije početka akademske godine, ali ne ranije od 1. rujna.

Izvedba studija

Članak 71.

(1) Studij se izvodi prema izvedbenom planu studija.

(2) Izvedbenim planom studija definiraju se ustroj i način izvođenja studija u punoj, odnosno prilagođenoj nastavnoj satnici.

(3) Izvedbeni plan studija donosi visoko učilište prije početka akademske godine.

(4) Izvedbenim planom studija utvrđuju se:

1. popis obveznih i izbornih kolegija s naznačenim nastavnicima i suradnicima
2. oblici nastave
3. jezik izvođenja nastave
4. mjesta izvođenja nastave
5. početak i završetak te satnica izvođenja nastave
6. način polaganja ispita i ostvarivanja studijskih obveza
7. ispitni rokovi
8. popis ispitne literature
9. ostale važne obavijesti o izvođenju nastave.

(5) Izvedbeni plan studija, satnica, raspored polaganja ispitnih rokova i druge informacije nužne za pohađanje nastave i polaganje ispita objavljuju se studentima prije upisa na studij, odnosno upisa u idući semestar, trimestar ili studijsku godinu.

(6) Visoko učilište općim aktom pobliže utvrđuje pravila o ispitima, prigovoru na ocjenu, postupku ponavljanja ispita, sadržaju, obliku i načinu vođenja isprava o ispitima, osiguranju javnosti na ispitima i pravu uvida u ispitne rezultate.

(7) Studij se u cijelosti može izvoditi poučavanjem uz upotrebu računalnih tehnologija i interaktivnih nastavnih materijala kojima se osigurava pristup učenju u posebnim uvjetima, kada su nastavnik i student fizički udaljeni (u daljnjem tekstu: *online* studij). *Online* studij izvodi se na temelju odobrenja Agencije, izdanog u skladu s propisima kojima se uređuje osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju i znanosti, ako se ishodi učenja studijskog programa mogu ostvariti poučavanjem na daljinu.

(8) Visoko učilište može uspostaviti nastavnu bazu u tijelima državne uprave, jedinici lokalne ili područne (regionalne) samouprave, drugim državnim tijelima ili drugoj pravnoj osobi radi redovitog izvođenja praktičnog dijela nastave. Nastavna baza ustrojava se ugovorom o suradnji koji sadrži:

1. naziv i opis studija koji je predmet suradnje
2. nastavno opterećenje i oblik izvođenja nastave
3. popis zaposlenika koji sudjeluju u izvođenju nastave, s utvrđenim udjelom rada u nastavi
4. način financiranja izvođenja nastave
5. druga pitanja važna za izvedbu nastave.

(9) Odlukom senata, fakultetskog ili akademskog vijeća, odnosno vijeća veleučilišta uglednom inozemnom profesoru (gostujući profesor) može se povjeriti izvođenje nastave iz određenog kolegija.

Provjera stečenih ishoda učenja, ispiti i ocjene

Članak 72.

(1) Ostvareni ishodi učenja studenta provjeravaju se i ocjenjuju tijekom nastave i na ispitu te se unose u odgovarajuću ispravu i evidenciju studenta.

(2) Usmene provjere znanja su javne.

(3) Pisane provjere znanja čuvaju se do kraja akademske godine.

(4) Ishodi učenja ostvareni izvanrednim uspjehom ocjenjuju se ocjenom izvrstan (5), koja odgovara slovnoj ocjeni A. Ishodi učenja ostvareni natprosječnim uspjehom ocjenjuju se ocjenom vrlo dobar (4), koja odgovara slovnoj ocjeni B. Ishodi učenja ostvareni prosječnim uspjehom ocjenjuju se ocjenom dobar (3), koja odgovara slovnoj ocjeni C. Ishodi učenja ostvareni zadovoljavajućim uspjehom ocjenjuju se ocjenom dovoljan (2), koja odgovara slovnoj ocjeni D. Ishodi učenja koji nisu ostvareni zadovoljavajućim uspjehom ocjenjuju se ocjenom nedovoljan (1), koja odgovara slovnoj ocjeni F.

(5) Studijskim programom može se utvrditi da se neki kolegij ocjenjuje opisno. Kolegiji koji se ocjenjuju opisno ne ulaze u izračun prosjeka ocjena studija.

Isprava o završenom studiju

Članak 73.

(1) Nakon završetka prijediplomskog, diplomskog i poslijediplomskog te integriranog studija studentu se izdaje diploma i dopunska isprava o studiju.

(2) Nakon završetka stručnoga kratkog studija studentu se izdaje svjedodžba i dopunska isprava o studiju.

(3) Diploma, svjedodžba i dopunska isprava o studiju su javne isprave koje visoko učilište izdaje temeljem javne ovlasti, a kojima se potvrđuje da je student završio određeni studij i stekao pravo na akademski ili stručni naziv ili akademski stupanj.

(4) Svjedodžbu, diplomu i dopunsku ispravu o studiju visoko učilište izdaje bez naknade, na hrvatskom i engleskom jeziku, u potpisanom i ovjerenom ispisu te u digitalnom obliku.

(5) Oblik i sadržaj svjedodžbe, diplome i dopunske isprave o studiju ministar utvrđuje pravilnikom.

Akademski i stručni nazivi i akademski stupanj

Članak 74.

(1) Završetkom studija student stječe odgovarajući stručni ili akademski naziv ili akademski stupanj te druga prava u skladu s posebnim propisima.

(2) Završetkom sveučilišnoga prijediplomskog studija student stječe akademski naziv sveučilišni prvostupnik (*baccalaureus*) uz naznaku struke (*univ. bacc.*). Završetkom stručnoga prijediplomskog studija student stječe stručni naziv prvostupnik (*baccalaureus*) uz naznaku struke (*bacc.*).

(3) Završetkom sveučilišnoga diplomskog studija i sveučilišnoga integriranoga prijediplomskog i diplomskog studija student stječe akademski naziv sveučilišni magistar uz naznaku struke (*univ. mag. uz naznaku struke*). Završetkom sveučilišnoga integriranoga prijediplomskog i diplomskog studija iz područja medicine, veterine i stomatologije student stječe akademski naziv doktor uz naznaku struke (*dr. uz naznaku struke*). Završetkom sveučilišnoga diplomskog studija za programe iz područja tehničkih znanosti i neke programe iz područja biotehničkih znanosti student stječe akademski naziv sveučilišni magistar inženjer uz naznaku struke (*univ. mag. ing. uz naznaku struke*). Završetkom stručnoga diplomskog studija student stječe stručni naziv magistar uz naznaku struke (*mag. uz naznaku struke*). Završetkom stručnoga diplomskog studija iz tehničkog područja student stječe naziv magistar inženjer uz naznaku struke (*mag. ing. uz naznaku struke*).

(4) Završetkom sveučilišnoga specijalističkog studija student stječe akademski naziv specijalist uz naznaku struke (*spec. uz naznaku struke*). Završetkom poslijediplomskoga specijalističkog studija iz područja medicine, veterine, stomatologije, farmacije i medicinske biokemije student stječe akademski naziv sveučilišni specijalist uz naznaku struke (*univ. spec. uz naznaku struke*).

(5) Završetkom doktorskog studija student stječe akademski stupanj doktora znanosti uz naznaku znanstvenog područja (*dr. sc. uz naznaku znanstvenog područja*) i doktora umjetnosti (*dr. art.*).

(6) Završetkom stručnoga kratkog studija student stječe stručni naziv pristupnik uz naznaku struke.

(7) Kratica akademskih i stručnih naziva iz stavaka 2. do 4. ovoga članka navodi se iza imena i prezimena osobe, dok se kratica akademskog stupnja iz stavka 5. ovoga članka navodi ispred imena i prezimena osobe.

(8) Akademski ili stručni naziv ili akademski stupanj oduzima se ako se utvrdi da je stečen protivno propisanim uvjetima za njegovo stjecanje, grubim kršenjem pravila studija ili na temelju završnog, diplomskog, specijalističkog, odnosno doktorskog rada koji je plagijat ili krivotvorina. Pokretanje i provođenje postupka oduzimanja akademskog ili stručnog naziva ili akademskog stupanja provodi se u skladu s odredbama općeg akta visokog učilišta na kojemu je stečen akademski ili stručni naziv ili akademski stupanj.

Evidencije i informacijski sustavi u visokom obrazovanju

Članak 75.

(1) Visoka učilišta elektronički vode evidencije i zbirke podataka, posebno evidenciju uspješnosti ostvarenih ishoda učenja studenata te obrađuju prikupljene osobne i druge podatke u svrhu obavljanja nastavne djelatnosti u informacijskom sustavu visokih učilišta i u pregledniku studijskih programa, odnosno osiguravaju interoperabilnost evidencija i zbirka podataka te elektroničko preuzimanje podataka u informacijski sustav visokih učilišta i u preglednik studijskih programa.

(2) Ministarstvo i Agencija imaju pristup podacima iz informacijskih sustava navedenih u stavku 1. ovoga članka radi izrade analiza i statističkih izvješća na razini Republike Hrvatske te utvrđivanja točnosti podataka iz upisnika propisanih ovim Zakonom.

(3) Informacijski sustavi iz stavka 1. ovoga članka koriste se pri unutarnjem i vanjskom vrednovanju kvalitete visokog učilišta.

(4) Ministar donosi pravilnik o sadržaju i korištenju informacijskih sustava iz stavka 1. ovoga članka kojim se reguliraju vrsta podataka, format podataka, način unosa podataka, zaštita osobnih podataka, osiguravanje vjerodostojnosti podataka te ostala pitanja važna za prikupljanje i analizu podataka na nacionalnoj razini.

Glava II.

Studenti

Status studenata

Članak 76.

(1) Student je osoba koja je upisana na sveučilišni ili stručni studij.

(2) Student u redovitom statusu studira u sklopu pune nastavne satnice.

(3) Student u izvanrednom statusu studira u sklopu pune ili prilagođene nastavne satnice.

(4) Status studenta stječe se upisom na visoko učilište i dokazuje se studentskom ispravom koju izdaje visoko učilište.

(5) Status studenta prestaje:

1. završetkom studija
2. ispisom sa studija
3. isključenjem sa studija u postupku i uz uvjete utvrđene statutom ili drugim općim aktom visokog učilišta
4. ako student ne završi studij u roku koji je utvrđen člankom 77. stavkom 6. ovoga Zakona.

(6) Oblik i sadržaj studentske isprave iz stavka 4. ovoga članka ministar utvrđuje pravilnikom.

Prava i obveze studenta

Članak 77.

(1) Student ima pravo na:

1. izvedbu studija u skladu s izvedbenim planom studija
2. sudjelovanje u znanstvenom, odnosno umjetničkom i stručnom radu
3. slobodu iskazivanja mišljenja i stajališta tijekom nastave i drugih aktivnosti u skladu s etičkim kodeksom
4. završetak studija u roku kraćem od propisanoga u skladu s kriterijima utvrđenim općim aktom visokog učilišta
5. besplatno korištenje građe knjižnice te znanstvenih i stručnih izvora na visokom učilištu
6. pohađanje kolegija s drugog studija u skladu sa studijskim programom
7. izjašnjavanje o kvaliteti nastave i nastavnika najmanje jednom godišnje u sklopu provedbe unutarnjeg sustava osiguravanja kvalitete
8. pritužbu na povrede prava propisanih ovim Zakonom i općim aktom visokog učilišta
9. druga prava propisana zakonom, statutom i drugim općim aktom visokog učilišta.

(2) Student ima obvezu pravodobno izvršavati nastavne i druge obveze na visokom učilištu te poštovati opće akte visokog učilišta.

(3) Student kategorizirani sportaš, odnosno vrhunski umjetnik koji studira u redovitom statusu, u skladu s općim aktom visokog učilišta može studirati prema prilagođenim uvjetima pohađanja studija.

(4) Student s invaliditetom, u skladu s općim aktom visokog učilišta, može studirati prema prilagođenim uvjetima pohađanja studija.

(5) Student u redovitom statusu ima pravo najviše jednom ponavljati svaku studijsku godinu.

(6) Student je obavezan završiti studij najkasnije u roku koji je dvostruko dulji od trajanja studija.

(7) Stegovna odgovornost studenata utvrđuje se pravilnikom o stegovnoj odgovornosti studenata koji donosi visoko učilište.

Prava iz studentskog standarda

Članak 78.

(1) Student koji studira u redovitom statusu na sveučilišnom ili stručnom prijediplomskom ili diplomskom studiju, sveučilišnom integriranom prijediplomskom i diplomskom studiju, odnosno stručnom kratkom studiju i koji nije u radnom odnosu niti obavlja samostalnu djelatnost obrta ili drugog slobodnog zanimanja, ostvaruje pravo na zdravstveno osiguranje, pravo na subvencionirano stanovanje i prehranu, pravo na obavljanje studentskih poslova u skladu sa zakonom koji uređuje obavljanje studentskih poslova te pravo na državne stipendije i druge novčane potpore.

(2) Student koji studira u izvanrednom statusu na sveučilišnom ili stručnom prijediplomskom ili diplomskom studiju, odnosno sveučilišnom integriranom prijediplomskom i diplomskom studiju i koji nije u radnom odnosu niti obavlja samostalnu djelatnost obrta ili drugog slobodnog zanimanja, ostvaruje pravo na obavljanje studentskih poslova prema zakonu koji uređuje obavljanje studentskih poslova.

(3) Student s utvrđenim stupnjem invaliditeta koji studira u redovitom statusu ostvaruje posebna prava iz studentskog standarda u skladu s općim aktom visokog učilišta. Student s utvrđenom vrstom i stupnjem invaliditeta ostvaruje pravo na prijevoz studenata s invaliditetom.

(4) Uvjete i način ostvarivanja prava iz ovoga članka pravilnikom utvrđuje ministar.

Subvencioniranje troškova školarine

Članak 79.

(1) Student državljanin Republike Hrvatske, odnosno državljanin druge države članice Europske unije koji studira u redovitom statusu na sveučilišnom ili stručnom prijediplomskom ili diplomskom studiju, odnosno sveučilišnom integriranom studiju na javnom visokom učilištu ostvaruje pravo na subvencioniranje troškova školarine u cijelosti iz državnog proračuna, u skladu s uredbom iz članka 99. stavka 8. ovoga Zakona.

(2) Student iz stavka 1. ovoga članka može biti u radnom odnosu ili obavljati samostalnu djelatnost obrta ili drugog slobodnog zanimanja.

(3) Student iz stavka 1. ovoga članka ima pravo jednom promijeniti izabrani studij uz zadržavanje prava na subvencioniranje troškova školarine u cijelosti.

(4) Posebno uspješnom studentu ministar može odobriti upis još jednog studija na javnom visokom učilištu u redovitom statusu, uz subvencioniranje troškova školarine u cijelosti iz državnog proračuna. Kriterije odabira posebno uspješnog studenta utvrđuje visoko učilište općim aktom.

(5) Student koji studira u izvanrednom statusu snosi troškove studija u cijelosti ili dijelom, u skladu s općim aktom visokog učilišta.

Mirovanje prava i obveza studenta

Članak 80.

- (1) Prava i obveze studenta miruju za vrijeme trudnoće, do godine dana starosti djeteta, nesposobnosti za rad dulje od tri mjeseca te u drugim opravdanim slučajevima propisanim zakonom ili općim aktom visokog učilišta.
- (2) O zahtjevu za mirovanje prava i obveza studenta visoko učilište odlučuje rješenjem. Protiv ovoga rješenja može se pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.
- (3) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka studentu se produljuje rok za završetak studija za onoliko vremena koliko je trajalo mirovanje prava i obveza.

PETI DIO

ZNANSTVENA I UMJETNIČKA DJELATNOST

Znanstvena i umjetnička područja

Članak 81.

- (1) Znanstvena i umjetnička djelatnost u Republici Hrvatskoj obavlja se u znanstvenim i interdisciplinarnim područjima i poljima te umjetničkom području i poljima.
- (2) Znanstvena i interdisciplinarna područja, polja i grane te umjetničko područje, polja i grane, na prijedlog Nacionalnog vijeća, pravilnikom utvrđuje ministar.

Ciljevi znanstvene i umjetničke djelatnosti

Članak 82.

- (1) Ciljevi znanstvene djelatnosti su:
1. proširenje i produbljivanje znanstvenih spoznaja
 2. doprinos rješavanju znanstvenih, socijalnih, gospodarskih, kulturnih i razvojnih izazova strateški važnih za Republiku Hrvatsku
 3. stvaranje inovacija i patenata
 4. poticanje održivog razvoja
 5. postizanje konkurentnosti znanstvenih programa i projekata
 6. povezivanje znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja.
- (2) Ciljevi umjetničke djelatnosti su:
1. poticanje i razvoj umjetničkog stvaralaštva i istraživanja
 2. razvoj umjetničke produkcije
 3. razvoj zaštite i očuvanje kulturne baštine
 4. poticanje razvoja kulturne industrije

5. povezivanje umjetničke djelatnosti i visokog obrazovanja.

Obuhvat znanstvene djelatnosti

Članak 83.

(1) Znanstvena djelatnost u smislu ovoga Zakona uključuje temeljno i primijenjeno znanstveno istraživanje, uz posebnosti izražene u istraživanju u znanstvenim područjima društvenih i humanističkih znanosti.

(2) Temeljno znanstveno istraživanje predstavlja eksperimentalni ili teorijski rad poduzet kako bi se stekla nova znanja o temeljnim načelima fenomena i vidljivih činjenica bez izravne tržišne primjene. Primijenjeno znanstveno istraživanje predstavlja industrijsko istraživanje, eksperimentalni razvoj ili njihovu kombinaciju.

(3) Industrijsko istraživanje predstavlja planirano istraživanje ili kritički pregled radi stjecanja novih znanja i vještina za razvoj novih proizvoda, procesa ili usluga, odnosno za postizanje znatnog poboljšanja postojećih proizvoda, procesa ili usluga.

(4) Eksperimentalni razvoj predstavlja stjecanje, kombiniranje, oblikovanje i uporabu postojećih znanstvenih, tehnoloških, poslovnih i ostalih mjerodavnih znanja i vještina radi razvoja novih ili poboljšanih proizvoda, procesa ili usluga. Eksperimentalni razvoj može uključivati aktivnosti kojima je cilj konceptualno definiranje, planiranje i dokumentiranje novih proizvoda, procesa ili usluga.

Obuhvat umjetničke djelatnosti

Članak 84.

(1) Umjetnička djelatnost u smislu ovoga Zakona uključuje umjetničko stvaralaštvo, umjetničko istraživanje te razvoj kreativnog potencijala umjetničkog područja i interdisciplinarnog područja.

(2) Temeljno umjetničko istraživanje predstavlja umjetničku praksu i produkciju, stvaranje novih umjetničkih tehnoloških procesa i tehnologija, kreativnih interpretativnih umjetničkih tehnika i metoda te njihovu primjenu u temeljnoj umjetničkoj djelatnosti.

(3) Razvojno umjetničko istraživanje predstavlja sustavan rad na razvoju umjetničkih postupaka i kreativnih procesa povezanih s praktičnim iskustvom usmjerenim na stvaranje umjetničkih djela i kontinuiran razvoj umjetničkih procesa.

Upis u Upisnik znanstvenika i umjetnika

Članak 85.

(1) Znanstvenik je osoba sa stečenim akademskim stupnjem doktora znanosti, odnosno magistra znanosti te osoba upisana na doktorski studij.

(2) Umjetnik je osoba sa stečenim akademskim stupnjem doktora umjetnosti, osoba upisana na doktorski studij ili magistar umjetnosti te osoba koja se bavi umjetničkom djelatnošću u svrhu obavljanja poslova u visokom obrazovanju.

(3) Znanstvenik, odnosno umjetnik upisuje se u Upisnik znanstvenika i umjetnika.

(4) Upisnik znanstvenika i umjetnika vodi Ministarstvo. Ministar pravilnikom uređuje ustroj i način vođenja Upisnika znanstvenika i umjetnika te postupak upisa u ovaj upisnik.

ŠESTI DIO

POTPORA VISOKOM OBRAZOVANJU, ZNANSTVENOJ I UMJETNIČKOJ DJELATNOSTI

Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje, znanost i tehnološki razvoj

Članak 86.

(1) Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje, znanost i tehnološki razvoj obavlja sljedeće poslove:

1. predlaže i potiče donošenje mjera za unaprjeđenje visokog obrazovanja, znanstvene i umjetničke djelatnosti te tehnološkog razvoja
2. prati razvoj znanstvenih i umjetničkih područja i polja
3. daje mišljenje o aktima strateškog planiranja Republike Hrvatske koji se odnose na obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, znanstvene i umjetničke djelatnosti te tehnološkog razvoja
4. raspravlja pitanja važna za razvoj nacionalnog inovacijskog sustava, predlaže i potiče donošenje mjera za njegovo unaprjeđenje te poticanje tehnološkog razvoja
5. predlaže ministru znanstvena i interdisciplinarna područja, polja i grane te umjetničko područje, polja i grane
6. predlaže ministru broj matičnih odbora i njihovu nadležnost za pojedina polja
7. imenuje članove matičnih odbora
8. na prijedlog matičnih odbora donosi Nacionalne sveučilišne, znanstvene i umjetničke kriterije
9. donosi minimalna etička načela
10. predlaže i potiče sudjelovanje drugih subjekata i organizacija civilnog društva, posebno tijela državne uprave i gospodarskih subjekata u sustavu visokog obrazovanja, znanstvene i umjetničke djelatnosti te tehnološkog razvoja
11. daje mišljenje o potrebi osnivanja novog javnog visokog učilišta, odnosno javnog znanstvenog instituta
12. predlaže mjere i poduzima aktivnosti za afirmaciju, napredovanje i poticanje izvrsnosti nastavnog, znanstvenog i umjetničkog pomlatka
13. razmatra i daje mišljenja o drugim pitanjima važnim za razvoj sustava visokog obrazovanja, znanstvene i umjetničke djelatnosti te tehnološkog razvoja.

(2) Nacionalno vijeće podnosi Hrvatskome saboru izvješće o svojem radu najmanje jednom godišnje.

(3) Nacionalno vijeće donosi odluke na sjednicama. Sjednicu saziva i njome predsjedava predsjednik Nacionalnog vijeća. Način rada Nacionalnog vijeća uređuje se poslovnikom o radu Nacionalnog vijeća koji donosi Nacionalno vijeće.

(4) Administrativne i stručne poslove za Nacionalno vijeće obavlja Ministarstvo.

Sastav Nacionalnog vijeća

Članak 87.

(1) Nacionalno vijeće sastoji se od 15 članova, od kojih su četiri znanstvena savjetnika ili znanstvena savjetnika u trajnom izboru, sedam redovitih profesora ili redovitih profesora u trajnom izboru od kojih je najmanje jedan iz umjetničkog područja, dva profesora stručnog studija ili profesora stručnog studija u trajnom izboru te dvije osobe iz područja poduzetništva.

(2) Mandat članova Nacionalnog vijeća traje četiri godine.

(3) Kandidate za članove Nacionalnog vijeća iz reda znanstvenih savjetnika i znanstvenih savjetnika u trajnom izboru predlažu javni znanstveni instituti.

(4) Kandidate za članove Nacionalnog vijeća iz reda redovitih profesora i redovitih profesora u trajnom izboru predlažu Rektorski zbor Republike Hrvatske, sveučilišta, fakulteti i umjetničke akademije.

(5) Kandidate za članove Nacionalnog vijeća iz reda profesora stručnog studija i profesora stručnog studija u trajnom izboru predlaže Zbor veleučilišta Republike Hrvatske.

(6) Kandidate za članove Nacionalnog vijeća iz reda poduzetnika predlažu reprezentativne udruge poslodavaca.

(7) Predsjednika Nacionalnog vijeća članovi biraju natpolovičnom većinom glasova svih članova na konstituirajućoj sjednici kojom predsjedava najstariji član. Mandat predsjednika Nacionalnog vijeća traje dvije godine.

(8) Nacionalno vijeće na svoje sjednice poziva ministra te po potrebi druge članove Vlade Republike Hrvatske koji mogu sudjelovati u raspravi bez prava odlučivanja. U radu Nacionalnog vijeća sudjeluje jedan predstavnik reprezentativnih sindikata u djelatnosti znanosti i visokog obrazovanja bez prava odlučivanja.

Izbor članova Nacionalnog vijeća

Članak 88.

(1) Javni poziv za predlaganje kandidata za članove Nacionalnog vijeća raspisuje Ministarstvo, najkasnije šest mjeseci prije isteka mandata postojećim članovima.

(2) Član Nacionalnog vijeća ne može biti državni dužnosnik, čelnik tijela državne uprave, čelnik jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, čelnik visokog učilišta ili znanstvenog instituta niti osnivač ili čelnik osnivača visokog učilišta ili znanstvenog instituta.

(3) Kandidate za članove Nacionalnog vijeća utvrđuje Vlada Republike Hrvatske. Popis kandidata koji udovoljavaju uvjetima javnog poziva, s priloženim životopisom, objavljuje se na mrežnim stranicama Ministarstva.

(4) Članove Nacionalnog vijeća na prijedlog Odbora za obrazovanje, znanost i kulturu Hrvatskoga sabora, vodeći računa o razmjernoj zastupljenosti znanstvenih područja i umjetničkog područja, imenuje Hrvatski sabor tako da svake dvije godine imenuje sedam, odnosno osam članova Nacionalnog vijeća.

Razrješenje članova Nacionalnog vijeća

Članak 89.

(1) Član Nacionalnog vijeća može biti razriješen prije isteka vremena na koje je izabran ako:

1. sam zatraži razrješenje
2. stupi na dužnost propisanu člankom 88. stavkom 2. ovoga Zakona
3. ne ispunjava svoju dužnost
4. izgubi sposobnost obnašanja dužnosti
5. svojim postupcima naruši ugled dužnosti koju obnaša.

(2) Zahtjev za razrješenjem člana Nacionalnog vijeća ovlašteni su podnijeti Vladi Republike Hrvatske, predsjednik Nacionalnog vijeća ili najmanje tri člana Nacionalnog vijeća. Ako Vlada Republike Hrvatske zahtjev ocijeni osnovanim, predlaže Hrvatskome saboru razrješenje člana Nacionalnog vijeća.

(3) U slučaju razrješenja člana Nacionalnog vijeća, Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske imenuje novog člana na vrijeme do isteka mandata razriješenoga člana.

Matični odbori

Članak 90.

(1) Matični odbor:

1. utvrđuje ispunjava li nastavnik, odnosno znanstvenik u postupku zapošljavanja na slobodno radno mjesto te izbora u naslovnog nastavnika, odnosno znanstvenika na sveučilištu, fakultetu, umjetničkoj akademiji i znanstvenom institutu Nacionalne sveučilišne, znanstvene i umjetničke kriterije
2. utvrđuje ispunjava li nastavnik, odnosno znanstvenik Nacionalne sveučilišne, znanstvene i umjetničke kriterije pri izboru na više radno mjesto, odnosno pri reizboru na postojeće radno mjesto na sveučilištu, fakultetu, umjetničkoj akademiji i znanstvenom institutu
3. predlaže Nacionalnom vijeću znanstvene i umjetničke elemente Nacionalnih sveučilišnih, znanstvenih i umjetničkih kriterija

4. predlaže Nacionalnom vijeću popis domaćih znanstvenih časopisa koji su kvalitetom izjednačeni s uglednim međunarodnim znanstvenim časopisima za pojedino znanstveno područje i polje, relevantnih za izbor na znanstveno-nastavno, znanstveno i nastavno radno mjesto na sveučilištu, fakultetu, umjetničkoj akademiji i znanstvenom institutu te odgovarajuću umjetničku djelatnost relevantnu za izbor na umjetničko-nastavno radno mjesto
5. razmatra pitanja važna za pojedino znanstveno ili umjetničko područje i polje.

(2) O ispunjavanju Nacionalnih sveučilišnih, znanstvenih i umjetničkih kriterija matični odbor odlučuje odlukom. Protiv ove odluke može se pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

(3) Matični odbor odluke donosi na sjednicama. Sjednicu saziva i njome predsjedava predsjednik matičnog odbora. Sjednice matičnog odbora održavaju se jednom mjesečno. Sjednica matičnog odbora može se održati i na daljinu korištenjem odgovarajućih audiovizualnih uređaja.

(4) Matični odbor osniva se za jedno ili više znanstvenih, umjetničkih, odnosno interdisciplinarnih polja. Broj matičnih odbora, njihovu nadležnost za pojedina polja i način rada na prijedlog Nacionalnog vijeća pravilnikom utvrđuje ministar.

Matična povjerenstva

Članak 91.

(1) Matično povjerenstvo:

1. utvrđuje ispunjava li nastavnik u postupku zapošljavanja na slobodno radno mjesto te izbora u naslovnog nastavnika na veleučilištu Nacionalne veleučilišne kriterije
2. utvrđuje ispunjava li nastavnik Nacionalne veleučilišne kriterije pri izboru na više radno mjesto, odnosno pri reizboru na postojeće radno mjesto na veleučilištu
3. razmatra pitanja važna za pojedino znanstveno ili umjetničko područje.

(2) O ispunjavanju Nacionalnih veleučilišnih kriterija matično povjerenstvo odlučuje odlukom. Protiv ove odluke može se pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

(3) Matično povjerenstvo odluke donosi na sjednicama. Sjednicu saziva i njome predsjedava predsjednik matičnog povjerenstva. Sjednice matičnog povjerenstva održavaju se jednom mjesečno. Sjednica matičnog povjerenstva može se održati i na daljinu korištenjem odgovarajućih audiovizualnih uređaja.

(4) Matično povjerenstvo osniva se prema znanstvenim područjima, odnosno za umjetničko područje. Broj matičnih povjerenstava, njihovu nadležnost za pojedina područja te način rada pravilnikom utvrđuje ministar.

Izbor članova matičnih odbora i matičnih povjerenstava

Članak 92.

(1) Matični odbor sastoji se od devet članova. Članovi matičnog odbora imenuju se na četiri godine iz reda redovitih profesora, redovitih profesora u trajnom izboru, znanstvenih savjetnika i znanstvenih savjetnika u trajnom izboru u odgovarajućem polju.

(2) Matično povjerenstvo sastoji se od tri do sedam članova. Članovi matičnog povjerenstva imenuju se na četiri godine iz reda profesora stručnog studija i profesora stručnog studija u trajnom izboru u odgovarajućem području.

(3) Javni poziv za predlaganje kandidata za članove matičnih odbora i matičnih povjerenstava objavljuje Ministarstvo. Kandidate za članove matičnih odbora predlažu Rektorski zbor Republike Hrvatske, sveučilišta, fakulteti, umjetničke akademije i javni znanstveni instituti. Kandidate za članove matičnih povjerenstava predlažu veleučilišta.

(4) Član matičnog odbora i matičnog povjerenstva ne može biti član Nacionalnog vijeća, čelnik visokog učilišta i znanstvenog instituta.

(5) Listu kandidata za članove matičnih odbora utvrđuje Ministarstvo te je u roku 30 dana od dana završetka javnog poziva za predlaganje kandidata dostavlja Nacionalnom vijeću. Nacionalno vijeće imenuje članove matičnih odbora vodeći računa da većinu članova čine redoviti profesori i redoviti profesori u trajnom izboru.

(6) Listu kandidata za članove matičnih povjerenstava utvrđuje Ministarstvo te je u roku 30 dana od dana završetka javnog poziva za predlaganje kandidata dostavlja Zboru veleučilišta Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Zbor veleučilišta). Zbor veleučilišta imenuje članove matičnih povjerenstava.

(7) U slučaju prestanka mandata članu matičnog odbora, odnosno matičnog povjerenstva prije vremena na koje je izabran, novi član imenuje se u skladu postupkom propisanim stavcima 5. i 6. ovoga članka na vrijeme do isteka mandata člana kojemu je prestao mandat.

Rektorski zbor Republike Hrvatske

Članak 93.

(1) Rektorski zbor Republike Hrvatske čine rektori svih sveučilišta u Republici Hrvatskoj. Predsjednika Rektorskog zbora članovi biraju natpolovičnom većinom glasova svih članova.

(2) Rektorski zbor razmatra pitanja od zajedničkog interesa za djelovanje i razvoj sveučilišta, fakulteta i umjetničkih akademija te obavlja sljedeće poslove:

1. predlaže članove Nacionalnog vijeća
2. predlaže članove matičnih odbora
3. predlaže Nacionalnom vijeću nastavne i stručne elemente Nacionalnih sveučilišnih, znanstvenih i umjetničkih kriterija
4. daje preporuke za razvoj sustava visokog obrazovanja
5. prati i unaprjeđuje Bolonjski proces

6. predlaže aktivnosti i mjere za povećanje internacionalizacije visokog obrazovanja
7. obavlja poslove koje mu povjere sveučilišta
8. obavlja druge poslove propisane ovim Zakonom i drugim propisima.

(3) Rektorski zbor, na poziv Ministarstva, imenuje jednog rektora javnog sveučilišta kao predstavnika koji sudjeluje u postupku pregovora za sklapanje kolektivnog ugovora za područje visokog obrazovanja, znanstvene i umjetničke djelatnosti.

(4) Rektorski zbor odluke donosi na sjednicama. Sjednicu saziva i njome predsjedava predsjednik Rektorskog zbora. Način rada Rektorskog zbora uređuje se poslovníkom o radu Rektorskog zbora, koji donosi Rektorski zbor.

(5) U radu Rektorskog zbora sudjeluje predstavnik Zbora veleučilišta, predstavnik Hrvatskog studentskog zbora te predstavnik reprezentativnih sindikata u djelatnosti znanosti i visokog obrazovanja bez prava odlučivanja.

Zbor veleučilišta Republike Hrvatske

Članak 94.

(1) Zbor veleučilišta čine dekani svih veleučilišta u Republici Hrvatskoj. Predsjednika Zbora veleučilišta članovi biraju natpolovičnom većinom glasova svih članova.

(2) Zbor veleučilišta razmatra pitanja od zajedničkog interesa za djelovanje i razvoj veleučilišta te obavlja sljedeće poslove:

1. predlaže članove Nacionalnog vijeća
2. bira članove matičnih povjerenstava
3. donosi Nacionalne veleučilišne kriterije
4. daje preporuke za razvoj veleučilišta
5. prati i unaprjeđuje Bolonjski proces
6. predlaže aktivnosti i mjere za povećanje internacionalizacije visokog obrazovanja
7. obavlja poslove koje mu povjere veleučilišta
8. obavlja druge poslove propisane ovim Zakonom i drugim propisima.

(3) Zbor veleučilišta, na poziv Ministarstva, imenuje jednog dekana javnog veleučilišta kao predstavnika koji sudjeluje u postupku pregovora za sklapanje kolektivnog ugovora za područje visokog obrazovanja, znanstvene i umjetničke djelatnosti.

(4) Zbor veleučilišta odluke donosi na sjednicama. Sjednicu saziva i njome predsjedava predsjednik Zbora veleučilišta. Način rada Zbora veleučilišta uređuje se poslovníkom o radu Zbora veleučilišta koji donosi Zbor veleučilišta.

(5) U radu Zbora veleučilišta sudjeluje predstavnik Rektorskog zbora, predstavnik Vijeća studenata veleučilišta te predstavnik reprezentativnih sindikata u djelatnosti znanosti i visokog obrazovanja bez prava odlučivanja.

***Informacijski sustav i infrastruktura sustava visokog obrazovanja,
znanstvene i umjetničke djelatnosti***

Članak 95.

- (1) Informacijski sustav i infrastruktura sustava visokog obrazovanja, znanstvene i umjetničke djelatnosti ustrojava se radi kvalitetne i djelotvorne uporabe podataka i informatičkih resursa za potrebe funkcioniranja i razvoja sustava visokoga obrazovanja, znanstvene i umjetničke djelatnosti.
- (2) Informacijski sustav i infrastruktura sustava visokog obrazovanja, znanstvene i umjetničke djelatnosti ustrojava se na razini Republike Hrvatske i dostupna je svim visokim učilištima i znanstvenim institutima.
- (3) Sastavnice informacijske infrastrukture su mrežni, računalni i spremišni sustavi, podatkovni centri, infrastruktura elektroničkih identiteta, informacijski sustavi i aplikacije, različite digitalne usluge te informacije i podaci koji se prikupljaju i obrađuju te zajednički koriste na razini Republike Hrvatske.
- (4) Informacijska infrastruktura i njezine sastavnice mogu se povezati s europskim i globalnim infrastrukturama.
- (5) Visoka učilišta i znanstveni instituti unose sve potrebne podatke u informacijski sustav te osiguravaju ažurnost i točnost podataka u informacijskom sustavu.
- (6) Ustroj i funkcioniranje informacijskog sustava i infrastrukture sustava visokog obrazovanja, znanstvene i umjetničke djelatnosti ministar utvrđuje pravilnikom.

SEDMI DIO

FINANCIRANJE VISOKOG OBRAZOVANJA I ZNANSTVENE DJELATNOSTI

Izvori sredstava za financiranje visokih učilišta i znanstvenih instituta

Članak 96.

- (1) Djelatnost visokog učilišta, odnosno znanstvenog instituta financira se sredstvima osnivača, namjenskim prihodima i vlastitim prihodima u skladu s ovim Zakonom.
- (2) Sredstva osnivača čine:
1. sredstva iz državnog proračuna Republike Hrvatske za financiranje djelatnosti visokog učilišta, odnosno znanstvenog instituta kojem je osnivač Republika Hrvatska
 2. sredstva iz proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za financiranje djelatnosti visokog učilišta, odnosno znanstvenog instituta koje je osnivala jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave, prije stupanja na snagu ovoga Zakona
 3. sredstva osnivača za financiranje djelatnosti privatnog visokog učilišta, odnosno privatnog znanstvenog instituta.

(3) Namjenske prihode visokog učilišta, odnosno znanstvenog instituta čine prihodi koji proizlaze iz obavljanja osnovne djelatnosti te s njome povezanih djelatnosti, a naročito:

1. školarine studenata i druge naknade polaznika obrazovnih programa
2. sredstva Hrvatske zaklade za znanost, sveučilišnih i ostalih zaklada
3. sredstva europskih strukturnih i investicijskih fondova te drugih fondova i programa Europske unije
4. prihodi ostvareni od znanstvenih, umjetničkih i stručnih projekata
5. prihodi od fondova, donacija i drugih odgovarajućih izvora financiranja obrazovne, znanstvene i umjetničke djelatnosti.

(4) Vlastite prihode visokog učilišta, odnosno znanstvenog instituta čine prihodi ostvareni obavljanjem poslova na tržištu i u tržišnim uvjetima, a koje mogu obavljati i drugi pravni subjekti izvan općeg proračuna te koji ne štete ostvarivanju osnovne misije niti narušavaju ugled, neovisnost i dostojanstvo visokog učilišta, odnosno znanstvenog instituta.

Financiranje javnih visokih učilišta i javnih znanstvenih instituta

Članak 97.

(1) Javna visoka učilišta, odnosno javni znanstveni instituti financiraju se sredstvima iz državnog proračuna Republike Hrvatske kroz programske ugovore, namjenskim i vlastitim prihodima.

(2) Sredstva iz državnog proračuna Republike Hrvatske doznaju se javnom visokom učilištu, odnosno javnom znanstvenom institutu na temelju programskog ugovora za financiranje osnovne proračunske komponente, razvojne proračunske komponente te izvedbene proračunske komponente.

(3) Ako se programski ugovor ne sklopi u rokovima propisanim uredbom iz članka 99. stavka 8. ovoga Zakona, javno visoko učilište, odnosno javni znanstveni institut financira se sredstvima iz državnog proračuna u skladu s člankom 103. ovoga Zakona. Sredstva iz državnog proračuna Republike Hrvatske mogu se doznati i visokom učilištu osnovanom temeljem međunarodnog ugovora.

(4) Javno visoko učilište namjenska sredstva troši u svrhu unaprjeđenja djelatnosti visokog obrazovanja i znanstvene, odnosno umjetničke djelatnosti i u svrhu ostvarivanja ciljeva iz članka 101. stavka 1. ovoga Zakona. Javni znanstveni institut namjenska sredstva troši u svrhu unaprjeđenja znanstvene djelatnosti i u svrhu ostvarivanja ciljeva iz članka 101. stavka 1. ovoga Zakona.

(5) Javno visoko učilište, odnosno javni znanstveni institut samostalno raspolaže vlastitim prihodima u skladu s financijskim planom te mjerilima i načinu korištenja vlastitih prihoda. Mjerila i način korištenja vlastitih prihoda ministar utvrđuje pravilnikom. Način raspolaganja vlastitim prihodima javno visoko učilište, odnosno javni znanstveni institut uređuje općim aktom.

Financijski plan visokog učilišta i znanstvenog instituta**Članak 98.**

(1) Financijski plan visokog učilišta, odnosno znanstvenog instituta sadrži plan za proračunsku godinu i projekcije za sljedeće dvije proračunske godine i donosi se za svaku kalendarsku godinu u skladu sa zakonom kojim se uređuje sustav proračuna i podzakonskim propisima donesenim na temelju njega, statutom i programskim ugovorom.

(2) Financijski plan javnog visokog učilišta, odnosno javnog znanstvenog instituta izrađuje se u skladu sa zakonom kojim se uređuje sustav proračuna i podzakonskim propisima donesenim na temelju njega, statutom i programskim ugovorom.

(3) Financijski plan javnog sveučilišta treba objediniti financijske planove svih sastavnica s pravnom osobnosti.

Okvirni sadržaj i postupak sklapanja programskog ugovora**Članak 99.**

(1) Programskim ugovorom utvrđuje se višegodišnje financiranje javnog visokog učilišta, odnosno javnog znanstvenog instituta sredstvima državnog proračuna Republike Hrvatske.

(2) Programski ugovor sastoji se od osnovne proračunske komponente, razvojne proračunske komponente i izvedbene proračunske komponente koje se utvrđuju u postupku pregovaranja o programskom ugovoru.

(3) Programskim ugovorom ugovara se ostvarivanje ciljeva javnog visokog učilišta, odnosno javnog znanstvenog instituta, koji su usklađeni s nacionalnim aktima strateškog planiranja.

(4) Programski ugovor zaključuje ministar s javnim visokim učilištem, odnosno javnim znanstvenim institutom na razdoblje od četiri godine.

(5) Programski ugovor obvezno sadrži odredbe o:

1. strateškim i posebnim ciljevima koje visoko učilište, odnosno znanstveni institut mora ostvariti u sklopu ugovorenog programskog razdoblja
2. mjerljivim pokazateljima ostvarivanja ugovorenih ciljeva
3. razvojnim aktivnostima te njihovom doprinosu ostvarenju ugovorenih ciljeva
4. osnovnoj, razvojnoj i izvedbenoj proračunskoj komponenti
5. ukupnom iznosu sredstava koja se doznaju temeljem programskog ugovora kao i o iznosima ugovorenim za svaku godinu primjene programskog ugovora po proračunskim komponentama
6. očekivanom godišnjem ostvarenju namjenskih i vlastitih prihoda javnog visokog učilišta, odnosno javnog znanstvenog instituta
7. uvjetima ostvarivanja prava na visinu izvedbene proračunske komponente
8. obvezi izvješćivanja i praćenja izvršenja pokazatelja provedbe programskog ugovora.

(6) Programski ugovor može se izmijeniti, odnosno dopuniti u opravdanim slučajevima sklapanjem dodatka programskom ugovoru. Opravdani slučaj podrazumijeva povećanje

rashoda za plaće i materijalna prava, povećanje materijalnih troškova poslovanja, znatan pad razine studentskog standarda, naknadno utvrđeni rizik od neostvarenja pojedinih ciljeva programskog ugovora ili drugi opravdani razlog. Inicijativu za izmjenu, odnosno dopunu programskog ugovora može dati javno visoko učilište, odnosno javni znanstveni institut.

(7) Rokovi za pregovaranje i potpisivanje programskih ugovora moraju biti usklađeni s rokovima propisanim za donošenje državnog proračuna.

(8) Sadržaj programskog ugovora, način izračuna proračunskih komponenti, postupak pregovaranja i rokove sklapanja programskog ugovora, postupak utvrđivanja ciljeva i pripadajućih pokazatelja te postupak praćenja i vrednovanja provedbe programskih ugovora Vlada Republike Hrvatske utvrđuje uredbom.

Osnovna proračunska komponenta

Članak 100.

(1) Osnovna proračunska komponenta javnog visokog učilišta, odnosno javnog znanstvenog instituta obuhvaća sredstva državnog proračuna Republike Hrvatske kojima se financiraju osnovne potrebe javnog visokog učilišta, odnosno javnog znanstvenog instituta, koje proizlaze iz obavljanja njegove djelatnosti utvrđene ovim Zakonom, a odnose se na:

1. plaće i materijalna prava zaposlenih
2. materijalne troškove poslovanja
3. sredstva za tekuće i investicijsko održavanje nastavne, znanstvene i umjetničke infrastrukture
4. izdatke za obavljanje znanstvene, odnosno umjetničke i stručne djelatnosti
5. sredstva za znanstveno i stručno osposobljavanje i usavršavanje
6. izdatke za studentski standard
7. sredstva za izdavačku djelatnost
8. sredstva za druge osnovne troškove.

(2) Iznos osnovne proračunske komponente javnog visokog učilišta, odnosno javnog znanstvenog instituta utvrđuje se temeljem povijesnih podataka o broju zaposlenih nastavnika, znanstvenika i suradnika, temeljem prijedloga razvoja javnog visokog učilišta, odnosno javnog znanstvenog instituta te troškova iz stavka 1. ovoga članka koji se financiraju sredstvima državnog proračuna Republike Hrvatske.

Razvojna proračunska komponenta

Članak 101.

(1) Razvojna proračunska komponenta javnog visokog učilišta, odnosno javnog znanstvenog instituta obuhvaća sredstva iz državnog proračuna Republike Hrvatske kojima se financira ostvarivanje ciljeva, a odnose se na:

1. modernizaciju studijskih programa
2. razvoj usluga za potporu studentima i unaprjeđivanje studentskog standarda
3. internacionalizaciju rezultata znanstvenih i umjetničkih projekata i programa

4. razvoj programa kojima se jača društveni angažman visokog učilišta, odnosno znanstvenog instituta u zajednici, s posebnim naglaskom na jačanje različitosti, pravičnosti i socijalne uključenosti u visokom obrazovanju i znanosti
5. poticanje međunarodne mobilnosti i međunarodne međuinstitucionalne suradnje s posebnom podrškom uključivanju u mreže sveučilišta u sklopu inicijative europskih sveučilišta
6. izgradnju nove i okrupnjavanje postojeće nastavne, znanstvene i umjetničke infrastrukture
7. razvoj programa od posebnog utjecaja na gospodarstvo i društveni razvoj
8. provedbu projekata od interesa za Republiku Hrvatsku
9. organizacijsku i funkcionalnu integraciju javnih visokih učilišta
10. preustroj javnih znanstvenih instituta
11. upravljanje intelektualnim vlasništvom i komercijalizaciju rezultata istraživanja, znanstvenih projekata i programa
12. ostvarivanje drugih ciljeva u skladu s nacionalnim strateškim smjernicama i strategijom razvoja javnog visokog učilišta, odnosno javnog znanstvenog instituta.

(2) Javno visoko učilište, odnosno javni znanstveni institut razvojnu proračunsku komponentu utvrđuje u pregovaračkom postupku s Ministarstvom.

(3) Udio razvojne proračunske komponente u financijskom planu javnog visokog učilišta, odnosno javnog znanstvenog instituta ne može biti veći od 20 % iznosa osnovne proračunske komponente utvrđene programskim ugovorom.

Izvedbena proračunska komponenta

Članak 102.

(1) Izvedbena proračunska komponenta obuhvaća sredstva državnog proračuna Republike Hrvatske koja se doznaju javnom visokom učilištu, odnosno javnom znanstvenom institutu na temelju uspješnosti ostvarivanja ciljeva i pokazatelja utvrđenih programskim ugovorom.

(2) Javno visoko učilište, odnosno javni znanstveni institut u pregovaračkom postupku utvrđuje strateške i posebne ciljeve i s njima povezane mjerljive pokazatelje ostvarivanja ciljeva te određuje početne i ciljne vrijednosti pokazatelja. Uz strateške i posebne ciljeve te s njima povezane mjerljive pokazatelje utvrđene u pregovaračkom postupku, javno visoko učilište, odnosno javni znanstveni institut može predložiti i vlastite institucijske ciljeve i mjerljive pokazatelje.

(3) Udio izvedbene proračunske komponente u financijskom planu javnog visokog učilišta, odnosno javnog znanstvenog instituta ne može biti veći od 10 % iznosa osnovne proračunske komponente utvrđene programskim ugovorom.

Privremeno financiranje javnog visokog učilišta i javnog znanstvenog instituta

Članak 103.

(1) Ako se programski ugovor ne sklopi u rokovima propisanim uredbom iz članka 99. stavka 8. ovoga Zakona, javnom visokom učilištu, odnosno javnom znanstvenom institutu za

sljedeću proračunsku godinu doznačit će se 97 % osnovne proračunske komponente iz državnog proračuna Republike Hrvatske koja je ponuđena u pregovaračkom postupku.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka pregovori o sklapanju programskog ugovora nastaviti će se s javnim visokim učilištem, odnosno javnim znanstvenim institutom u godini privremenog financiranja radi njegova sklapanja. Ako se niti te godine programski ugovor ne sklopi u rokovima propisanim uredbom iz članka 99. stavka 8. ovoga Zakona, pregovori o sklapanju programskog ugovora se nastavljaju iduće godine, a sredstva doznačena javnom visokom učilištu, odnosno javnom znanstvenom institutu umanjivat će se za 3 % svake naredne godine sve do sklapanja programskog ugovora.

OSMI DIO

NADZOR

Nadzor primjene ovoga Zakona

Članak 104.

Ministarstvo nadzire primjenu odredaba ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega ako drugim propisom nije određeno da nadzor obavlja drugo tijelo državne uprave.

Upravni nadzor

Članak 105.

(1) Upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona obavlja Ministarstvo.

(2) Ako Ministarstvo utvrdi da su opći akt ili pojedine njegove odredbe protivne ovom Zakonu ili na temelju njega donesenom drugom propisu, zatražit će od visokog učilišta, odnosno znanstvenog instituta da ih uskladi s ovim Zakonom ili drugim propisom u roku 30 dana. Ako visoko učilište, odnosno znanstveni institut ne postupi prema traženju Ministarstva, Ministarstvo će obustaviti od izvršenja opći akt te Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske podnijeti prijedlog za ocjenu zakonitosti općeg akta.

(3) Ako Ministarstvo utvrdi nedostatke ili propuste u radu visokog učilišta, odnosno znanstvenog instituta zatražit će otklanjanje nedostataka ili propusta u roku 60 dana. Ako visoko učilište, odnosno znanstveni institut u postavljenom roku ne otkloni nedostatak ili propust u radu, protiv visokog učilišta, odnosno znanstvenog instituta i odgovorne osobe u visokom učilištu, odnosno znanstvenom institutu pokrenut će se prekršajni postupak u skladu s devetim dijelom ovoga Zakona.

(4) Upravni nadzor nad zakonitošću rada i općih akata visokih učilišta iz članka 6. stavka 4. ovoga Zakona obavlja ministarstvo nadležno za obranu, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove, odnosno ministarstvo nadležno za vanjske i europske poslove.

*Nadzor primjene propisa o radu***Članak 106.**

Nadzor primjene propisa kojima se uređuju radni odnosi na visokom učilištu, odnosno znanstvenom institutu obavlja tijelo državne uprave nadležno za poslove inspekcije rada.

DEVETI DIO**PREKRŠAJNE ODREDBE***Prekršajne kazne u kunama***Članak 107.**

(1) Novčanom kaznom od 50.000,00 do 300.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj visoko učilište, odnosno znanstveni institut koji:

1. započne obavljati djelatnosti visokog obrazovanja bez dopusnice propisane člankom 9. stavkom 2. i člankom 30. stavkom 4. ovoga Zakona
2. obavi izbor na radno mjesto nastavnika, znanstvenika i suradnika bez natječaja ako je ovim Zakonom i općim aktima propisano da će se izbor provesti na temelju natječaja u skladu s odredbom članka 40. stavka 1. ovoga Zakona
3. izabere na radno mjesto nastavnika, znanstvenika i suradnika osobu za koju zna ili mora znati da ne ispunjava kriterije za izbor ili provede izbor ne poštujući postupak izbora propisan ovim Zakonom i općim aktima u skladu s odredbom članka 40. stavaka 1. do 9., te stavaka 11. i 12. ovoga Zakona
4. reizabere na radno mjesto nastavnika i znanstvenika osobu za koju zna ili mora znati da ne ispunjava kriterije za reizbor ili provede reizbor ne poštujući postupak izbora propisan ovim Zakonom i općim aktima u skladu s odredbom članka 42. stavaka 1. do 4. ovoga Zakona
5. ako donese odluku o reizboru na radno mjesto nastavnika i znanstvenika kad za to nisu ispunjeni kriteriji propisani odredbom članka 42. stavka 3. ovoga Zakona ili općim aktom, odnosno odluku o prestanku radnog odnosa kad za to nisu ispunjeni uvjeti propisani člankom 51. stavkom 1. ovoga Zakona ili općim aktom visokog učilišta, odnosno znanstvenog instituta
6. izabere na više radno mjesto nastavnika ili znanstvenika osobu za koju zna ili mora znati da ne ispunjava kriterije za izbor ili provede izbor ne poštujući postupak izbora propisan ovim Zakonom i općim aktima u skladu s odredbom članka 43. stavaka 2. do 8., te stavaka 10. i 11. ovoga Zakona
7. ne donese odluku o prestanku radnog odnosa za radno mjesto nastavnika ili znanstvenika kad su za to ispunjeni uvjeti propisani člankom 42. stavkom 5. i člankom 51. stavkom 1. ovoga Zakona ili općim aktom visokog učilišta, odnosno znanstvenog instituta
8. ne učini dostupnim javnosti doktorski rad objavom na mrežnim stranicama najmanje 30 dana prije obrane doktorskog rada u skladu s člankom 62. stavkom 7. ovoga Zakona
9. ne objavi doktorski rad u roku 30 dana od dana obrane na nacionalnom repozitoriju u skladu s člankom 62. stavkom 7. ovoga Zakona

10. upiše studente na studij ili u višu godinu studija suprotno utvrđenom studijskom programu iz članka 66. stavka 2. točke 2. te uvjetima i postupku upisa iz članka 69. ovoga Zakona
11. izda ispravu o studiju suprotno članku 73. ovoga Zakona ili odbije izdati ispravu o studiju kada su za to ispunjeni uvjeti propisani člankom 73. ovoga Zakona i općem aktu visokog učilišta
12. ne vodi evidencije o studentima i polaznicima obrazovnih programa u skladu s člankom 75. stavkom 1. ovoga Zakona
13. ne postupi prema zahtjevu Ministarstva iz članka 105. stavka 3. ovoga Zakona za otklanjanje nedostataka ili propusta u roku od 60 dana od dana zaprimanja zahtjeva za otklanjanje nedostataka ili propusta
14. ne uskladi sadržajno ili ne uskladi u roku statut i druge opće akte s odredbama ovoga Zakona ili ako ne uskladi unutarnji ustroj i tijela ili ne uskladi u roku unutarnji ustroj i tijela u skladu s odredbama ovoga Zakona iz članka 109. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom od 50.000,00 do 300.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj javno visoko učilište, odnosno javni znanstveni institut koji ne upotrijebi višak prihoda u skladu s propisima koji uređuju proračunsko računovodstvo i financijsko izvještavanje.

(3) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 20.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba na visokom učilištu, odnosno znanstvenom institutu.

(4) Za prekršaje iz ovoga članka ovlašteni podnositelj optužnog prijedloga za pokretanje prekršajnog postupka je ministar ili osoba koju on ovlasti.

(5) Osobi koja je počinitelj prekršaja iz stavka 1. ovoga članka može se izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja određenih djelatnosti, poslova ili dužnosti u trajanju od jednog mjeseca do godine dana ili zaštitna mjera zabrane obavljanja određenih djelatnosti ili poslova na visokom učilištu, odnosno znanstvenom institutu, u trajanju od tri mjeseca do jedne godine.

Prekršajne kazne u eurima

Članak 108.

(1) Novčanom kaznom od 6.630,00 do 39.810,00 eura kaznit će se za prekršaj visoko učilište, odnosno znanstveni institut koji:

1. započne obavljati djelatnosti visokog obrazovanja bez dopusnice propisane člankom 9. stavkom 2. i člankom 30. stavkom 4. ovoga Zakona
2. obavi izbor na radno mjesto nastavnika, znanstvenika i suradnika bez natječaja ako je ovim Zakonom i općim aktima propisano da će se izbor provesti na temelju natječaja u skladu s odredbom članka 40. stavka 1. ovoga Zakona
3. izabere na radno mjesto nastavnika, znanstvenika i suradnika osobu za koju zna ili mora znati da ne ispunjava kriterije za izbor ili provede izbor ne poštujući postupak izbora propisan ovim Zakonom i općim aktima u skladu s odredbom članka 40. stavaka 1. do 9., te stavaka 11. i 12. ovoga Zakona
4. reizabere na radno mjesto nastavnika i znanstvenika osobu za koju zna ili mora znati da ne ispunjava kriterije za reizbor ili provede reizbor ne poštujući postupak izbora propisan ovim Zakonom i općim aktima u skladu s odredbom članka 42. stavaka 1. do 4. ovoga Zakona

5. ako donese odluku o reizboru na radno mjesto nastavnika i znanstvenika kad za to nisu ispunjeni kriteriji propisani odredbom članka 42. stavka 3. ovoga Zakona ili općim aktom, odnosno odluku o prestanku radnog odnosa kad za to nisu ispunjeni uvjeti propisani člankom 51. stavkom 1. ovoga Zakona ili općim aktom visokog učilišta, odnosno znanstvenog instituta
6. izabere na više radno mjesto nastavnika ili znanstvenika osobu za koju zna ili mora znati da ne ispunjava kriterije za izbor ili provede izbor ne poštujući postupak izbora propisan ovim Zakonom i općim aktima u skladu s odredbom članka 43. stavaka 2. do 8., te stavaka 10. i 11. ovoga Zakona
7. ne donese odluku o prestanku radnog odnosa za radno mjesto nastavnika ili znanstvenika kad su za to ispunjeni uvjeti propisani člankom 42. stavkom 5. i člankom 51. stavkom 1. ovoga Zakona ili općim aktom visokog učilišta, odnosno znanstvenog instituta
8. ne učini dostupnim javnosti doktorski rad objavom na mrežnim stranicama najmanje 30 dana prije obrane doktorskog rada u skladu s člankom 62. stavkom 7. ovoga Zakona
9. ne objavi doktorski rad u roku 30 dana od dana obrane na nacionalnom repozitoriju u skladu s člankom 62. stavkom 7. ovoga Zakona
10. upiše studente na studij ili u višu godinu studija suprotno utvrđenom studijskom programu iz članka 66. stavka 2. točke 2. te uvjetima i postupku upisa iz članka 69. ovoga Zakona
11. izda ispravu o studiju suprotno članku 73. ovoga Zakona ili odbije izdati ispravu o studiju kada su za to ispunjeni uvjeti propisani člankom 73. ovoga Zakona i općem aktu visokog učilišta
12. ne vodi evidencije o studentima i polaznicima obrazovnih programa u skladu s člankom 75. stavkom 1. ovoga Zakona
13. ne postupi prema zahtjevu Ministarstva iz članka 105. stavka 3. ovoga Zakona za otklanjanje nedostataka ili propusta u roku od 60 dana od dana zaprimanja zahtjeva za otklanjanje nedostataka ili propusta
14. ne uskladi sadržajno ili ne uskladi u roku statut i druge opće akte s odredbama ovoga Zakona ili ako ne uskladi unutarnji ustroj i tijela ili ne uskladi u roku unutarnji ustroj i tijela u skladu s odredbama ovoga Zakona iz članka 109. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom od 6.630,00 do 39.810,00 eura kaznit će se za prekršaj javno visoko učilište, odnosno javni znanstveni institut koji ne upotrijebi višak prihoda u skladu s propisima koji uređuju proračunsko računovodstvo i financijsko izvještavanje.

(3) Novčanom kaznom od 1.320,00 do 2.650,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba na visokom učilištu, odnosno znanstvenom institutu.

(4) Za prekršaje iz ovoga članka ovlašteni podnositelj optužnog prijedloga za pokretanje prekršajnog postupka je ministar ili osoba koju on ovlasti.

(5) Osobi koja je počinitelj prekršaja iz stavka 1. ovoga članka može se izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja određenih djelatnosti, poslova ili dužnosti u trajanju od jednog mjeseca do godine dana ili zaštitna mjera zabrane obavljanja određenih djelatnosti ili poslova na visokom učilištu, odnosno znanstvenom institutu, u trajanju od tri mjeseca do jedne godine.

DESETI DIO**PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE***Ustrojstvene i druge promjene visokog učilišta i znanstvenog instituta***Članak 109.**

- (1) Visoko učilište, odnosno znanstveni institut obvezno je uskladiti statut i druge opće akte s ovim Zakonom najkasnije u roku šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (2) Visoko učilište, odnosno znanstveni institut obvezno je uskladiti unutarnji ustroj i tijela u skladu s odredbama ovoga Zakona najkasnije u roku jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona. Mandat članova izabranih u tijela visokog učilišta, odnosno znanstvenog instituta, prestaje ustrojem tijela u skladu s odredbama ovoga Zakona.
- (3) Rektor javnog sveučilišta i dekan javnog fakulteta, umjetničke akademije i veleučilišta izabran prije stupanja na snagu ovoga Zakona, ostaje na istoj dužnosti najdulje do isteka mandata na koji je izabran. Rektor javnog sveučilišta i dekan javnog fakulteta, umjetničke akademije i veleučilišta izabran po drugi put ostaje na istoj dužnosti do isteka mandata na koji je izabran bez mogućnosti ponovnog izbora.
- (4) Ravnatelj javnog znanstvenog instituta koji je izabran prije stupanja na snagu ovoga Zakona, ostaje na istoj dužnosti najdulje do isteka mandata na koji je izabran.
- (5) Visoko učilište osnovano od jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave prije stupanja na snagu ovoga Zakona nastavlja s radom.
- (6) Visoka škola danom stupanja na snagu ovoga Zakona postaje veleučilište. Zaposlenici visoke škole nastavljaju raditi temeljem važećih ugovora o radu, a studenti nastavljaju studij u skladu s pravilima studiranja.

*Imenovanje sveučilišnog vijeća***Članak 110.**

- (1) Sveučilišno vijeće javnog sveučilišta imenovat će se, u skladu s člankom 15. stavcima 1. i 2. ovoga Zakona, najkasnije u roku šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona. Do imenovanja članova sveučilišnog vijeća s radom nastavlja sveučilišni savjet.
- (2) Sveučilišno vijeće na konstituirajućoj sjednici obvezno je donijeti poslovnik o radu sveučilišnog vijeća.

Zatečena radna mjesta i zvanja

Članak 111.

(1) Nastavnik, znanstvenik ili suradnik izabran na znanstveno-nastavno, umjetničko-nastavno, znanstveno, nastavno ili suradničko radno mjesto prije stupanja na snagu ovoga Zakona, nastavlja s radom na istom radnome mjestu. Rokovi za izbor ili reizbor nastavnika, odnosno znanstvenika propisani ovim Zakonom, počinju se računati danom prethodnog izbora ili reizbora na radno mjesto.

(2) Nastavnik koji je prije stupanja na snagu ovoga Zakona izabran na znanstveno-nastavno, odnosno umjetničko-nastavno radno mjesto redovitoga profesora u trajnom zvanju nastavlja s radom na radnome mjestu redovitoga profesora u trajnom izboru. Nastavnik koji je prije stupanja na snagu ovoga Zakona izabran na nastavno radno mjesto profesora visoke škole nastavlja s radom na radnome mjestu profesora stručnog studija. Nastavnik koji je prije stupanja na snagu ovoga Zakona izabran na nastavno radno mjesto profesora visoke škole u trajnom zvanju nastavlja s radom na radnom mjestu profesora stručnog studija u trajnom izboru. Znanstvenik koji je prije stupanja na snagu ovoga Zakona izabran na znanstveno radno mjesto znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju nastavlja s radom na radnom mjestu znanstvenog savjetnika u trajnom izboru. Suradnik koji je prije stupanja na snagu ovoga Zakona izabran na suradničko radno mjesto poslijedoktoranda nastavlja s radom na radnom mjestu višeg asistenta.

(3) Nastavnik, znanstvenik i suradnik koji je izabran u znanstveno-nastavno, umjetničko-nastavno, znanstveno, nastavno, suradničko ili stručno zvanje prije stupanja na snagu ovoga Zakona zadržava stečeno zvanje.

(4) Nastavnik, odnosno znanstvenik koji je prije stupanja na snagu ovoga Zakona navršio 65 godina života i koji ima aneks ugovora o radu na znanstveno-nastavnom, umjetničko-nastavnom, znanstvenom ili nastavnom radnom mjestu koje se financira sredstvima državnog proračuna temeljem kriterija znanstvene, odnosno nastavne izvrsnosti nastavlja s radom na radnom mjestu do isteka roka aneksa ugovora o radu, ali najdulje do isteka akademske, odnosno kalendarske godine u kojoj je navršio 70 godina života.

(5) Naslovni nastavnik izabran u naslovno zvanje prije stupanja na snagu ovoga Zakona zadržava naslovno zvanje do isteka roka iz članka 41. stavka 1. ovoga Zakona.

Natječajni postupci

Članak 112.

(1) Postupak izbora ili reizbora na znanstveno-nastavno, umjetničko-nastavno, znanstveno, nastavno, suradničko ili stručno radno mjesto započet prije stupanja na snagu ovoga Zakona vodi se prema propisima koji su važili u trenutku pokretanja postupka.

(2) Postupak izbora u naslovno znanstveno-nastavno, umjetničko-nastavno, nastavno ili suradničko zvanje započet prije stupanja na snagu ovoga Zakona vodi se prema propisima koji su važili u trenutku pokretanja postupka.

(3) Postupak izbora u znanstveno zvanje započet prije stupanja na snagu ovoga Zakona vodi se prema propisima koji su važili u trenutku pokretanja postupka te se treba dovršiti najkasnije u roku šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Upis na studij osoba koje su srednjoškolsko obrazovanje završile prije 2010. godine

Članak 113.

Iznimno od članka 58. stavka 3. i članka 60. stavka 4. ovoga Zakona, osoba koja je prije 2010. godine bez položene državne mature završila odgovarajući program srednjoškolskog obrazovanja u trajanju od najmanje četiri godine u Republici Hrvatskoj te osoba koja je završila odgovarajuće obrazovanje u ukupnom trajanju od 12 godina u inozemstvu, može upisati sveučilišni, odnosno stručni prijediplomski studij te sveučilišni integrirani prijediplomski i diplomski studij u skladu s uvjetima propisanim općim aktom visokog učilišta.

Usklađivanje odredbi o studiju

Članak 114.

(1) Stupanjem na snagu ovoga Zakona preddiplomski sveučilišni studij mijenja naziv u sveučilišni prijediplomski studij, preddiplomski stručni studij mijenja naziv u stručni prijediplomski studij, diplomski sveučilišni studij mijenja naziv u sveučilišni diplomski studij, integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij mijenja naziv u sveučilišni integrirani prijediplomski i diplomski studij, diplomski stručni studij mijenja naziv u stručni diplomski studij, poslijediplomski specijalistički studij mijenja naziv u sveučilišni specijalistički studij, poslijediplomski sveučilišni (doktorski) studij mijenja naziv u doktorski studij, a kratki stručni studij mijenja naziv u stručni kratki studij.

(2) Visoko učilište obvezno je studijski program te stručni ili akademski naziv ili akademski stupanj koji se stječe završetkom studija uskladiti s odredbama ovoga Zakona najkasnije u roku šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Osobe koje su prije stupanja na snagu ovoga Zakona stekle akademski naziv prvostupnik (baccaleraus) uz naznaku struke stupanjem na snagu ovoga Zakona stječu akademski naziv sveučilišni prvostupnik uz naznaku struke (*univ. bacc* uz naznaku struke). Osobe koje su prije stupanja na snagu ovoga Zakona stekle stručni naziv stručni prvostupnik (baccaleraus) uz naznaku struke stupanjem na snagu ovoga Zakona stječu stručni naziv prvostupnik (baccaleraus) uz naznaku struke (*bacc.* uz naznaku struke).

(4) Osobe koje su prije stupanja na snagu ovoga Zakona stekle stručni naziv stručni specijalist određene struke, stupanjem na snagu ovoga Zakona stječu stručni naziv magistar uz naznaku struke (*mag.* uz naznaku struke).

(5) Osobe koje su prije stupanja na snagu ovoga Zakona stekle akademski naziv magistar uz naznaku određene struke stupanjem na snagu ovoga Zakona stječu akademski naziv sveučilišni magistar uz naznaku određene struke (*univ. mag* uz naznaku struke).

(6) Osobe koje su prije stupanja na snagu ovoga Zakona stekle akademski naziv magistar inženjer uz naznaku struke stupanjem na snagu ovoga Zakona stječu akademski naziv sveučilišni magistar inženjer uz naznaku struke (*univ. mag. ing. uz naznaku struke*).

(7) Osobe koje su prije stupanja na snagu ovoga Zakona stekle stručni naziv stručni specijalist određene struke iz tehničkog područja, stupanjem na snagu ovoga Zakona stječu stručni naziv magistar inženjer uz naznaku struke (*mag. ing. uz naznaku struke*).

(8) Na zahtjev osobe koja je završila studij visoko učilište obvezno je bez naknade izdati uvjerenje o ujednačavanju stručnoga naziva.

Imenovanje Nacionalnog vijeća

Članak 115.

(1) Hrvatski sabor, u skladu s člankom 88. ovoga Zakona, imenovat će sve članove Nacionalnog vijeća najkasnije u roku šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona. Javni poziv za predlaganje kandidata za članove Nacionalnog vijeća Ministarstvo će raspisati najkasnije 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Do imenovanja novog saziva Nacionalnog vijeća s radom nastavlja postojeći saziv Nacionalnog vijeća.

(3) Članovi Nacionalnog vijeća iz stavka 1. ovoga članka ždrijebom će odlučiti kojih sedam članova će mandat trajati dvije godine, dok će ostalim članovima mandat trajati četiri godine.

(4) Administrativne i stručne poslove za Nacionalno vijeće Ministarstvo će početi obavljati najkasnije u roku tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Imenovanje matičnih odbora i matičnih povjerenstava

Članak 116.

(1) Nacionalno vijeće, u sazivu iz članka 115. stavka 1. ovoga Zakona, u skladu s člankom 92. ovoga Zakona, imenovat će članove matičnih odbora najkasnije u roku tri mjeseca od imenovanja novog saziva Nacionalnog vijeća. Do imenovanja novog saziva matičnog odbora, s radom nastavlja matični odbor u postojećem sazivu.

(2) Zbor veleučilišta imenovat će članove matičnih povjerenstava, u skladu s člankom 92. ovoga Zakona, najkasnije u roku šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona. Do imenovanja novog saziva matičnog povjerenstava, s radom nastavljaju matična povjerenstva u postojećem sazivu.

Rektorski zbor i Zbor veleučilišta

Članak 117.

(1) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona Rektorski zbor čine rektori svih sveučilišta u Republici Hrvatskoj.

(2) Predsjednik Rektorskog zbora Republike Hrvatske izabran prije stupanja na snagu ovoga Zakona obavlja dužnost najdulje do isteka mandata na koji je izabran.

(3) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona Vijeće veleučilišta i visokih škola Republike Hrvatske postaje Zbor veleučilišta.

(4) Predsjednik Vijeća veleučilišta i visokih škola Republike Hrvatske izabran prije stupanja na snagu ovoga Zakona obavlja dužnost predsjednika Zbora veleučilišta najdulje do isteka mandata na koji je izabran.

(5) Rektorski zbor i Zbor veleučilišta obvezni su uskladiti poslovnik o radu s ovim Zakonom najkasnije u roku šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Financiranje putem programskih ugovora

Članak 118.

(1) Pregovori za sklapanje programskog ugovora započet će najkasnije šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Do početka pregovora za sklapanje programskog ugovora, javno visoko učilište, odnosno javni znanstveni institut financira se u skladu s člankom 96. ovoga Zakona.

Donošenje podzakonskih propisa

Članak 119.

(1) Uredbu iz članka 99. stavka 8. ovoga Zakona Vlada Republike Hrvatske donijet će u roku tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Pravilnik iz članka 9. stavka 3., članka 50. stavka 2., članka 65. stavka 3., članka 73. stavka 5., članka 75. stavka 4., članka 76. stavka 6., članka 78. stavka 4., članka 81. stavka 2., članka 85. stavka 4., članka 90. stavka 4., članka 91. stavka 4., članka 95. stavka 6. i članka 97. stavka 5. ovoga Zakona ministar je obvezan donijeti najkasnije u roku šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Nacionalno vijeće u sazivu iz članka 115. stavka 1. ovoga Zakona obvezno je donijeti Nacionalne sveučilišne, znanstvene i umjetničke kriterije najkasnije u roku devet mjeseci od imenovanja.

(4) Matični odbori predložit će Nacionalnom vijeću znanstvene i umjetničke elemente Nacionalnih sveučilišnih, znanstvenih i umjetničkih kriterija najkasnije u roku tri mjeseca od imenovanja članova matičnog odbora.

(5) Rektorski zbor predložit će Nacionalnom vijeću nastavne i stručne elemente Nacionalnih sveučilišnih, znanstvenih i umjetničkih kriterija najkasnije u roku šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(6) Do početka važenja Nacionalnih sveučilišnih, znanstvenih i umjetničkih kriterija primjenjuju se Pravilnik o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja („Narodne novine“, br.

28/17., 72/19. i 21/21.), Pravilnik o uvjetima za izbor u umjetničko-nastavna zvanja („Narodne novine“, br. 86/10.), Pravilnik o obliku i načinu provedbe nastupnog predavanja za izbor u nastavna zvanja, Odluka o obliku i načinu provedbe nastupnog predavanja za izbor u znanstveno-nastavna zvanja, umjetničko-nastavna i nastavna zvanja („Narodne novine“, broj 129/05.), Odluka o nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti u postupku izbora u nastavna zvanja („Narodne novine“, broj 13/12), Odluka o izmjeni i dopuni Odluke o nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti u postupku izbora u nastavna zvanja („Narodne novine“, broj 120/21.), Odluka o nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti u postupku izbora u umjetničko-nastavna i nastavna zvanja u području umjetnosti („Narodne novine“, broj 61/17.), Odluka o nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti u postupku izbora u znanstveno-nastavna zvanja („Narodne novine“, br. 106/06. i 122/17.), Odluka o izmjeni i dopuni Odluke o nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i znanstveno-stručne djelatnosti u postupku izbora u znanstveno-nastavna zvanja („Narodne novine“, broj 120/21.) i Odluka o minimalnim uvjetima radnih obveza za reizbor na znanstvena, znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, nastavna i stručna radna mjesta te o obliku izvješća stručnog povjerenstva o radu zaposlenika u postupku reizbora („Narodne novine“, broj 24/21.).

(7) Zbor veleučilišta obavezan je donijeti Nacionalne veleučilišne kriterije najkasnije u roku tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona. Do početka važenja Nacionalnih veleučilišnih kriterija primjenjuje se Odluka o uvjetima za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti u postupku izbora u nastavna zvanja („Narodne novine“, br. 20/12., 85/13. i 4/15.).

(8) Pravilnik iz članka 56. stavka 3. i članka 77. stavka 7. visoko učilište je obvezno donijeti najkasnije u roku šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Upisnici i evidencije

Članak 120.

(1) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona ukida se Upisnik znanstvenih organizacija.

(2) Visoko učilište obvezno je ustrojiti evidencije i zbirke podataka propisane člankom 75. ovoga Zakona najkasnije u roku jedne godine od dana stupanja na snagu pravilnika iz članka 75. stavka 4. ovoga Zakona.

Prestanak važenja ranije važećih propisa

Članak 121.

(1) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“, br. 123/03., 105/04., 174/04., 2/07. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/07., 45/09., 63/11., 94/13., 139/13., 101/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 60/15. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

(2) Propisi doneseni na temelju Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“, br. 123/03., 105/04., 174/04., 2/07. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/07., 45/09., 63/11., 94/13., 139/13., 101/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 60/15. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) ostaju na snazi do stupanja na snagu odgovarajućih propisa prema ovome Zakonu.

(3) Odredbe članka 107. ovoga Zakona prestaju važiti na dan uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj.

Stupanje na snagu

Članak 122.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama, osim članka 108. koji stupa na snagu na dan uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj.

OBRAZLOŽENJE

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Temeljni zakon u Republici Hrvatskoj koji uređuje znanstvenu djelatnost i visoko obrazovanje jest Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju. Riječ je o neučinkovitom zakonodavnom okviru donesenom 2003. godine koji je od donošenja prošao 12 izmjena i dopuna te više ne udovoljava stvarnim potrebama akademske zajednice i društva u cjelini, što je osnovni indikator potrebe za izradom novog zakonskog okvira.

Postojeći sustav visokog obrazovanja i znanosti karakteriziraju: nedovoljna iskorištenost raspoloživih resursa, niska produktivnost i transparentnost, zastarjeli model izvaninstitucionalnog dodjeljivanja znanstvenih, odnosno znanstveno-nastavnih zvanja te neadekvatni kriteriji napredovanja i nepotican model financiranja. Stoga je postojeći sustav visokog obrazovanja i znanstvene djelatnosti potrebno osuvremeniti i unaprijediti u smislu stvaranja boljeg modela financiranja, organizacije sveučilišta i kriterija zapošljavanja i napredovanja.

Visoko obrazovanje i znanost prepoznati su kao prioritetni ciljevi u glavnom strateškom dokumentu Republike Hrvatske - Nacionalnoj razvojnoj strategiji Republike Hrvatske do 2030. godine (dalje u tekstu: Nacionalna strategija). Prioriteti Nacionalne strategije u području politike visokog obrazovanja jesu razvoj sustava visokog obrazovanja i internacionalizacija u skladu sa suvremenim europskim trendovima kroz unaprjeđenje dostupnosti kvalitetnog visokog obrazovanja, relevantnog u odnosu na tržište rada i društvo, kao i razvoj studentskog standarda, infrastrukture i rada te sveučilišnih gradova kao rasadnika znanja i talenata.

Jedno od prioritetnih područja u sklopu strateškog cilja 1. „Konkurentno i inovativno gospodarstvo” navedenog u Nacionalnoj razvojnoj strategiji jest „Razvoj znanosti i tehnologije“. U Nacionalnoj strategiji navodi se da transformacija gospodarstva prema većoj konkurentnosti, inovativnosti i raznovrsnosti uvelike ovisi o stvaranju, apsorpciji, upotrebi i širenju znanja. Kao prioriteti provedbe navedeni su: reforma sustava znanosti i akademskog znanstveno-istraživačkog sektora radi dostizanja svjetskih standarda izvrsnosti i stvaranja inovacija; razvoj istraživačkih kapaciteta s naglaskom na ljudske potencijale u STEM područjima; jačanje znanstvene izvrsnosti i poticanje otvorene znanosti ulaganjima u istraživačku infrastrukturu i međunarodno važne istraživačke projekte; podrška istraživačko-razvojnim aktivnostima u akademskom znanstveno-istraživačkom i poslovnom sektoru; osiguravanje uvjeta za stvaranje inovacija, transfer znanja i tehnologija u poduzetničke poduhvate u Hrvatskoj; kontinuirana podrška inovacijskom sustavu radi osiguravanja njegova jačanja i održivosti kroz financijske programe za istraživanja, tehnološki razvoj i inovacije posebno u područjima informacijsko-komunikacijske tehnologije, umjetne inteligencije i robotike, biotehnologije i zelenih tehnologija te digitalna transformacija u znanosti.

U skladu s Nacionalnom strategijom preduvjet za unaprjeđenje visokog obrazovanja jest donošenje novog pravnog okvira kojim će se definirati i proširiti modeli javnog i privatnog financiranja, osiguranja kvalitete i upravljanja na visokim učilištima. Novi zakonski okvir stvorit će temelj za provođenje mjera kojima će se bolje povezati potrebe tržišta rada, gospodarstva i društva u cjelini sa sustavom visokog obrazovanja. Poseban naglasak stavlja se

na poticanje cjeloživotnog učenja osoba na tržištu rada svih dobnih skupina te stjecanje relevantnih vještina praktičnim radom i stručnom praksom kao dijelom formalnog obrazovanja. Razvijat će se aktivnosti profesionalnog usmjeravanja uz praćenje zapošljivosti osoba s kvalifikacijama. Unaprijedit će se sustav stipendiranja koji će, na načelima meritokracije, poticati izvrsnost i istraživački rad te olakšati studiranje studentima slabijeg socijalnog stanja. Poticat će se internacionalizacija visokog obrazovanja i sudjelovanje hrvatskih visokoškolskih ustanova u kreiranju novog Europskog visokoobrazovnog prostora povezivanjem visokog obrazovanja i znanosti kroz alijanse europskih sveučilišta i primjenu suvremenih alata kojima se olakšava mobilnost studenata i nastavnika.

Također, u području znanosti i istraživanja želi se povećati ulaganje radi stvaranja znanja, širenja ideja, inovacija i njihove uspješne komercijalizacije, a to će se postići modernizacijom zakonodavnog okvira kojim se uređuje akademski znanstveno-istraživački sektor, povećanjem ulaganja u znanost, istraživanje i razvoj radi jačanja znanstvene izvrsnosti i istraživanja koja donose inovacije te poticanjem otvorene znanosti i suradnje s poslovnim sektorom. Osnaživanjem nacionalnog inovacijskog sustava poticanjem ulaganja u istraživanje, razvoj i inovacije, jačanjem znanstvene izvrsnosti i poticanjem otvorene znanosti te boljim povezivanjem akademskog, istraživačkog i poslovnog sektora uvest će se strukturne promjene u ključne proizvodne sektore, turizam, kulturne i kreativne industrije, industrije u nastajanju te razvoj malog i srednjeg poduzetništva.

Osnovu za donošenje novog zakonskog okvira u visokom obrazovanju i znanosti predstavlja i Nacionalni plan oporavaka i otpornosti 2021. - 2026. Vlade Republike Hrvatske (dalje u tekstu: NPOO) s obzirom na to da je donošenje novog zakonodavnog okvira ključna točka provedbe reforme planirane u NPOO-u radi podizanja istraživačkog i inovacijskog potencijala. Kao ključne reformske mjere u okviru NPOO-a predviđene su modernizacija i digitalizacija visokog obrazovanja i znanosti koje se, među ostalim, planiraju provesti unaprjeđenjem normativnog okvira koji će omogućiti pravni i financijski okvir za organizacijsku i funkcionalnu integraciju sveučilišta i znanstvenih instituta te dijalog o institucijskim ciljevima, kao i novi okvir financiranja temeljen na rezultatima: utjecajnijim publikacijama, većem broju kompetitivnih projekata, jačoj međunarodnoj suradnji, povećanom broju projekata s gospodarstvom i dr. Navedene mjere omogućit će i sveobuhvatnu digitalnu preobrazbu visokog obrazovanja te infrastrukturna ulaganja usmjerena na ostvarivanje ciljeva zelene i digitalne Europe.

Osnovni cilj donošenja novog zakona je osuvremenjivanje sustava visokog obrazovanja i znanstvene djelatnosti, jačanje njegovih institucijskih kapaciteta te usklađivanju njegovih obilježja s usvojenim načelima i zadatostima Europskog prostora visokog obrazovanja (EHEA), Europskog prostora obrazovanja (EEA) i Europskog istraživačkog prostora (ERA).

II. PITANJA KOJA SE ZAKONOM RJEŠAVAJU

Zakonom o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti uređuju se temeljna načela obavljanja djelatnosti visokog obrazovanja, znanstvene i umjetničke djelatnosti. Utvrđuje se osnivanje i djelovanje ustanova u sustavu visokog obrazovanja, znanstvene i umjetničke djelatnosti, stručnog rada, postupak zapošljavanja na radna mjesta i napredovanje nastavnika, znanstvenika i suradnika zaposlenih u ovim ustanovama te njihova prava i obveze. Također se uređuju osnovna pitanja izvođenja studija te prava i obveze studenata, obavljanje znanstvene i

umjetničke djelatnosti u funkciji visokog obrazovanja, potpora obavljanju ovih djelatnosti, financiranje visokog obrazovanja, znanstvene i umjetničke djelatnosti u funkciji visokog obrazovanja te se uređuje obavljanje nadzora i prekršajne odredbe.

Ovim zakonskim prijedlogom unaprijedit će se pravni i financijski okvir sustava visokog obrazovanja, znanstvene odnosno umjetničke djelatnosti u funkciji visokog obrazovanja. Zakon će na fleksibilan način regulirati načela upravljanja i financiranja visokoobrazovnog i znanstveno-istraživačkog sektora kako bi se što veći prostor ostavio autonomnom djelovanju institucija iz sustava znanosti i visokog obrazovanja.

Ovim zakonskim rješenjem propisuje se okvirni sadržaj programskog ugovora i postupak sklapanja programskih ugovora kao novog modela financiranja javnih visokih učilišta i javnih znanstvenih instituta, odnosno utvrđuje se okvir koji će služiti kao platforma za definiranje ciljeva utvrđenih nacionalnim i institucijskim strategijama za čije će ostvarenje biti odgovorni znanstveni instituti i visoka učilišta, pri čemu će se navedeni ciljevi konstatirati programskim ugovorima za višegodišnje razdoblje, ovisno o kapacitetima pojedinih institucija i izvedbenim pokazateljima u promatranom razdoblju.

Nadalje, novost u donošenju ovog zakonskog prijedloga jasno je isticanje umjetničke djelatnosti kao zasebne kategorije čime se omogućuje afirmacija umjetničkog stvaralaštva i umjetničkog istraživanja kao djelatnosti jednakovrijedne znanstvenoj djelatnosti te se za umjetnike propisuje Upisnik umjetnika.

Ovim zakonskim rješenjem propisuju se jednostavnije procedure za prijem nastavnika, znanstvenika i suradnika te napredovanje nastavnika i znanstvenika, jasne odredbe o unutarnjem ustrojstvu sveučilišta i znanstvenih instituta, postupak sklapanja programskog ugovora kao novog modela financiranja javnih visokih učilišta i javnih znanstvenih instituta te regulacija statusnih promjena visokih učilišta i znanstvenih instituta. Također, sustavno se rješava pitanje nadzora nad svim tijelima sveučilišta uspostavljanjem novog tijela - Sveučilišnog vijeća te se sustavno propisuju nadzorne ovlasti sveučilišta nad fakultetom odnosno umjetničkom akademijom.

U odnosu na važeći Zakon, ovim zakonskim prijedlogom jasnije se propisuje razlika između sastavnica sveučilišta s i bez pravne osobnosti, sustavno se rješava pitanje nadzora nad svim tijelima javnih sveučilišta te se ističe umjetnička djelatnost u funkciji visokog obrazovanja.

Nadalje, ovim zakonskim prijedlogom više nije predviđena mogućnost osnivanja privatnih visokih učilišta od strane županija, gradova i općina te mogućnost osnivanja visokog učilišta pod nazivom visoke škole, a visoke škole osnovane sukladno odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju postat će veleučilišta.

Nacionalnom vijeću za visoko obrazovanje, znanost i tehnološki razvoj ovaj prijedlog donosi promjenu tako da stavlja naglasak na stratešku ulogu ovoga tijela, a administrativna i stručna potpora tijelu prelazi s Agencije za znanost i visoko obrazovanje na Ministarstvo znanosti i obrazovanja. Također, predviđeno je da Nacionalno vijeće, kao savjetodavno, potporno i stručno tijelo na strateškoj razini, koje brine o razvoju i kvaliteti cjelokupnog sustava visokog obrazovanja, znanstvene djelatnosti i tehnološkog razvoja u Republici Hrvatskoj, preuzme nadležnost u donošenju minimalnih etičkih standarda.

Ovim zakonskim prijedlogom uvest će se mehanizmi usklađivanja studijskih programa i upisnih kvota s potrebama tržišta rada te će se omogućiti upis združenog studija kojeg je akreditirala međunarodna akreditacijska agencija na razini Europske unije. Također, ovaj prijedlog Zakona izravno se povezuje sa Hrvatskim kvalifikacijskim okvirom te se zahtijeva usklađenost studijskog programa s pripadajućom kvalifikacijom u Registru Hrvatskog kvalifikacijskog okvira.

Nadalje, ovim zakonskim rješenjem uspostavlja se jasniji sustav akademskih naziva koji se stječu nakon stručnog i sveučilišnog studija, a u odnosu na studentska prava, prijedlogom se uvodi mogućnost da redoviti studenti zaključe ugovor o radu i zadrže status redovitog studenta, ali bez ostvarivanja prava iz studentskog standarda i prava na subvencioniranje školarine.

Ovaj zakonski prijedlog usmjeren je prije svega na poboljšanje strukture sustava upravljanja i financiranja u području visokog obrazovanja i znanstvene djelatnosti kako bi se omogućilo da znanstveno-istraživački i visokoobrazovni sektor postanu učinkovitiji, funkcionalniji u odnosu na potrebe društva i gospodarstva, a osobito kompetitivniji u europskom kontekstu.

III. OBRAZLOŽENJE ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

Člankom 1. propisuje se predmet Zakona. Također ovim člankom utvrđuje se da se izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje, koriste neutralno i odnose se jednako na muški i ženski rod.

Člankom 2. utvrđuje se da su visoko obrazovanje, znanstvena i umjetnička djelatnost djelatnosti od interesa za Republiku Hrvatsku te se propisuju osnovna načela visokog obrazovanja, znanstvene i umjetničke djelatnosti.

Člankom 3. propisuje se tko čini akademsku zajednicu, što se jamči članovima akademske zajednice te se utvrđuju obveze članova akademske zajednice.

Člankom 4. propisuje se što obuhvaća akademska samouprava svih visokih učilišta te autonomija sveučilišta te se propisuje nepovredivost prostora sveučilišta.

Člankom 5. utvrđuje se primjena zakona kojim se uređuju ustanove na pitanja koja nisu drukčije uređena ovim Zakonom a tiču se ustroja i upravljanja ustanovama, na postupke inicijalne akreditacije i reakreditacije utvrđuje se primjena propisa kojima se uređuje osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju i znanosti dok se na postupak kojim se odlučuje o pravima i obvezama nastavnika, znanstvenika, suradnika i studenata te na postupak koji vode matični odbori i povjerenstva primjenjuju odredbe zakona kojim je uređen opći upravni postupak. Također, propisuje se primjena zakona kojim se uređuje sustav proračuna i podzakonskih propisa donesenih na temelju njega na pitanja koja se odnose na financijsko poslovanje javnih visokih učilišta i javnih znanstvenih instituta.

Člankom 6. propisuje se cilj osnivanja visokih učilišta, vrste visokih učilišta, status visokog učilišta kao javne ustanove i iznimke statusa u slučaju osnivanja javnog visokog učilišta za potrebe vojnog i policijskog obrazovanja.

Člankom 7. propisuje se osnivanje javnih i privatnih visokih učilišta te tijela koja donose osnivačke akte za osnivanje i rad visokog učilišta. Propisano je da se javni fakultet, odnosno javna umjetnička akademija osniva odlukom sveučilišta, odnosno tijela državne uprave nadležnog za unutarnje poslove, vanjske i europske poslove te poslove obrane obzirom je Zakonom o ustanovama navedeno da ustanovu može osnovati druga pravna ili fizička osoba ako je to posebnim zakonom izrijekom dopušteno. Također je propisano da jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ne može osnovati visoka učilišta. Zbog određenih slučajeva nelikvidnosti i neučinkovitog sustava upravljanja visokim školama koje su osnovali županije, gradovi i općine, a koje u konačnici radi poticanja dostupnosti i inkluzivnosti visokog obrazovanja preuzima Republika Hrvatska na teret državnog proračuna pa on postaje dodatno neplanirano opterećen, prijedlogom Zakona više nije predviđena mogućnost da visoka učilišta osnivaju županije, gradi i općine. Pritom se ne zadire u prava i opstojnost već osnovanih visokih učilišta sukladno trenutačno važećem Zakonu. Visoka učilišta koja su osnovali županije, gradovi i općine nastavljaju s radom kao privatna visoka učilišta.

Člankom 8. utvrđuje se koje pojmove u nazivu mogu upotrebljavati samo ustanove koje su osnovane prema odredbama ovoga Zakona.

Člankom 9. utvrđuje se da visoko učilište može započeti obavljati svoju djelatnost nakon upisa u Upisnik visokih učilišta koji vodi Ministarstvo. Također, propisuje se obveza donošenja pravilnika kojim će se propisati ustroj i način vođenja Upisnika visokih učilišta te postupak upisa i brisanja.

Člankom 10. propisuje se osnivanje sveučilišta, uključujući djelatnosti i unutarnji ustroj sveučilišta i njegovih sastavnica. Također, propisuje se vrsta sastavnica sveučilišta kao osobe s pravnom osobnosti ili osobe bez pravne osobnosti u unutarnjem ustroju sveučilišta.

Člankom 11. utvrđuju se tijela koja upravljaju sveučilištem.

Člankom 12. propisuje se sastav senata sveučilišta, mandat članova senata, njegove ovlasti i način donošenja odluka. Nadalje, propisuje se pravo suspenzivnog veta studentskih predstavnika pri odlučivanju o studentskim pitanjima.

Člankom 13. propisuju se ovlasti rektora javnog sveučilišta i obveze rektora kao čelnika sveučilišta. Također, utvrđuje se da rektoru u radu pomažu prorektori imenovani od strane senata na prijedlog rektora.

Člankom 14. propisuje se da se postupak i uvjeti izbora rektora uređuju statutom sveučilišta te se propisuje postupak razrješenja rektora javnog sveučilišta kao čelnika sveučilišta. U stavku 5. određuje se da mandat rektoru prestaje prije isteka vremena na koje je izabran i prestankom ugovora o radu kako bi se onemogućile situacije u kojima bi osoba izabrana na mjesto rektora zaključivala i dodatne ugovore o radu na drugim visokim učilištima odnosno jasno se propisuje da osoba izabrana na mjesto rektora može obavljati samo poslove rektora. Propisuje se da mandat rektora na javnom sveučilištu traje četiri godine te da se ista osoba može jednom ponovo izabrati. Uređuje se i tko i na koje razdoblje imenuje vršitelja dužnosti na javnom sveučilištu ako rektor nije izabran ili mu prestane mandat.

Člankom 15. propisuje se imenovanje članova i predsjednika sveučilišnog vijeća na javnom sveučilištu, trajanje i prestanak mandata članova te njihove ovlasti u radu i obveze. S obzirom na to da se javno sveučilište osniva zakonom kojeg donosi Hrvatski sabor, u slučaju da nakon

dva ponovljena poziva ne bude imenovan predsjednik sveučilišnog vijeća propisuje se da istoga imenuje Hrvatski sabor na prijedlog Nacionalnog vijeća iz reda pristupnika na prvi i drugi javni poziv za izbor predsjednika sveučilišnog vijeća. Kako je u pitanju novo nadzorno tijelo javnog sveučilišta, zadaća je najvišeg zakonodavnog i predstavničkog tijela Republike Hrvatske da štiti interes hrvatskih građana vodeći računa o autonomiji sveučilišta i akademskoj samoupravi. Utvrđuju se i minimalni kriteriji koje mora ispunjavati osoba da bi mogla biti imenovana kao član odnosno predsjednik te se ujedno propisuje tko ne može biti član ako ga imenuje osnivač odnosno tko ne može biti predsjednik. Mandat članova i predsjednika se ograničava tako da ista osoba može najviše dva puta biti izabrana za člana i/ili predsjednika. Utvrđen je i postupak sveučilišnog vijeća u slučaju sumnje na nepravilnosti u radu sveučilišta te ovlast obustave izvršenja odluke senata i rektora.

Člankom 16. propisuje se postupak statusne promjene javnog sveučilišta koji se pokreće podnošenjem prijedloga senata javnog sveučilišta Vladi Republike Hrvatske.

Člankom 17. utvrđuju se fakultet i umjetnička akademija kao sastavnice sveučilišta s pravnom osobnosti. Također, propisuje se položaj vjerskog fakulteta kao sastavnice javnog sveučilišta uz obvezu poštivanja međunarodnih ugovora.

Člankom 18. utvrđuju se tijela koja upravljaju radom fakulteta i umjetničke akademije. Također, utvrđuje se mogućnost osnivanja drugih nadzornih, stručnih i savjetodavnih tijela.

Člankom 19. utvrđuje se da se sastav, mandat i izbor članova fakultetskog, odnosno akademijskog vijeća uređuje statutom fakulteta odnosno umjetničke akademije. Također se propisuju njihove ovlasti te način donošenja odluka. U odnosu na ovlasti određuje se da fakultetsko odnosno akademijsko vijeće usvaja prijedlog dijela programskog ugovora koji se odnosi na fakultet odnosno umjetničku akademiju. U odnosu na sastav vijeća koji se uređuje statutom sastavnice dodatno je ovim člankom propisan minimalni postotak predstavnika studenata u vijeću. Nadalje, propisuje se pravo suspenzivnog veta studentskih predstavnika pri odlučivanju o studentskim pitanjima.

Člankom 20. utvrđuju se ovlasti i obveze dekana kao čelnika fakulteta odnosno umjetničke akademije. Također, propisuje se da dekanu u radu pomažu prodekani koje imenuje i razrješava fakultetsko, odnosno akademijsko vijeće na prijedlog dekana.

Člankom 21. utvrđuju se odredbe koje reguliraju izbor i razrješenje dekana javnog fakulteta i javne umjetničke akademije te odredbe koje općenito reguliraju izbor i razrješenje dekana fakulteta i umjetničke akademije. Propisuje se koja tijela i iz kojih redova biraju dekana javnog fakulteta odnosno javne umjetničke akademije, trajanje mandata, trajanje radnog vremena prilikom zasnivanja radnog odnosa te postupak razrješenja. Nadalje, propisuje se tko može biti imenovan vršiteljem dužnosti ako dekan javnog fakulteta odnosno javne umjetničke akademije nije izabran i u kojem slučaju te najduže razdoblje trajanja takvog imenovanja. Dalje se općenito utvrđuje da se postupak i uvjeti za izbor dekana propisuju statutom fakulteta, odnosno umjetničke akademije. Također se općenito utvrđuju razlozi razrješenja dekana fakulteta odnosno umjetničke akademije prije isteka mandata.

Člankom 22. uvodi se obveza rektora da, u slučaju sumnje da je opći akt ili odluka fakulteta odnosno umjetničke akademije u suprotnosti sa zakonom i/ili statutom sveučilišta, poduzme odgovarajuće radnje propisane ovim člankom kako bi se takve nezakonitosti i nepravilnosti uklonile. Propisana je i ovlast rektora na donošenje obrazložene odluke o ukidanju odluke

fakulteta odnosno umjetničke akademije za koju smatra da je u suprotnosti sa zakonom i/ili statutom sveučilišta ako dekan ne postupi u skladu s upozorenjem rektora. O ukidanju odluke odlučuje senat.

Člankom 23. utvrđuje se djelatnost veleučilišta. Nadalje, propisuje se da veleučilište može osnovati pravne osobe čija osnovna djelatnost služi ostvarenju potreba veleučilišta, ali ne može biti osnivač drugog visokog učilišta.

Člankom 24. utvrđuju se tijela koja upravljaju veleučilištem te mogućnost osnivanja drugih nadzornih, stručnih i savjetodavnih tijela.

Člankom 25. propisuje se sastav upravnog vijeća veleučilišta, mandat članova i njegove ovlasti. Nadalje, propisuje se da dekan sudjeluje u radu upravnog vijeća veleučilišta bez prava glasa.

Člankom 26. utvrđuje se tko čini vijeće veleučilišta i njegove ovlasti u radu. U odnosu na sastav vijeća koji se uređuje statutom sastavnice dodatno je ovim člankom propisan minimalni postotak predstavnika studenata u vijeću. Nadalje, propisuje se pravo suspenzivnog veta studentskih predstavnika pri odlučivanju o studentskim pitanjima.

Člankom 27. utvrđuje se dekan kao čelnik veleučilišta te njegove ovlasti i obveze u radu veleučilišta. Nadalje, utvrđuje se da dekanu veleučilišta u radu pomažu prodekani koje imenuje upravno vijeće na prijedlog dekana.

Člankom 28. propisuje se da se postupak i uvjeti biranja dekana veleučilišta uređuje statutom. Određuje se tko može biti biran na mjesto dekana, trajanje i prestanak mandata te razrješenje dekana kao čelnika veleučilišta. Također, propisuje se tko i u kojem slučaju može biti imenovan vršiteljem dužnosti te najduže razdoblje trajanja takvog imenovanja.

Člankom 29. propisuje se cilj osnivanja i temeljni opći akt znanstvenog instituta.

Člankom 30. utvrđuje se postupak osnivanja znanstvenog instituta te uvjeti za početak obavljanja djelatnosti znanstvenog instituta.

Člankom 31. propisuje se djelatnost i zadaće javnog znanstvenog instituta.

Člankom 32. utvrđuje se tko upravlja znanstvenim institutom i koje poslove obavlja znanstveno vijeće. Također, propisuje se mogućnost osnivanja drugih stručnih i savjetodavnih tijela te tko potvrđuje statut i opći akt o unutarnjem ustroju javnog znanstvenog instituta.

Člankom 33. propisuje se broj članova upravnog vijeća, sastav i imenovanje predsjednika i članova upravnog vijeća te se utvrđuju uvjeti za članove upravnog vijeća znanstvenog instituta. Nadalje, propisuje se mandat članova upravnog vijeća, ovlasti upravnog vijeća te način donošenja odluka. Također, propisuje se da ravnatelj sudjeluje u radu upravnog vijeća bez prava glasa.

Člankom 34. propisuje se sastav znanstvenog vijeća, maksimalan broj članova znanstvenog vijeća, ovlasti znanstvenog vijeća te način donošenja odluka.

Člankom 35. utvrđuju se ovlasti i obveze ravnatelja kao čelnika znanstvenog instituta. Nadalje, propisuje se da ravnatelju u radu pomažu pomoćnici ravnatelja koje imenuje i razrješava upravno vijeće na prijedlog ravnatelja.

Člankom 36. propisuje se postupak imenovanja i razrješavanja ravnatelja. Nadalje, propisuje se iz kojih redova ravnatelj može biti imenovan, trajanje mandata ravnatelja i razlozi za prestanak mandata ravnatelja prije isteka vremena na koje je izabran.

Člankom 37. propisuju se radna mjesta na sveučilištima, veleučilištima, visokim učilištima i znanstvenim institutima.

Člankom 38. utvrđuje se ustroj znanstveno-nastavnih, umjetničko-nastavnih, znanstvenih, nastavnih, suradničkih i stručnih radnih mjesta. Također, utvrđuju se kratice naziva znanstveno-nastavnih, umjetničko-nastavnih i nastavnih radnih mjesta i način pisanja istih.

Člankom 39. propisuju se kriteriji za izbor na znanstveno-nastavno, umjetničko-nastavno, znanstveno, nastavno, suradničko i stručno radno mjesto. Nadalje, propisuje se tko donosi Nacionalne sveučilišne, znanstvene i umjetničke kriterije i Nacionalne veleučilišne kriterije te gdje se kriteriji objavljuju.

Člankom 40. utvrđuje se postupak izbora nastavnika, znanstvenika i suradnika na slobodno radno mjesto.

Člankom 41. propisuje se trajanje izbora na radno mjesto nastavnika i znanstvenika. Također se utvrđuje postupak reizbora na postojeće ili izbora na više radno mjesto nakon proteka roka od prvotnog izbora na radno mjesto nastavnika odnosno znanstvenika. Zaključno se utvrđuje uvjet okončanja postupka napredovanja odnosno reizbora.

Člankom 42. propisuju se uvjeti i postupak reizbora na postojeće radno mjesto nastavnika i znanstvenika.

Člankom 43. propisuje se postupak izbora nastavnika i znanstvenika na više radno mjesto.

Člankom 44. propisuje se trajanje ugovora o radu za asistenta te višeg asistenta. Nadalje, propisuju se prave i obveze asistenta i suradnika.

Člankom 45. propisuje se imenovanje mentora i ocjenjivanje rada suradnika. Također, propisuje se u kojem obliku se donosi negativna ocjena, pravni lijek protiv rješenja o ocjeni te koje su posljedice negativne ocjene.

Člankom 46. utvrđuje se pravo korištenja plaćene slobodne studijske godine osobi izabranoj na znanstveno-nastavno i umjetničko-nastavno radno mjesto.

Člankom 47. propisuju se prava nastavnika i znanstvenika imenovanih na rukovodeće i javne dužnosti.

Člankom 48. propisuje se u kojim slučajevima nastavniku, znanstveniku i suradniku rokovi za izbor na radno mjesto ne teku te u kojim slučajevima se ugovora o radu na suradničko radno mjesto može produžiti.

Člankom 49. propisuje se mogućnost rada nastavnika, znanstvenika i suradnika izvan javnog visokog učilišta, odnosno javnog znanstvenog instituta na kojem je zaposlen.

Člankom 50. propisuje se mogućnost i način zapošljavanja lektora stranih jezika i lektora hrvatskog jezika na domaćim visokim učilištima i visokim učilištima u inozemstvu.

Člankom 51. utvrđuje se krajnji rok prestanka ugovora o radu nastavnika na javnom visokom učilištu i znanstvenika na javnom znanstvenom institutu radi odlaska u mirovinu a koji uvjet prema odredbama ovoga članka nastavnik ispunjava istekom akademske godine u kojoj je stekao uvjete za prestanak ugovora o radu u skladu sa zakonom koji uređuje radne odnose odnosno znanstvenik istekom kalendarske godine u kojoj je stekao uvjete za prestanak ugovora o radu u skladu sa zakonom koji uređuje radne odnose. Utvrđena je i iznimka temeljem koje javno visoko učilište, odnosno javni znanstveni institut može sklopiti ugovor o radu s osobom koja je ispunila uvjete za ostvarivanje prava na mirovinu isključivo na teret vlastitih sredstva i to najdulje do isteka akademske, odnosno kalendarske godine u kojoj je navršio sedamdeset godina života.

Člankom 52. propisuje se postupak zamjene privremeno nenazočnog nastavnika, znanstvenika ili suradnika.

Člankom 53. propisuje se definicija naslovnog nastavnika, znanstvenika i naslovnog suradnika te način izbora.

Člankom 54. propisuje se dodjela počasnog naslova profesor emeritus, odnosno znanstvenik emeritus.

Člankom 55. utvrđuje se osnivanje etičkog povjerenstva i donošenje etičkog kodeksa.

Člankom 56. utvrđuje se stegovna odgovornost zaposlenika visokog učilišta i znanstvenog instituta. Nadalje, propisuje se osnivanje stegovnog povjerenstva.

Člankom 57. propisuje se vrsta studija na visokim učilištima te svrha ustrojavanja i izvođenja studija. Također, propisuje se mogućnost ustrojavanja programa stručnog usavršavanja za potrebe cjeloživotnog obrazovanja u određene svrhe osobito onih koji su usklađeni sa standardima, skupom ishoda učenja ili skupom kompetencija upisanih u Registar Hrvatskog kvalifikacijskog okvira te onih koji su usmjereni na povećanje postotka završnosti tercijarnog obrazovanja

Člankom 58. propisuje se prijediplomski studij, razlika između prijediplomskog sveučilišnog studija i prijediplomskog stručnog studija, njihova svrha, trajanje studija, ukupan broj ECTS bodova koji se stječe završetkom pojedine vrste studija, uvjeti upisa na studij te uvjeti završetka studija. Također se utvrđuje obveza visokog učilišta na objavu završnog rada.

Člankom 59. propisuje se diplomski studij, razliku između sveučilišnog diplomskog studija i stručnog diplomskog studija, njihovu svrhu, trajanje studija, minimalan broj ECTS bodova koji se stječe završetkom studija te uvjete upisa i završetka studija. Također se utvrđuje obveza visokog učilišta na objavu završnog rada.

Člankom 60. utvrđuje se svrha sveučilišnog integriranog prijediplomskog i diplomskog studija, trajanje studija, minimalan broj ECTS bodova koji se stječe završetkom studija, uvjete

upisa i završetka studija te ustrojavanje integriranog studija temeljem posebnog odobrenja Agencije za znanosti i visoko obrazovanje. Predviđena je iznimka za upis osobe bez odgovarajućeg četverogodišnjeg obrazovanja na sveučilišni integrirani prijediplomski i diplomski studij u umjetničkom području. Također se utvrđuje obveza visokog učilišta na objavu završnog rada.

Člankom 61. propisuje se razinu izvođenja sveučilišnog specijalističkog studija, njegovu svrhu, trajanje studija, ukupan broj ECTS bodova koji se stječe završetkom studija, uvjete upisa i završetka studija. Također se utvrđuje obveza visokog učilišta na objavu završnog rada.

Člankom 62. propisuje se razinu izvođenja doktorskog studija, njegovu svrhu, trajanje studija, ukupan broj ECTS bodova koji se stječe završetkom studija, tko može biti mentor te uvjete upisa i završetka studija, postupak prijave, ocjene i obrane završnog rada te rok objave u nacionalnom repozitoriju.

Člankom 63. utvrđuje se svrha stručnog kratkog studija, trajanje studija, minimalan ECTS bodova koji se stječe završetkom studija, uvjete upisa i završetka studija. Također se utvrđuje obveza visokog učilišta na objavu završnog rada.

Člankom 64. utvrđuje se pojam združenog studija, način ustroja, izvedbe, završetka, mjesto izvođenja, nositelja i način izdavanja završnih isprava te akreditacijski postupak združenog studija.

Člankom 65. propisuje se uvjet koji se mora ispuniti da bi visoko učilište moglo izvoditi studijski program, a odnosi se na upis u Upisnik studijskih programa. Također, propisuje se obveza donošenja pravilnika kojim će se propisati ustroj i način vođenja Upisnika te postupak upisa i brisanja.

Člankom 66. propisuje se način donošenja studijskog programa studija te njegov sadržaj.

Člankom 67. utvrđuje se vrednovanje kolegija, odnosno drugih studijskih obveza na temelju procijenjenog prosječno utrošenog rada pri ostvarivanju ishoda učenja, pri čemu jedan ECTS bod predstavlja 30 radnih sati. Također, utvrđuje se način donošenja kriterija i uvjeta priznavanja i prijenosa ECTS bodova između različitih studija.

Člankom 68. utvrđuje se status studenta pri upisu na studij te broj ECTS bodova koje student upisuje u akademskoj godini ovisno o tome radi li se o redovitom ili izvanrednom statusu.

Člankom 69. propisuje se obveza osiguravanja ravnopravnosti svih pristupnika kod upisa na studij. Nadalje, propisuje se obveza provođenja javnog natječaja, sadržaj javnog natječaja za upis i rok za objavu natječaja.

Člankom 70. propisuje se početak i kraj akademske godine, uz iznimku propisanu izvedbenim planom.

Člankom 71. propisuje se izvedba studija. Propisuje se tko i u kojem roku donosi izvedbeni plan te što se njime definira i utvrđuje. Nadalje, propisuje se koje informacije visoko učilište mora objaviti prije upisa te na koji način visoko učilište propisuje pravila o ispitima. Uvodi se mogućnost izvođenja *online* studija temeljem odobrenja Agencije. Utvrđuje se mogućnost

ustrojavanja nastavne baze temeljem ugovora o suradnji te sadržaj ugovora. Nadalje, propisuje se mogućnost povjeravanja izvođenja nastave stručnjaku iz prakse i uglednom inozemnom profesoru.

Člankom 72. propisuje se način provjere i ocjenjivanje te evidencija stečenih ostvarenih ishoda učenja brojčanim i slovničkim oznakama te iznimno opisno ocjenjivanje pojedinih kolegija.

Člankom 73. utvrđuje se svjedodžba i diploma kao vrste isprava o završenom studiju, koje se izdaju ovisno o vrsti i razini završenog studija te dopunsku ispravu o studiju, koja se izdaje uz ispravu o završetku studija. Propisuje se da se navedene isprave izdaju na engleskom i hrvatskom jeziku u ispisanoj i digitalnoj obliku. Također, propisuje se obveza donošenja pravilnika o obliku i sadržaju isprava o završenom studiju.

Člankom 74. propisuje se akademski i stručni naziv i akademski stupanj, uz pripadajuću kraticu, koji se stječe završetkom pojedine vrste i razine studija. Dodatno, člankom se propisuje mogućnost oduzimanja, kao i način pokretanja i provođenja postupka oduzimanja, akademskog ili stručnog naziva ili akademskog stupnja.

Člankom 75. propisuje se obaveza visokim učilištima za vođenje elektroničkih evidencija i zbirki podataka, njihova svrha te pravo pristupa podacima. Dodatno, propisuje se obaveza donošenja pravilnika o vođenju i korištenju evidencija i zbirki podataka.

Člankom 76. utvrđuje se pojam studenta, razlika između redovitog i izvanrednog statusa u odnosu na satnicu te uvjeti stjecanja i prestanka statusa studenta.

Člankom 77. propisuju se prava i obveze studenta te način utvrđivanja stegovne odgovornosti studenta.

Člankom 78. propisuju se prava iz studentskog standarda ovisno o statusu studenta. Također, utvrđuje se obaveza donošenja pravilnika o vrsti i razini prava te minimalnim kriterijima za ostvarivanje prava iz studentskog standarda.

Člankom 79. utvrđuje se pravo na subvencioniranje troškova školarine za studenta državljanina Republike Hrvatske koji studira u statusu redovitog studenta na javnom visokom učilištu bez obzira na radno-pravni status te ako obavlja samostalnu djelatnost slobodnog zanimanja te mogućnost subvencioniranja još jednog studija na javnom visokom učilištu iznimno uspješnom studentu. Utvrđuje se da student koji studira u izvanrednom statusu snosi troškove studija.

Člankom 80. propisuju se uvjeti za ostvarivanje prava na mirovanje prava i obveza studenta, način odlučivanja o pravu na mirovanje prava i obveza te određivanje roka za završetak studija nakon isteka ovoga prava.

Člankom 81. propisuje se da se znanstvena i umjetnička djelatnost obavlja u znanstvenim i interdisciplinarnim područjima i poljima te umjetničkom području i polju. Također, propisuje se obaveza donošenja pravilnika o znanstvenim i interdisciplinarnim područjima, poljima i granama te umjetničkim područjima, poljima i granama.

Člankom 82. propisuju se ciljevi znanstvene i umjetničke djelatnosti.

Člankom 83. utvrđuje se što sve uključuje znanstvenu djelatnost te se propisuju što predstavlja temeljno i primijenjeno znanstveno istraživanje te industrijsko istraživanje i eksperimentalni razvoj.

Člankom 84. utvrđuje se što sve uključuje umjetničku djelatnost te se propisuju što predstavlja temeljno i razvojno umjetničko istraživanje.

Člankom 85. utvrđuje se definicija znanstvenika i umjetnika te tko vodi Upisnik znanstvenika i umjetnika. Također, propisuje se obveza donošenja pravilnika o ustroju i načinu vođenja Upisnika znanstvenika i Upisnika umjetnika te postupak upisa i brisanja.

Člankom 86. propisuju se poslovi Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje, znanost i tehnološki razvoj. Također, propisuje se način podnošenja izvješća o svojem radu i donošenje odluka Nacionalnog vijeća te tko obavlja administrativne i stručne poslove za Nacionalno vijeće.

Člankom 87. propisuje se sastav Nacionalnog vijeća, postupak izbora predsjednika Nacionalnog vijeća i trajanje mandata članova Nacionalnog vijeća. Nadalje, propisuju se minimalni uvjeti za članove Nacionalnog vijeća te se utvrđuju tijela nadležna za predlaganje kandidata za članove Nacionalnog vijeća.

Člankom 88. propisuje se postupak izbora članova Nacionalnog vijeća.

Člankom 89. propisuju se razlozi za razrješenje člana Nacionalnog vijeća prije isteka vremena na koje je izabran te postupak podnošenja zahtjeva za razrješenje.

Člankom 90. propisuje se osnivanje matičnih odbora i zadaće matičnih odbora. Nadalje, ovim člankom propisuje se način donošenja odluka i održavanja sjednica matičnih odbora.

Člankom 91. propisuje se osnivanje matičnih povjerenstava i zadaće matičnih povjerenstava. Nadalje, ovim člankom propisuje se način donošenja odluka i održavanja sjednica matičnih povjerenstava.

Člankom 92. propisuje se broj članova matičnog odbora te uvjeti za imenovanje članova matičnog odbora. Utvrđuje se tko ne može biti član matičnog odbora i matičnog povjerenstva. Također, propisuje se broj članova matičnog povjerenstva te uvjeti za imenovanje članova matičnog povjerenstva. Nadalje, propisuje se postupak imenovanja članova matičnih odbora i matičnih povjerenstava kao i trajanje mandata novog člana koji je imenovan umjesto člana kojem je prestao mandat prije isteka vremena na koje je imenovan.

Člankom 93. utvrđuje se sastav Rektorskog zbora Republike Hrvatske te postupak izbora predsjednika Rektorskog zbora. Nadalje, propisuju se poslovi Rektorskog zbora te način donošenja odluka.

Člankom 94. propisuje se sastav Zbora veleučilišta Republike Hrvatske te postupak izbora predsjednika Zbora veleučilišta. Nadalje, propisuju se poslovi Zbora veleučilišta te način donošenja odluka.

Člankom 95. propisuje se svrha ustrojavanja informacijskog sustava i infrastrukture sustava visokog obrazovanja, znanstvene i umjetničke djelatnosti na razini Republike Hrvatske. Također, propisuje se obveza donošenja pravilnika o ustroju i funkcioniranju elektroničke infrastrukture sustava visokog obrazovanja, znanstvene i umjetničke djelatnosti.

Člankom 96. utvrđuju se izvori financiranja djelatnosti visokih učilišta i znanstvenih instituta. Nadalje, propisuje se što sve čini sredstva osnivača te namjenske i vlastite prihode visokih učilišta i znanstvenih instituta.

Člankom 97. propisuje se način financiranja javnih visokih učilišta i javnih znanstvenih instituta. Uspostavlja se iznimka financiranja visokog učilišta koji je uspostavljen međunarodnim ugovorom, a koji se u tom slučaju može financirati iz državnog proračuna.

Člankom 98. propisuje se način donošenja te sadržaj financijskog plana visokog učilišta odnosno, znanstvenog instituta te sveučilišnog financijskog plana.

Člankom 99. propisuje se okvirni sadržaj programskog ugovora te način utvrđivanja proračunskih komponenti kao i vremensko razdoblje na koje se ugovor zaključuje. Nadalje, propisuje se mogućnost izmjene i/ili dopune programskog ugovora. Također, propisuje se donošenje Uredbe Vlade Republike Hrvatske kojom će se detaljno propisati sadržaj, rokovi sklapanja, postupak utvrđivanja ciljeva i pripadajućih pokazatelja te postupak praćenja i vrednovanja programskog ugovora.

Člankom 100. propisuje se što obuhvaća osnovna proračunska komponenta javnog visokog učilišta i javnog znanstvenog instituta.

Člankom 101. propisuje se što obuhvaća razvojna proračunska komponenta javnog visokog učilišta i javnog znanstvenog instituta. Nadalje, propisuje se udio razvoje proračunske komponente u ukupnom financijskom planu javnog visokog učilišta i javnog znanstvenog instituta.

Člankom 102. propisuje se što obuhvaća izvedbena proračunska komponenta javnog visokog učilišta i javnog znanstvenog instituta. Nadalje, propisuje se udio izvedbene proračunske komponente u ukupnom financijskom planu javnog visokog učilišta i javnog znanstvenog instituta.

Člankom 103. propisuje se način financiranja javnih visokih učilišta i javnih znanstvenih instituta u slučaju da pregovori o sadržaju programskih ugovora ne dovedu do zaključenja programskog ugovora u propisanim rokovima.

Člankom 104. propisuje se nadzor nad primjenama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega.

Člankom 105. propisuje se nadležnost i postupak obavljanja nadzora nad zakonitošću rada visokog učilišta i znanstvenog instituta, nadzor nad općim aktima te namjenskim trošenjem proračunskih sredstava.

Člankom 106. propisuje se nadzor nad primjenom propisa kojima se uređuju radni odnosi.

Člankom 107. propisuje se visina novčane kazne u kunama i slučajevi u kojima će se visoko učilište odnosno znanstveni institut prekršajno kazniti.

Člankom 108. propisuje se visina novčane kazne u eurima i slučajevi u kojima će se visoko učilište odnosno znanstveni institut prekršajno kazniti.

Člankom 109. propisuje se obveza visokih učilišta i instituta na usklađivanje statuta i drugih općih akata u skladu s odredbama ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, odnosno unutarnji ustroj i tijela u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona. Utvrđuje se pravo zadržavanja mandata rektora javnog sveučilišta te dekana javnog fakulteta, umjetničke akademije i veleučilišta, a koji su izabrani po drugi put, do isteka mandata na koji su izabrani bez mogućnosti ponovnog izbora. Utvrđuje se pravo zadržavanja mandata rektora javnog sveučilišta, dekana javnog fakulteta, umjetničke akademije i veleučilišta te ravnatelja javnog znanstvenog instituta koji su izabrani prije stupanja na snagu ovoga Zakona do isteka mandata. Utvrđuje se da visoka učilišta osnovana od jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave prije stupanja na snagu ovoga Zakona nastavljaju s radom. Ovim člankom ujedno se utvrđuje statusna promjena visokih škola koji stupanjem na snagu ovoga Zakona postaju veleučilišta, kao i zadržavanje stečenih prava zaposlenika i studenata u odnosu na pravila studija koji su upisali.

Člankom 110. propisuje se rok za imenovanje sveučilišnog vijeća javnog sveučilišta, kao i obveza donošenja poslovnika o radu.

Člankom 111. propisuje se status zatečenih radnih mjesta prema ovom Zakonu te pravo i uvjeti zadržavanja stečenih zvanja. Nastavnici koji su zatečeni na nastavnom radnom mjestu profesora visoke škole odnosno profesora visoke škole u trajnom zvanju nastavljaju s radom na radnom mjestu profesora stručnog studija odnosno profesora stručnog studija u trajnom izboru. Također, člankom se propisuje da osobe, koje su navršile 65 godina života, a koje imaju ugovore o radu na znanstvenim, znanstveno-nastavnim i umjetničko-nastavnim radnim mjestima a koji su financirani iz sredstava državnog proračuna imaju pravo ostati na tim radnim mjestima do isteka roka iz aneksa ugovora o radu, ali najdulje do isteka akademske, odnosno kalendarske godine u kojoj je osoba navršila 70 godina života.

Člankom 112. propisuje se način i rok za dovršetak natječajnih postupaka izbora u znanstvena, znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, nastavna, suradnička i stručna zvanja i na odgovarajuća radna mjesta, započelih prema propisima koji su važili prije stupanja na snagu ovoga Zakona.

Člankom 113. utvrđuje se da osobe koje su završile odgovarajuće srednjoškolsko obrazovanje prije 2010. bez položene državne mature te osobe koje su završile odgovarajuće obrazovanje u ukupnom trajanju od 12 godina u inozemstvu mogu upisati stručne i sveučilišne studije u skladu s uvjetima propisanim općim aktom visokog učilišta.

Člankom 114. propisuje se organizacija studija i nastavak studija prema prijašnjim propisima što uključuje: usklađivanje studijskih programa i stručnih ili akademskih naziva te akademskog stupnja na visokim učilištima prema ovom Zakonu; utvrđivanje izmjene naziva postojećih razina studijskih programa prema nazivima razina u ovom Zakonu, obvezu visokih učilišta na usklađivanje prava osoba, koje su završile sveučilišni i stručni studiji prema propisima koji su vrijedili do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, na akademski ili stručni naziv prema ovom Zakonu kao i postupak dobivanja potvrde o navedenom;

Člankom 115. propisuje se način i rokovi za imenovanje članova Nacionalnog vijeće za visoko obrazovanje, znanost i tehnološki razvoj te rad trenutno postojećeg Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj, osnovanog prema Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“, br. 123/03., 105/04., 174/04., 2/07. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/07., 45/09., 63/11., 94/13., 139/13., 101/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 60/15. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) do imenovanja članova novog Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje, znanost i tehnološki razvoj u skladu s odredbama ovoga Zakona. Također, člankom se propisuje rok preuzimanja administrativnih i stručnih poslova za Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje, znanost i tehnološki razvoj koje s Agencije za znanost i visoko obrazovanje prelazi na Ministarstvo.

Člankom 116. propisuje se obveza i rok imenovanja matičnih odbora od strane novoimenovanog Nacionalnog vijeća te obveza i rok imenovanja matičnih povjerenstava od strane Zbora veleučilišta.

Člankom 117. propisuje se konstituiranje Rektorskog zbora kao i pravo na zadržavanje mandata trenutnog predsjednika Rektorskog zbora do njegovog isteka. Propisuje se konstituiranje Zbora veleučilišta Republike Hrvatske na način da Vijeće veleučilišta i visokih škola Republike Hrvatske stupanjem na snagu ovoga Zakona postaje Zbor veleučilišta Republike Hrvatske te se utvrđuje da dotadašnji predsjednik Vijeća veleučilišta i visokih škola obavlja dužnost predsjednika Zbora veleučilišta do isteka mandata. Također, člankom se propisuje rok do kojeg će Rektorski zbor i Zbor veleučilišta Republike Hrvatske donijeti poslovnik o radu u skladu s odredbama ovoga Zakona. Ujedno se propisuje i rok do kojeg Zbor veleučilišta Republike Hrvatske mora donijeti Nacionalne veleučilišne kriterije kojim se utvrđuju nacionalni kriteriji za izbor za nastavno radno mjesto na veleučilištu

Člankom 118. utvrđuje se rok u kojem trebaju početi pregovori za sklapanje programskih ugovora s javnim visokim učilištima i javnim znanstvenim institutima, kao i uvjeti financiranja u razdoblju do sklapanja programskog ugovora.

Člankom 119. propisuju se podzakonski i drugi propisi, koje je potrebno donijeti u skladu s ovim Zakonom, te nadležnost i rokove za njihovo donošenje.

Člankom 120. propisuje se rok u kojem će Ministarstvo ustrojiti upisnike propisane ovim Zakonom te prestanak vođenja Upisnika znanstvenih organizacija danom stupanja na snagu ovoga Zakona. Dodatno, člankom se propisuje obaveza visokim učilištima da u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu pravilnika o korištenju informacijskih sustava iz stavka iz članka 75. stavka 4. ovoga Zakona ustroje svoje evidencije i zbirke podataka

Člankom 121. propisuje se prestanak važenja Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“, br. 123/03., 105/04., 174/04., 2/07. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/07., 45/09., 63/11., 94/13., 139/13., 101/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 60/15. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) te se utvrđuje da će se propisi koji su doneseni temeljem tog zakona primjenjivati do određenog vremena i nakon stupanja na snagu ovoga Zakona, osim ako nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona. Radi se o sljedećim pravilnicima: Pravilnik o Upisniku znanstvenika („Narodne novine“, br. 72/04., 101/04. i 82/10.), Pravilnik o Upisniku znanstvenih organizacija i Upisniku visokih učilišta („Narodne novine“, br. 72/04., 80/04. i 29/18.), Pravilnik o sadržaju diploma i

dopunskih isprava o studiju („Narodne novine“, br. 77/08. i 149/11.), Pravilnik o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama („Narodne novine“, br. 118/09., 82/12., 32/13., 34/16. i 56/22.), Pravilnik o uvjetima i načinu ostvarivanja prava na pokriće troškova prehrane studenata („Narodne novine“, br. 120/13. i 8/14.), Pravilnik o uvjetima i načinu ostvarivanja prava redovitih studenata na subvencionirano stanovanje („Narodne novine“, broj 63/19.), Pravilnik o uvjetima i načinu ostvarivanja prava na novčanu potporu za podmirenje dijela troškova prijevoza za redovite studente s invaliditetom („Narodne novine“, broj 23/15.), Pravilnik o uvjetima i načinu ostvarivanja prava redovitih studenata na državnu stipendiju u STEM područjima znanosti („Narodne novine“, broj 102/21.), Pravilnik o uvjetima i načinu ostvarivanja prava na državnu stipendiju na temelju socio-ekonomskoga statusa („Narodne novine“, broj 106/21.), Pravilnik o uvjetima i načinu ostvarivanja prava na državnu stipendiju za posebne skupine studenata („Narodne novine“, broj 74/19.), Pravilnik o studentskoj ispravi („Narodne novine“, broj 90/14.), Pravilnik o uvjetima za izbor i zasnivanje radnog odnosa lektora hrvatskog jezika i književnosti na stranim visokoškolskim ustanovama („Narodne novine“, br. 2/10., 107/10. i 131/12.), Pravilnik o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja („Narodne novine“, br. 28/17., 72/19. i 21/21.), Pravilnik o uvjetima za izbor u umjetničko-nastavna zvanja („Narodne novine“, br. 86/10. i 28/17.), Pravilnik o ustroju i načinu rada područnih vijeća i matičnih odbora („Narodne novine“, broj 47/17.), Pravilnik o obliku i načinu provedbe nastupnog predavanja za izbor u nastavna zvanja, Pravilnik o ustroju i načinu rada matičnih povjerenstava i provedbi postupka izbora („Narodne novine“, br. 118/19. i 62/21.). Također, propisuje se da koje će odredbe Zakona prestati važiti na dan uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj.

Člankom 122. propisuje se dan stupanja na snagu ovoga Zakona.

IV. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga zakona nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske. Financijska sredstva potrebna za provedbu ovoga zakona osigurana su u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2022. godinu i projekcijama za 2023. i 2024. godinu, u okviru Razdjela 080 - Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Glave 08005 - Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Glave 08006 - Sveučilišta i veleučilišta u RH, Glave 08008 - Javni instituti u RH te Glave 08091, RKP 38487 Agencija za znanost i visoko obrazovanje, Programa 3705 - Visoko obrazovanje i 3801 - Ulaganje u znanstveno istraživačku djelatnost.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA TE RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

Hrvatski sabor je na 11. sjednici raspravljao o Prijedlogu zakona o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti. Prijedlog zakona je prihvaćen Zaključkom od 15. srpnja 2022. i predlagatelju su upućene primjedbe, prijedlozi i mišljenja izneseni u raspravi radi pripreme Konačnog prijedloga zakona.

U odnosu na tekst Prijedloga zakona koji je prošao prvo čitanje u Hrvatskome saboru, Konačni prijedlog zakona usuglašen je s prihvaćenim prijedlozima i primjedbama iznesenim u raspravi pred radnim tijelima Hrvatskoga sabora i u raspravi na sjednici Hrvatskoga sabora te je dodatno nomotehnički dorađen sukladno primjedbama Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora.

Uzimajući u obzir primjedbe zastupnika članak 10. Prijedloga zakona kojim se uređuje ustroj sveučilišta izmijenjen je na način da je Konačnim prijedlogom zakona propisano da osim sveučilišnog odjela i fakultet, odnosno umjetnička akademija bez pravne osobnosti izvodi studije te razvija znanstveni, umjetnički i stručni rad u jednom polju ili interdisciplinarnom znanstvenom ili umjetničkom području.

Uvažavajući primjedbe zastupnika Hrvatskoga sabora u članku 12. Konačnog prijedloga zakona brisan je stavak 1. članka 12. Prijedloga zakona kojim je bilo propisano tko sve čini senat sveučilišta, a sastav senata uredit će se statutom sveučilišta s ciljem jačanja akademske samouprave i autonomije sveučilišta. Također, u članku 19. Konačnog prijedloga zakona brisan je stavak 1. članka 19. Prijedloga zakona kojim je bilo propisano tko sve čini fakultetsko, odnosno akademijsko vijeće, a sastav fakultetskog, odnosno akademijskog vijeća uredit će se statutom fakulteta, odnosno umjetničke akademije.

Vezano uz izbor rektora, u članku 14. Konačnog prijedloga zakona brisano je da se rektor javnog sveučilišta i vršitelj dužnosti rektora bira iz reda redovitih profesora i redovitih profesora u trajnom zvanju. Vezano uz izbor dekana, u članku 21. Konačnog prijedloga zakona brisano je da se dekana javnog fakulteta, odnosno javne umjetničke akademije i vršitelja dužnosti dekana bira iz reda izvanrednih profesora, redovitih profesora i redovitih profesora u trajnom zvanju.

Sastav sveučilišnog vijeća u članku 15. Konačnog prijedloga zakona jasnije je propisan uzimajući u obzir primjedbe zastupnika Hrvatskoga sabora, na način da se sveučilišno vijeće na javnom sveučilištu sastoji od predsjednika i četiri, šest ili osam članova, s time da polovinu članova sveučilišnog vijeća imenuje senat sveučilišta, a polovinu osnivač. Također, Konačnim prijedlogom zakona propisano je da predsjednika sveučilišnog vijeća imenuje Hrvatski sabor na prijedlog Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje, znanost i tehnološki razvoj, a ne na prijedlog Vlade Republike Hrvatske, s ciljem osnaživanja neovisnosti akademske i znanstvene zajednice. Istim člankom je ujedno propisano da sjednicu sveučilišnog vijeća saziva i njome predsjedava predsjednik sveučilišnog vijeća, odnosno brisana je odredba navedena u Prijedlogu zakona prema kojoj rektor saziva sjednicu sveučilišnog vijeća, njome predsjedava i sudjeluje u radu bez prava glasa do imenovanja predsjednika sveučilišnog vijeća, s ciljem jačanja neovisnosti sveučilišnog vijeća. Nadalje,

brisane su odredbe vezane uz prestanak članstva u sveučilišnom vijeću i sveučilišnog vijeća privatnog sveučilišta, s ciljem jačanja akademske samouprave i autonomije sveučilišta.

Uvažavajući prijedloge zastupnika Hrvatskoga sabora ojačana je uloga znanstvenog vijeća javnog znanstvenog instituta, na način da su u članku 34. stavku 3. Konačnog prijedloga zakona dodane sljedeće dvije nove ovlasti znanstvenog vijeća: utvrđuje i provodi znanstvenu politiku instituta i daje ravnatelju mišljenje o prijedlogu programskog ugovora javnog znanstvenog instituta.

Nadalje, uzimajući u obzir primjedbe zastupnika Hrvatskoga sabora u članku 38. Konačnog prijedloga zakona dodatno su uz nastavna radna mjesta za poučavanje jezika na sveučilišnom studiju propisana i nastavna radna mjesta za poučavanje stranog jezika, a ona su od najnižeg prema višemu: predavač, viši predavač i predavač savjetnik.

Vezano uz izbor nastavnika, znanstvenika i suradnika na slobodno i više radno mjesto, u Konačnom prijedlogu zakona dodana je odredba da odluka senata, fakultetskog ili akademijskog vijeća, vijeća veleučilišta, odnosno znanstvenog vijeća o odbijanju mišljenja stručnog povjerenstva mora biti obrazložena s ciljem jačanja transparentnosti, a nastavno na prijedloge zastupnika Hrvatskoga sabora. Nadalje, jasnije je propisan postupak pokretanja izbora na više radno mjesto i reizbora. Naime, nastavnik, odnosno znanstvenik koji smatra da ispunjava kriterije za izbor na više radno mjesto obavezan je podnijeti zahtjev za izbor na više radno mjesto prije proteka roka na koji je izabran, odnosno reizabran. Nadalje, propisano je da se postupak reizbora pokreće ako nastavnik, odnosno znanstvenik nije, prije proteka roka na koji je izabran, odnosno reizabran, podnio zahtjev za izbor na više radno mjesto.

S ciljem uvođenja jasnijeg normativnog rješenja, u članku 44. Konačnog prijedloga zakona detaljnije su propisana prava i obveze svih suradnika uz navođenje dodatnih prava i obveza za asistente uzimajući u obzir mišljenje zastupnika Hrvatskoga sabora. Također, u članku 45. Konačnog prijedloga zakona propisano je da se mentor imenuje suradniku, a ne asistentu kako je bilo navedeno u Prijedlogu zakona. Također, jasnije se utvrđuje trajanje ugovora o radu na određeno vrijeme za asistenta, na način da se određuje razdoblje na koje se ugovor o radu zaključuje umjesto maksimalnog razdoblja na koje se ugovor može zaključiti, a kako je bilo navedeno u Prijedlogu zakona.

Konačnim prijedlogom zakona propisana je obveza za visoko učilište koje je dužno objaviti završni, diplomski ili specijalistički rad u roku 30 dana od dana obrane prijediplomskog, diplomskog, integriranog, specijalističkog ili kratkog studija na nacionalnom repozitoriju, odnosno repozitoriju visokog učilišta. Nadalje, u članku 75. Konačnog prijedloga zakona brisane su skraćenice postojećih evidencija i informacijskih sustava u visokom obrazovanju.

Uvažavajući primjedbe zastupnika Hrvatskoga sabora vezano uz status studenata, u članku 76. Konačnog prijedloga zakona propisano je da student u redovitom statusu studira u sklopu pune nastavne satnice i da student u izvanrednom statusu studira u sklopu pune ili prilagođene nastavne satnice, a prava i obveze iz studentskog standarda prebačene su u članak 78. Konačnog prijedloga zakona. Dodatno, u članku 79. Konačnog prijedloga zakona propisano je da student koji studira u izvanrednom statusu snosi troškove studija u cijelosti ili dijelom, u skladu s općim aktom visokog učilišta. Navedenim izmjenama ujednačena su prava i obveze studenata.

U članku 86. Konačnog prijedloga zakona propisano je da Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje, znanost i tehnološki razvoj predlaže ministru znanstvena i interdisciplinarna područja, polja i grane te umjetničko područje, polja i grane te broj matičnih odbora i njihovu nadležnost za pojedina polja s ciljem jačanja uloge Nacionalnog vijeća. Također, uvažavajući prijedloge zastupnika Hrvatskoga sabora Konačnim prijedlogom zakona propisano je da kandidate za članove Nacionalnog vijeća utvrđuje Vlada Republike Hrvatske, a ne Ministarstvo te da članove Nacionalnog vijeća imenuje Hrvatski sabor na prijedlog Odbora za obrazovanje, znanost i kulturu Hrvatskoga sabora, a ne, kako je bilo navedeno u Prijedlogu zakona, na prijedlog Vlade Republike Hrvatske, s ciljem jačanja uloge akademske i znanstvene zajednice.

Nadalje, Konačnim prijedlogom zakona propisano je da matični odbori utvrđuju ispunjava li nastavnik, odnosno znanstvenik u postupku izbora u naslovnog nastavnika, odnosno znanstvenika na sveučilištu, fakultetu, umjetničkoj akademiji i znanstvenom institutu Nacionalne sveučilišne, znanstvene i umjetničke kriterije s ciljem uvođenja jasnijeg normativnog rješenja.

Uvažavajući primjedbe zastupnika Hrvatskoga sabora Konačnim prijedlogom zakona propisano je da Rektorski zbor, odnosno Zbor veleučilišta, na poziv Ministarstva, imenuje jednog rektora javnog sveučilišta, odnosno dekana javnog veleučilišta kao predstavnika koji sudjeluje u postupku pregovora za sklapanje kolektivnog ugovora za područje visokog obrazovanja, znanstvene i umjetničke djelatnosti.

Vezano uz financiranje visokog obrazovanja i znanstvene djelatnosti, a uzimajući u obzir prijedloge zastupnika Hrvatskoga sabora, Konačnim prijedlogom zakona jasnije su propisane odredbe vezane uz programsko financiranje javnih visokih učilišta i znanstvenih instituta. Člankom 20. Konačnog prijedloga zakona jasno je propisano da dekan fakulteta, odnosno umjetničke akademije izrađuje prijedlog dijela programskog ugovora koji se odnosi na fakultet, odnosno umjetničku akademiju.

U članku 99. Konačnog prijedloga zakona detaljnije je propisan sadržaj programskog ugovora i uredbe Vlade Republike Hrvatske s ciljem uvođenja jasnijeg normativnog rješenja. Propisano je da programski ugovor sadrži odredbe o: strateškim i posebnim ciljevima koje visoko učilište, odnosno znanstveni institut mora ostvariti u sklopu ugovorenog programskog razdoblja; mjerljivim pokazateljima ostvarivanja ugovorenih ciljeva; razvojnim aktivnostima te njihovom doprinosu ostvarenju ugovorenih ciljeva; osnovnoj, razvojnoj i izvedbenoj proračunskoj komponenti; ukupnom iznosu sredstava koja se doznaju temeljem programskog ugovora, kao i o iznosima ugovorenim za svaku godinu primjene programskog ugovora po proračunskim komponentama; uvjetima ostvarivanja prava na visinu izvedbene proračunske komponente te obvezi izvješćivanja i praćenja izvršenja pokazatelja provedbe programskog ugovora. Uredbom Vlade Republike Hrvatske utvrdit će se sadržaj programskog ugovora, način izračuna proračunskih komponenti, postupak pregovaranja i rokovi sklapanja programskog ugovora, postupak utvrđivanja ciljeva te pripadajućih pokazatelja te postupak praćenja i vrednovanja provedbe programskih ugovora.

Nadalje, člankom 100. Konačnog prijedloga zakona propisano je da se iznos osnovne proračunske komponente javnog visokog učilišta, odnosno javnog znanstvenog instituta utvrđuje temeljem povijesnih podataka o broju zaposlenih nastavnika, znanstvenika i suradnika temeljem prijedloga razvoja javnog visokog učilišta, odnosno javnog znanstvenog instituta te otpalih troškova koji se financiraju sredstvima državnog proračuna Republike

Hrvatske. Nadalje, člankom 101. Konačnog prijedloga zakona propisano je da se razvojna proračunska komponenta utvrđuje u pregovaračkom postupku s Ministarstvom, a člankom 102. propisano je da se iznos izvedbene proračunske komponente isplaćuje javnom visokom učilištu, odnosno javnom znanstvenom institutu na temelju uspješnosti ostvarivanja ciljeva i pokazatelja utvrđenih programskim ugovorom.

Dodatno su jasnije uređene i odredbe Konačnog prijedloga zakona vezano uz privremeno financiranje, na način da je propisano kako će se pregovori o sklapanju programskog ugovora nastaviti s javnim visokim učilištem, odnosno javnim znanstvenim institutom u godini privremenog financiranja radi njegova sklapanja. Ako se niti te godine programski ugovor ne sklopi u rokovima propisanim uredbom, pregovori o sklapanju programskog ugovora se nastavljaju iduće godine, a sredstva doznačena javnom visokom učilištu, odnosno javnom znanstvenom institutu umanjivat će se za 3 % svake naredne godine sve do sklapanja programskog ugovora.

VI. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO, S OBRAZLOŽENJEM

U odnosu na prijedlog zastupnika Hrvatskoga sabora da se razmotri dodavanje odredbe koja bi propisala dodatak od 30 % za zaposlene u ustanovama visokog obrazovanja koji rade na projektima financiranih iz sredstava Europske unije, predlagatelj zakona smatra da isto nije primjenjivo na javne službenike koji sukladno Kolektivnom ugovoru za znanost i visoko obrazovanje imaju propisanu normu rada i na koje se stoga ne može primijeniti linearni sustav dodatka na naknadu plaće.

Vezano za prijedlog zastupnika Hrvatskoga sabora da bi se ovim zakonom trebali urediti kriteriji uspješnosti, odnosno izvrsnosti za izbore na slobodna radna mjesta, napredovanja i reizbore koji bi zatim bili razrađeni od strane Nacionalnog vijeća, predlagatelj smatra da su minimalni kriteriji za izbore na slobodna radna mjesta, napredovanja i reizbor već postavljeni člancima 39., 42. i 43. dok će svako visoko učilište propisati dodatne kriterije koji specifično odgovaraju potrebama na tom visokom učilištu. Svako detaljnije propisivanje kriterija uspješnosti odredbama zakona predstavljalo bi ograničenje akademske samouprave i sveučilišne autonomije.

U odnosu na prijedlog zastupnika Hrvatskoga sabora da bi u stručna povjerenstva za izbore na radna mjesta barem jedan član trebao dolaziti iz ustanove izvan Republike Hrvatske, predlagatelj smatra da odredbe zakonskog prijedloga omogućavaju predloženo s obzirom na to da predviđaju da najmanje jedan član stručnog povjerenstva mora biti zaposlen na visokom učilištu ili znanstvenom institutu različitom od onoga za koje se provodi izbor što ne isključuje da se radi o ustanovi izvan Republike Hrvatske. Vezano uz isto, prijedlog da se u člancima 40. i 43. ne treba inzistirati da svi članovi stručnog povjerenstva budu iz istog znanstvenog područja i polja, predlagatelj zakona smatra da se zakonskim prijedlogom određuje minimum članova koji moraju biti iz istog znanstvenog područja i polja, a koji ne moraju biti iz iste ustanove.

Prijedlog uspostave etičkog povjerenstva na nacionalnoj razini predlagatelj zakona smatra nesvrshodnim s obzirom na to da se takvo nacionalno tijelo kao što je Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju pokazalo kao neučinkovito u odnosu na svrhu zbog koje je osnovano. Mišljenja i odluke navedenog Etičkog odbora nisu imale nikakvu pravnu snagu u

odnosu na odluke visokih učilišta. O nedjelotvornosti Etičkog odbora u slučajevima pokrenutih etičkih postupaka na visokim učilištima u prilog govore i činjenice o okolnostima slučaja navedene u odlukama Ustavnog suda Republike Hrvatske (U-III-2992/2018).

Vezano za prijedlog zastupnika Hrvatskoga sabora da se ovim zakonom propišu pokazatelji proračunskih komponenti, formule i kriteriji vrednovanja komponenti, predlagatelj zakona smatra da se isti ne mogu zakonom detaljnije propisati nego što je propisano Konačnim prijedlogom zakona. Naime, uvodi se novi model financiranja javnih znanstvenih instituta i javnih visokih učilišta putem programskih ugovora koji se sastoje od tri komponente: osnovne, razvojne i izvedbene komponente. Zakonom je propisan način izračuna osnovne i izvedbene proračunske komponente, a razvojna proračunska komponenta utvrđuje se u pregovaračkom postupku s Ministarstvom. Izvedbena proračunska komponenta je varijabilna te ovisi o ostvarenim ciljnim vrijednostima izabranih pokazatelja. Konačnim prijedlogom zakona je propisano da programski ugovor sadrži strateške, posebne i institucijske ciljeve koje visoko učilište, odnosno znanstveni institut mora ostvariti u sklopu ugovorenog programskog razdoblja te mjerljive pokazatelje ciljeva. Strateške i posebne ciljeve te pripadajuće pokazatelje javno visoko učilište, odnosno javni znanstveni institut će moći izabrati iz kataloga ciljeva i pokazatelja koji će sadržavati cjeloviti prikaz obveznih strateških ciljeva i potencijalnih posebnih ciljeva te pokazatelja ishoda i rezultata utemeljenih na usvojenim nacionalnim strateškim dokumentima.